

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

ΡΟΔΟΣ
ΙΟΥΛΙΟΣ 2013

Προοίμιο

Η αναγκαιότητα χάραξης νέων πολιτικών απασχόλησης και επιχειρηματικότητας με έμφαση σε καινοτόμες δράσεις και η εκπόνηση ενός Στρατηγικού Σχεδιασμού με την ανάπτυξη επιμέρους πολιτικών και τη δημιουργία υποστηρικτικών μηχανισμών, χρηματοδοτικών εργαλείων και νέων μορφών απασχόλησης αποτελούν τις βασικές προτεραιότητες της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

Η Στρατηγική για την περιφέρεια στον τομέα της Απασχόλησης αποβλέπει στην επίτευξη της πλήρους και ποιοτικής απασχόλησης, της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού και της εμπέδωσης συνθηκών κοινωνικής συνοχής και ίσων ευκαιριών. Για εμάς το Ανθρώπινο Κεφάλαιο αποτελεί τον βασικό πυλώνα της αναπτυξιακής μας στρατηγικής.

Για την κατάρτιση του παρόντος στρατηγικού σχεδιασμού για την απασχόληση, λήφθηκαν υπόψη οι εθνικές και κοινοτικές στρατηγικές και πολιτικές για την απασχόληση, το παραγωγικό μοντέλο της Περιφέρειας, , παράμετροι του εσωτερικού περιβάλλοντος της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, όπως τα δημογραφικά χαρακτηριστικά, η υφιστάμενη κατάσταση στην αγορά εργασίας, η κατάρτιση και η εκπαίδευση, καθώς οι προϋποθέσεις για κοινωνική συνοχή.

Με την ανάλυση των παραπάνω αλληλεξαρτημένων παραμέτρων, προσδιορίζονται τα προβλήματα και οι ανάγκες σε περιφερειακό επίπεδο και διαμορφώνεται το πλαίσιο επί του οποίου οικοδομείται ο στρατηγικός σχεδιασμός της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου για το ανθρώπινο δυναμικό και την αγορά εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη κυρίως τις γενικές και τις ειδικότερες κατευθύνσεις στην περιοχή του Νοτίου Αιγαίου.

Το παρόν κείμενο θα αποτελέσει τη βάση μιας διαδικασίας διαβούλευσης και σχεδιασμού, η οποία ξεκινάει άμεσα και θα ολοκληρωθεί με την πλήρη μελέτη του στρατηγικού σχεδιασμού, που θα καθορίσει τα τεχνικά, λειτουργικά και οικονομικά χαρακτηριστικά των προς υλοποίηση δράσεων και πρωτοβουλιών.

Αξιοποιώντας τα πρώτα ευρήματα της έρευνας της INE-ΓΕΣΕΕ για την περιοχή, προχωράμε άμεσα σε συνεργασία με το Ινστιτούτο της INE-ΓΕΣΕΕ την εκπόνηση μιας ολοκληρωμένης μελέτης για την αποτύπωση της υπάρχουσας κατάστασης στο Ν. Αιγαίο και την ανάδειξη των τομέων όπου μπορεί να αναπτυχθεί ένα καλύτερο εργασιακό περιβάλλον και να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας.

Το σκεπτικό είναι η σύνθεση ενός πλέγματος δράσεων για την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού και την τόνωση της απασχόλησης, οι οποίες θα υλοποιούνται σε βάθος χρόνου με συστηματικό και μόνιμο τρόπο, θα είναι αλληλένδετες, ολοκληρωμένες, θα αφορούν όλα τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά μέσα και θα αποφεύγουν τις αλληλεπικαλύψεις, θα είναι συμβατές με τις αρχές και τους κανόνες της νέας ευρωπαϊκής στρατηγικής.

Μέσα από τη δημόσια διαβούλευση θα επιδιωχθεί η ενεργός συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων, προκειμένου το όλο σχέδιο να έχει τη γενικότερη αποδοχή σε κοινωνικό επίπεδο.

*Ο Περιφερειάρχης Νοτίου Αιγαίου
Ιωάννης Μαχαίριδης*

Περιεχόμενα

Σελ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο	6
1.1 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	6
1.2 ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	10
1.2.1 Οικονομικά Στοιχεία	10
1.2.2 Απασχόληση	12
1.2.3 Ισότητα Φύλων	27
1.2.4 Εκπαίδευση	33
1.2.5 Ανεργία	37
1.3 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	40
1.4 ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΚΑΙ ΙΕΡΑΡΧΙΣΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ	42
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο	43
2.1 ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	43
2.1.1 Κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση	43
2.1.2 Στρατηγική Ευρώπη 2020	46
2.1.3 Ευρωπαϊκές πολιτικές για τους νέους	47
2.1.4 Ευρωπαϊκές πολιτικές για την ισότητα των φύλων	49
2.1.5 Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο (ΚΣΠ) της Πολιτικής Συνοχής για την περίοδο 2014-2020.....	51
2.1.6 Στόχοι του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) την περίοδο 2014-2020.....	52
2.1.7 Συμβάσεις Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ)	54
2.2 ΕΘΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	62
2.2.1 Εθνικά Προγράμματα Μεταρρυθμίσεων	62
2.2.2 Νέα αρχιτεκ/κή της Αυτοδ/σης και της Αποκ/μένης Διοίκ/σης – Πρόγ/μμα Καλλικράτης	68

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο	69
3.1 ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ	69
3.2 ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΑΣΙΝΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	72
3.3 ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΗΚΕΣ ΔΟΜΕΣ	74
3.4 ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ	78
3.4.1 Στρατηγικός Στόχος 1.....	78
3.4.2 Στρατηγικός Στόχος 2.....	79
3.4.3 Στρατηγικός Στόχος 3.....	80
3.5 ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	82
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο	115
4.1 ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗΣ 2014 -2020	115
4.2 ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ	117
4.3 ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	118
4.3.1 Πρόγραμμα Κοινωνικής Αλλαγής και Καινοτομίας	118
4.3.2 Εγγύηση για την Νεολαία	119
4.3.3 Πρόγραμμα Cosme	120
4.4 ΙΔΙΟΙ ΠΟΡΟΙ	122
4.4.1 Χρηματοδότηση θέσεων απασχόλησης	122
4.4.2 Χορήγηση Μικροδανείων.....	122
4.5 ΚΟΙΝ. ΣΕΠ	123
4.6 Νέα Προγράμματα Κοινωφελούς Χαρακτήρα.....	126
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	131
ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΟΥ	133

Εισαγωγή

Πρωταρχικός στόχος της παρούσας στρατηγικής είναι η αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, προκειμένου να προαχθεί η απασχόληση και να ενισχυθεί η κοινωνική συνοχή.

Η διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους, η αναβάθμιση των γνώσεων και των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού, η αντιστοιχία των δεξιοτήτων με τις νέες μεταβαλλόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας, οι ίσες ευκαιρίες για όλους και η καταπολέμηση των διακρίσεων, η ενσωμάτωση της διάστασης των φύλων, η προσβασιμότητα των ΑΜΕΑ, η αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού, η αποκέντρωση αρμοδιοτήτων και η ενδυνάμωση των εταιρικών σχέσεων με τους κοινωνικούς εταίρους αποτελούν τους στόχους και τις προτεραιότητες της Περιφέρειας για την παρούσα, καθώς και για την επόμενη προγραμματική περίοδο, και συνάδουν με τους θεματικούς στόχους και τις επενδυτικές προτεραιότητες των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Ταμείων και της Στρατηγικής Ευρώπη 2020.

Η διάρθρωση του κειμένου είναι η ακόλουθη:

1^ο κεφάλαιο

Περιλαμβάνει αναλυτική περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, συμπεριλαμβανομένων, στατιστικών στοιχείων για την απασχόληση και την αγορά εργασίας, των προβλημάτων που καλείται να αντιμετωπίσει, των αναπτυξιακών αναγκών της, καθώς και μια ανάλυση των πλεονεκτημάτων-μειονεκτημάτων-ευκαιριών-απειλών (SWOT analysis).

2^ο κεφάλαιο

Αναλύεται το εθνικό και ευρωπαϊκό πλαίσιο, στο οποίο διαμορφώνεται η εν λόγω στρατηγική, συμπεριλαμβανομένων των κατευθυντήριων γραμμών της Ε.Ε. για την απασχόληση, τη Στρατηγική Ευρώπη 2020, την πολιτική συνοχής της νέας προγραμματικής περιόδου, των Συμβάσεων Εταιρικής Συνεργασίας, των Εθνικών Προγραμμάτων Μεταρρυθμίσεων και του νόμου του Καλλικράτη.

3^ο κεφάλαιο

Παρουσιάζεται η Στρατηγική της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου για το ανθρώπινο δυναμικό και την απασχόληση, με ανάλυση των τομέων παρέμβασης, των υποστηρικτικών μηχανισμών, καθώς και την παρουσίαση ενός πλέγματος ενδεικτικών δράσεων.

4^ο κεφάλαιο

Αναφέρεται στα μέσα χρηματοδότησης των προτεινόμενων δράσεων και πρωτοβουλιών, λαμβάνοντας υπόψη τα διαρθρωτικά ταμεία και ιδιαίτερα το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, καθώς και τη δυνατότητα υλοποίησης δράσεων μέσω ιδίων πόρων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου εκτείνεται σε μια τεράστια θαλάσσια ζώνη από τις ακτές της Αττικής (Μακρόνησος) έως τα νότια παράλια της Τουρκίας (Καστελόριζο). Αποτελείται από **79** νησιά, από τα οποία κατοικούνται τα **48** και **178** βραχονησίδες. Η συνολική της έκταση είναι **5,286 τ.χλμ.** (ποσοστό 4% της επιφάνειας της Ελλάδας) και ο πληθυσμός της ανέρχεται σε **308.610** κατοίκους (βάση της Απογραφής 2011). Αποτελείται από τους Νομούς Κυκλάδων και Δωδεκανήσου.

Ο νομός Δωδεκανήσου έχει έκταση 2714 τ.χλμ. και πληθυσμό **190.770** κατοίκους. Ο Νομός Κυκλάδων, έχει έκταση 2572 τ.χλμ. και πληθυσμό **117.840** κατοίκους.

Πέραν της πολυδιάσπασης του νησιωτικού συμπλέγματος της Περιφέρειας σε μεγάλη θαλάσσια έκταση, στοιχείο που προσδιορίζει τις μεγάλες αποστάσεις των νησιών μεταξύ τους, ένα άλλο χαρακτηριστικό της Περιφέρειας είναι η μεγάλη απόσταση πολλών νησιών από το μητροπολιτικό κέντρο της Χώρας. Τα γεωγραφικά αυτά χαρακτηριστικά της Περιφέρειας προσδιορίζουν την “τριπλή περιφερειακότητά” της, δηλαδή τις μεγάλες αποστάσεις μεταξύ των νησιών από την έδρα της Περιφέρειας, τη μεγάλη απόσταση των νησιών της από την πρωτεύουσα της Χώρας, όπου και το κύριο αεροδρόμιο και το κύριο λιμάνι της Ελλάδας, με υπερσυγκέντρωση διοικητικών και οικονομικών δραστηριοτήτων, καθώς και τις μεγάλες αποστάσεις των νησιών μεταξύ τους. Ως εκ τούτου η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου είναι η απόλυτη έκφραση της νησιωτικότητας, με όλα τα μειονεκτήματα της ασυνέχειας του χώρου, η οποία αμβλύνει τις έννοιες της χωρικής, της οικονομικής και της κοινωνικής συνοχής. Παράλληλα όμως, αυτά τα χαρακτηριστικά προσδιορίζουν και την ιδιαιτερότητα της Περιφέρειας, η οποία αποτελεί σημαντικό παράγοντα ελκυστικότητας.

1.1 Δημογραφικά Στοιχεία

Ο πραγματικός πληθυσμός της Περιφέρειας αποτελεί το 2,9% του αντίστοιχου πληθυσμού της Χώρας, παρουσιάζοντας σημαντικούς ρυθμούς αύξησης από το 1970 μέχρι το 2001, πολύ υψηλότερους από τους αντίστοιχους της Χώρας, σύμφωνα με τα στοιχεία των απογραφών ανά δεκαετία, ενώ η αύξηση το 2011 έναντι του 2001 είναι πολύ μικρή, έναντι όμως, μικρής μείωσης του πληθυσμού της Χώρας. Σε γενικές γραμμές, φαίνεται ότι η πληθυσμιακή ευρωστία της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου ισοκατανέμεται μεταξύ των δύο φύλων, με μια ελάχιστη αριθμητική υπεροχή του ανδρικού φύλου. Η πληθυσμιακή πυκνότητά της είναι σημαντικά χαμηλότερη από την αντίστοιχη του συνόλου της Χώρας, αν και σε μια νησιωτική περιοχή όπως το Νότιο Αιγαίο με πλειάδα νησιών, εκ των οποίων τα 24 ακατοίκητα, ο μέσος όρος πληθυσμιακής πυκνότητας δεν έχει την ίδια σημασία με τον αντίστοιχο δείκτη μιας χερσαίας Περιφέρειας. Συγκεκριμένα, υπάρχουν νησιά με υπερδιπλάσια και άλλα νησιά με σημαντικά υποπολλαπλάσια πληθυσμιακή πυκνότητα σε σχέση με τον μέσο όρο της Χώρας. Ο δείκτης γήρανσης του πληθυσμού της Περιφέρειας είναι αρκετά μικρότερος από τον αντίστοιχο δείκτη της Χώρας, ενώ ο δείκτης εξάρτησης είναι σχεδόν στα ίδια επίπεδα με εκείνον της Χώρας. Ο συνδυασμός αυτών των δύο δεικτών δείχνει, αφ’ ενός τον σημαντικό βαθμό ανανέωσης του πληθυσμού της Περιφέρειας και αφ’ ετέρου, την προοπτική ιδιαίτερα μεγάλου αριθμού νέων εργασίμης ηλικίας να εισέρχονται εν

δυνάμει στην αγορά εργασίας, εφ' όσον οι παραγωγικές/ οικονομικές συνθήκες δημιουργούν αντίστοιχες προϋποθέσεις.

Η τάση αυτή φαίνεται εξ' άλλου από τα στοιχεία/ δείκτες της αγοράς εργασίας της Περιφέρειας, που θα παρουσιασθούν στη συνέχεια.

Σε κάθε περίπτωση όμως, τα πληθυσμιακά και δημογραφικά χαρακτηριστικά της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου είναι πολύ καλύτερα από εκείνα του συνόλου της Χώρας, με μια τάση άμβλυνσης του δυναμισμού τους κατά την τελευταία δεκαετία.

Μόνιμος Πληθυσμός Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου κατά Περιφερειακή Ενότητα, 2011

Χωρική Ενότητα	A/A	Περιφερειακή Ενότητα	Πληθυσμός	% Συμμετοχή Πληθυσμού Περιφερειακών Ενοτήτων
Κυκλάδων	1	Άνδρου	9.170	2,97%
	2	Θήρας	18.560	6,01%
	3	Κέα - Κύθνου	3.730	1,21%
	4	Μήλου	9.930	3,22%
	5	Μυκόνου	10.190	3,30%
	6	Νάξου	21.380	6,93%
	7	Πάρου	14.900	4,83%
	8	Σύρου	21.390	6,93%
	9	Τήνου	8.590	2,78%
Σύνολο Νομού Κυκλάδων			117.840	38,18%
Δωδεκανήσου	10	Καλύμνου	29.600	9,59%
	11	Καρπάθου	7.250	2,35%
	12	Κω	34.280	11,11%
	13	Ρόδου	119.640	38,77%
Σύνολο Νομού Δωδεκανήσου			190.770	61,82%
Σύνολο Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου			308.610	100%

**Πραγματικός Πληθυσμός Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου
κατά νησί σε φθίνουσα σειρά, 2001**

A/A	Νησιά	Πληθυσμός
1	Ρόδος	117.007
2	Κως	30.947
3	Σύρος	19.782
4	Νάξος	18.188
5	Καλύμνου	16.441
6	Θήρα	13.402
7	Πάρος	12.853
8	Ανδρος	10.009
9	Μύκονος	9.320
10	Τήνος	8.574
11	Λέρος	8.207
12	Κάρπαθος	6.511
13	Μήλος	4.771
14	Πάτμος	3.044
15	Σύμη	2.606
16	Σίφνος	2.442
17	Κέα	2.417
18	Αμοργός	1.859
19	Ίος	1.838
20	Κύθνος	1.608
21	Σέριφος	1.414

22	Αστυπάλαια	1.238
23	Αντίπαρος	1.037
24	Κάσος	990
25	Νίσυρος	948
26	Κίμωλος	769
27	Λειψοί	698
28	Φολέγανδρος	667
29	Τήλος	533
30	Μεγίστη	430
31	Κουφονήσια	366
32	Χάλκη	313
33	Ανάφη	273
34	Θηρασιά	268
35	Σίκινος	238
36	Σχοινούσσα	206
37	Δονούσα	163
38	Αγαθονήσι	158
39	Ηρακλεία	151
40	Αρκίοι	50
Σύνολο Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου		302.686

Τα περισσότερα νησιά της περιφέρειας είναι πολύ μικρού μεγέθους, γεγονός που περιγράφει την πολυδιάσπαση του νησιωτικού αυτού χώρου. Συγκεκριμένα, **12** νησιά της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου ανήκουν στην πληθυσμιακή τάξη των **501 – 2.000** κατοίκων, **11** στην τάξη **1 – 500** κατοίκων, **6** στην τάξη **10.001 – 20.000** κατοίκων, **5** στην τάξη των **2.001 – 5.000**, **4** στην τάξη των **5.001 – 10.000** κατοίκων, ενώ για στις τάξεις των **20.001 – 35.000** και **35.001** και άνω κατοίκων αντιστοιχεί μόνο ένα νησί για κάθε μία από αυτές.

1.2 Αγορά Εργασίας

1.2.1 Οικονομικά στοιχεία

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου είναι μια από τις δύο Περιφέρειες της Χώρας, που κατατάσσονται στις αναπτυσσόμενες Περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με την προτεινόμενη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατηγοριοποίησή τους στο πλαίσιο της Πολιτικής Συνοχής για την Προγραμματική Περίοδο 2014-2020. Συγκεκριμένα, ο μέσος όρος του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου για το έτος 2007-2009 αντιστοιχεί στο 112,4% του αντίστοιχου μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το 2008, η χρονιά που ξέσπασε η κρίση, το ΑΕΠ της Περιφέρειας όχι μόνο δεν επηρεάστηκε αρνητικά, αλλά αυξήθηκε αντιπροσωπεύοντας το 114% του αντίστοιχου μέσου δείκτη της Ένωσης. Το 2009 παρά την έναρξη πτώσης του κατά κεφαλήν ΑΕΠ του Νοτίου Αιγαίου κατά 3,1%, η ανάλογη πτώση του αντίστοιχου στην Ένωση διατηρούσε τον προαναφερθέντα δείκτη στο 114%. Η έναρξη και η διάρκεια της κρίσης στην Ελλάδα το 2010, προκάλεσε περαιτέρω μεγαλύτερη μείωση του κατά κεφαλήν ΑΕΠ του Νοτίου Αιγαίου κατά 5,1%, πτώση όμως μεγαλύτερη από την αντίστοιχη του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Χώρας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το υψηλό κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου οφείλεται σε πέντε (5) νησιά από τα σαράντα οκτώ (48) που διαθέτουν έστω και στοιχειώδη οικονομική δραστηριότητα. Το μέγιστο δε εύρος διαφοροποίησης του κατά κεφαλήν ΑΕΠ, μεταξύ του πλουσιότερου νησιού το οποίο είναι η Μύκκος και του πτωχότερου το οποίο είναι η Θηρασιά, φθάνει τα 22.700 ευρώ σε τρέχουσες τιμές 2005.

Η συνολική ΑΠΑ της Περιφέρειας εξαρτάται απόλυτα από τον τριτογενή τομέα με συμμετοχή της τάξης του 86%. Ο πρωτογενής τομέας της Περιφέρειας συμμετέχει ελάχιστα στη συνολική της ΑΠΑ (περίπου 2%), ενώ μειώνεται σε απόλυτες τιμές, κατά τα έτη 2009 και 2010. Ο δευτερογενής τομέας συμμετέχει κι αυτός με μικρό ποσοστό στη συνολική ΑΠΑ της Περιφέρειας της τάξης του 10%, αποδυναμούμενος διαχρονικά τα δύο τελευταία έτη και κυρίως το τελευταίο έτος (2010).

Από τα παραπάνω στοιχεία φαίνεται ότι στη Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου κατ' ουσία δεν υφίσταται πρωτογενής τομέας, μειούμενος διαχρονικά και ιδιαίτερα τα τρία τελευταία έτη της δεκαετίας 2000, με εμφανές αποτέλεσμα να μην αρκεί για την εξυπηρέτηση των διατροφικών αναγκών των κατοίκων, πολύ δε περισσότερο του πλήθους των τουριστών κατά τη θερινή περίοδο. Από τον ισχνότατο δευτερογενή τομέα είναι σχεδόν ανύπαρκτη η μεταποίηση, στα επίπεδα του πρωτογενή τομέα, όσον αφορά στη παραγόμενη ΑΠΑ, ενώ έχει μια ιδιαίτερη παρουσία ο κατασκευαστικός τομέας, διπλάσια έως και τριπλάσια της μεταποίησης.

Στον υπερμεγέθη τριτογενή τομέα κυρίαρχες δραστηριότητες είναι ο τουρισμός (καταλύματα και εστιατόρια), καθώς και το εμπόριο άμεσα συνδεδεμένο με τον τουρισμό, είτε για καταναλωτικά, είτε για ενδιάμεσα αγαθά, συμμετέχοντας αυτές οι δύο οικονομικές δραστηριότητες στη συνολική ΑΠΑ της Περιφέρειας κατά 55% περίπου, ενώ μειώνεται η ΑΠΑ στα δύο τελευταία έτη της δεκαετίας (2009-2010).

**Συνολική ακαθάριστη προστιθέμενη αξία Α΄ γενή τομέα,
(Σε εκατομμύρια ευρώ. Σε τρέχουσες τιμές)**

Περιφέρειες και νομοί	Σύνολο Ελλάδος	Νότιο Αιγαίο	Δωδεκάνησα	Κυκλάδες
2005	8.428	166	82	84
2006	6.834	165	79	86
2007	6.830	165	81	84
2008*	6.394	157	79	78
2009*	6.372	155	75	80
2010*	6.300	146	76	70

**Συνολική ακαθάριστη προστιθέμενη αξία Β΄ γενή τομέα,
(Σε εκατομμύρια ευρώ. Σε τρέχουσες τιμές)**

Περιφέρειες και νομοί	Σύνολο Ελλάδος	Νότιο Αιγαίο	Δωδεκάνησα	Κυκλάδες
2005	34.007	781	402	379
2006	40.041	925	564	361
2007	40.126	875	526	349
2008*	39.292	869	534	336
2009*	35.680	785	437	348
2010*	33.143	639	361	278

**Συνολική ακαθάριστη προστιθέμενη αξία Γ΄ γενή τομέα,
(Σε εκατομμύρια ευρώ. Σε τρέχουσες τιμές)**

Περιφέρειες και νομοί	Σύνολο Ελλάδος	Νότιο Αιγαίο	Δωδεκάνησα	Κυκλάδες
2005	130.159	4.833	2.646	2.187
2006	136.784	4.981	2.764	2.217
2007	148.666	5.439	2.950	2.489
2008*	159.349	5.896	3.232	2.664
2009*	163.850	6.101	3.375	2.727
2010*	155.780	5.785	3.090	2.695

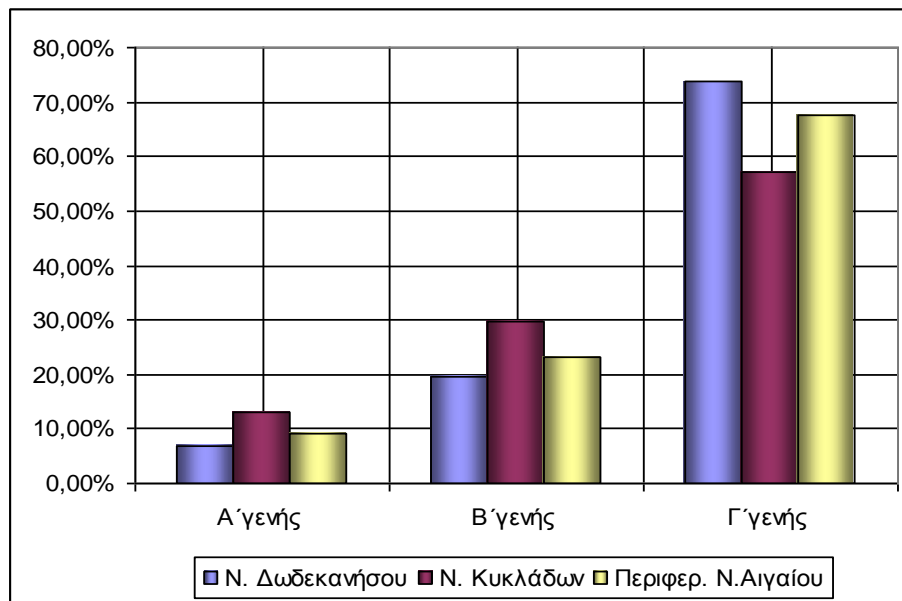
* Προσωρινά στοιχεία, Πηγή: Γ.Γ. ΕΛΣΤΑΤ, Περιφερειακοί Λογαριασμοί,

1.2.2 Απασχόληση

Η σπουδαιότητα του τριτογενή τομέα και ειδικότερα του τουρισμού στην οικονομία της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου διαφαίνεται επίσης και από τα υψηλά ποσοστά ενασχόλησης του ανθρώπινου δυναμικού σε κλάδους που σχετίζονται με το τουριστικό προϊόν.

Πιο συγκεκριμένα, ο τομέας αυτός συγκεντρώνει για το 2001, σύμφωνα με επίσημα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας, το 67,5% των συνόλου των απασχολούμενων στην Περιφέρεια, με το 23,25% να συγκεντρώνεται στο δευτερογενή τομέα και μόλις το 9,25% στον πρωτογενή. Τα αντίστοιχα ποσοστά σε επίπεδο Νομών, είναι για το Νομό Δωδεκανήσου, 73,65%, 19,47% και 6,88% αντίστοιχα και για το Νομό Κυκλάδων 57,26%, 29,58% και 6,88% αντίστοιχα, όπως απεικονίζεται και στο διάγραμμα που ακολουθεί.

Ποσοστιαία τομεακή κατανομή της απασχόλησης, 2001

Φυσικά, το κάθε νησί συμμετέχει διαφορετικά στην κατανομή απασχόλησης στο σύνολο της Νομού και κατ' επέκταση της Περιφέρειας, ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του. Αναλυτικότερα, η διάρθρωση του οικονομικά ενεργού πληθυσμού κατά νησί, παρουσιάζεται στον Πίνακα που ακολουθεί.

Διάρθρωση Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού, 2001

Νησί	A' γενής	% στο σύνολο της Νήσου	B' γενής	% στο σύνολο της Νήσου	Γ' γενής	% στο σύνολο της Νήσου	Δε δήλωσαν Κλάδο	Άνεργοι	Σύνολο ενεργού πληθυσμού
Αγαθονήσι	28	48,28	10	17,24	12	20,69	0	8	58
Αστυπάλαια	90	18,33	127	25,87	214	43,58	21	39	491
Καλύμνου	716	12,26	1.049	17,96	2.630	45,03	286	1.160	5.841
Λειψοί	287	12,06	499	20,97	1.095	46,01	80	419	2.380
Λέρος	56	21,29	44	16,73	105	39,92	15	43	263
Πάτμος	581	4,05	1.962	13,69	9.090	63,43	678	2.020	14.331
Κάρπαθος	41	17,75	64	27,71	89	38,53	11	26	231
Κάσος	207	6,93	379	12,69	1.913	64,04	204	284	2.987
Κως	4	2,23	36	20,11	119	66,48	5	15	179
Νίσυρος	15	4,32	66	19,02	149	42,94	27	90	347
Μεγίστη	127	9,74	288	22,09	663	50,84	24	202	1.304
Ρόδος	2.079	4,00	7.543	14,53	29.932	57,65	2.346	10.021	51.921
Σύμη	61	7,57	154	19,11	384	47,64	54	153	806
Τήλος	29	10,9	65	24,44	134	50,38	9	29	266
Χάλκη	32	29,63	24	22,22	38	35,19	7	7	108
Σύνολο Νομού Δωδεκανήσου	4.353	5,34	12.310	15,10	46.567	57,13	3.767	14.516	81.513
Αμοργός	159	24,69	160	28,44	253	39,29	19	53	644
Ανάφη	46	42,99	24	22,43	33	30,84	2	2	107
Άνδρος	513	16,20	722	22,80	1.285	40,59	282	364	3.166
Αντίπαρος	94	25,24	92	25,00	134	36,41	13	35	368
Δονούσα	1	4,76	5	23,81	13	61,90	2	0	21
Ηρακλεία	24	42,86	4	7,14	25	44,64	3	0	56

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Θήρα	289	4,79	1.394	23,10	3.299	54,67	222	830	6.034
Θηρασιά	12	17,91	2	2,99	42	62,69	2	9	67
Ίος	129	16,13	165	20,63	404	50,50	28	74	800
Κέα	231	25,67	333	37,00	298	33,11	17	21	900
Κίμωλος	30	15,00	61	30,50	85	42,50	5	19	200
Κουφονήσια	85	50,60	18	10,71	33	19,64	6	26	168
Κύθνος	214	34,91	125	20,39	216	32,54	16	42	613
Μήλος	95	5,15	629	34,07	898	48,65	89	135	1.846
Μύκονος	184	4,02	1.373	30,00	2.525	55,17	156	339	4.577
Νάξος	1.330	19,79	1.324	19,7	2.923	43,49	318	826	6.721
Πάρος	569	10,88	1.359	25,99	2.586	49,46	198	516	5.228
Σέριφος	54	12,47	135	31,18	202	46,65	13	29	433
Σίκινος	20	25,97	15	19,48	37	48,05	2	3	77
Σίφνος	149	15,52	289	30,10	434	45,21	33	55	960
Σύρος	295	3,76	2.008	25,57	4.320	55,02	466	763	7.852
Σχοινούσσα	20	25,97	23	29,87	27	35,06	4	3	77
Τήνος	362	11,67	872	28,11	1.517	48,90	81	270	3.102
Φολέγανδρος	77	29,28	68	25,86	90	34,22	10	18	263
Σύνολο Νομού Κυκλάδων	4.982	11,25	11.200	25,29	21.679	48,96	1.987	4.432	44.280
Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου	9.335	7,42	23.510	18,69	68.246	54,25	5.754	18.948	125.793

Στο πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η διάρθρωση των απασχολούμενων στην Περιφέρεια κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για τα έτη 2000-2008.

Απασχόληση κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, 2000-2008

Κλάδοι	Γεωργία, κτηνοτροφία, δάση, αλιεία	Βιομηχανία συμπεριλαμβανομένης και της ενέργειας	Κατασκευές	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευές οχημάτων και ειδών οικιακής χρήσης, ξενοδοχεία και εστιατόρια, μεταφορές και επικοινωνίες	Χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση, διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμίσθωση και επιχ/τικές δραστηριότητες	Άλλες υπηρεσίες	Συνολική Απασχόληση
2000							
Σύνολο Ελλάδος	722.440	540.385	300.095	1.360.441	308.712	1.023.042	4.255.114
Νότιο Αιγαίο	9.426	9.989	13.331	55.585	5.347	23.637	117.314
2001							
Σύνολο Ελλάδος	670.791	561.687	306.785	1.373.197	324.109	1.023.978	4.260.547
Νότιο Αιγαίο	7.612	10.150	14.025	58.135	6.497	21.318	117.738
2002							
Σύνολο Ελλάδος	659.836	559.888	318.927	1.400.461	342.710	1.074.659	4.356.481
Νότιο Αιγαίο	6.971	9.300	14.305	55.522	8.045	22.589	116.733

2003							
Σύνολο Ελλάδος	642.783	547.603	345.848	1.425.176	352.944	1.093.668	4.408.022
Νότιο Αιγαίο	8.718	10.687	14.546	53.820	8.502	26.035	122.307
2004							
Σύνολο Ελλάδος	570.443	549.602	350.343	1.459.145	385.295	1.199.621	4.514.448
Νότιο Αιγαίο	7.604	9.727	13.851	57.930	8.005	26.650	123.767
2005*							
Σύνολο Ελλάδος	567.228	546.373	361.679	1.481.811	396.862	1.196.647	4.550.600
Νότιο Αιγαίο	7.061	10.915	13.473	59.598	7.571	28.858	127.476
2006*							
Σύνολο Ελλάδος	573.415	555.114	361.916	1.513.355	402.027	1.253.981	4.659.809
Νότιο Αιγαίο	6.862	8.359	12.981	60.084	7.425	28.360	124.072
2007*							
Σύνολο Ελλάδος	541.753	557.085	385.282	1.542.249	473.963	1.282.351	4.782.684
Νότιο Αιγαίο	7.637	8.175	12.053	63.953	8.521	28.127	128.466
2008*							
Σύνολο Ελλάδος	541.227	556.889	380.866	1.552.111	482.382	1.278.103	4.791.577
Νότιο Αιγαίο	7.629	8.172	11.916	64.362	8.672	28.034	128.785

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. – επεξεργασία στοιχείων (*Προσωρινά Στοιχεία)

Εξετάζοντας τους παραπάνω πίνακες, παρατηρείται ότι το μεγαλύτερο ποσοστό απασχολούμενων καθ' όλα τα έτη συγκεντρώνεται στο κλάδο “Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευές οχημάτων και ειδών οικιακής χρήσης, ξενοδοχεία και εστιατόρια, μεταφορές και επικοινωνίες”, παρουσιάζοντας διαρκή αύξηση από το 2004 και μετά και συγκεντρώνοντας κατά το 2008 το 50% περίπου των απασχολούμενων. Ακολουθεί ο κλάδος Άλλες Υπηρεσίες (21,8% των απασχολούμενων) ο οποίος από το 2003 και μετά διογκώνεται διαρκώς, κυρίως εξαιτίας της ανάπτυξης του τουριστικού κλάδου.

Στον παρακάτω πίνακα, ο οποίος παρουσιάζει το μέσο όρο απασχόλησης για ηλικίες άνω των 15 ετών, κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, παρατηρείται ότι ο κλάδος των ξενοδοχείων και των εστιατορίων, απασχολεί το μεγαλύτερο ποσοστό και για τα δύο έτη, με αναλογία 19,7 % και 19,03 % αντίστοιχα. Με την ίδια περίπου αναλογία εμφανίζεται και ο κλάδος εμπόριο, επισκευές (19,08% και 18,65% αντίστοιχα για τα εξεταζόμενα έτη), ενώ ακολουθούν ο τομέας των κατασκευών, η δημόσια διοίκηση και οι μεταφορές.

Ποσοστιαία συμμετοχή απασχολούμενων ηλικίας 15 και άνω σε επίπεδο Περιφέρειας, κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας

Ομάδες Κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας	2008	2009
Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα, δασοκομία	6,48	6,95
Αλιεία	0,9	0,8
Ορυχεία, λατομεία	5,95	6,13
Μεταποιητικές βιομηχανίες	0,98	0,93
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, νερού	1	1,6
Κατασκευές	10,76	11,25
Εμπόριο, επισκευές	19,08	18,65
Μεταφορές, αποθήκευση, επικοινωνίες	6,46	6,15
Ξενοδοχεία, εστιατόρια	19,7	19,03
Ενημέρωση και Επικοινωνία	0,7	0,83
Χρηματοπιστωτικές και Ασφαλιστικές Δραστηριότητες	1,23	0,9

Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	0,15	0,23
Επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	3,1	2,7
Διοικητικές και Υποστηρικτές Δραστηριότητες	1,88	2,55
Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	8,65	9,6
Εκπαίδευση	5,56	4,45
Υγεία και κοινωνική μέριμνα	3,68	3,28
Τέχνες, διασκέδαση και ψυχαγωγία	1,38	1,28
Άλλες επιχ/κές Δραστηριότητες	1,55	2,5
Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν προσωπικό	0,68	0,23
Ετερόδοκοι οργανισμοί και όργανα	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	100	100

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. – επεξεργασία στοιχείων

Εξετάζοντας, τη διάρθρωση της απασχόλησης ανά τρίμηνο, στους δυναμικότερους κλάδους ως προς την απασχόληση για τη Περιφέρεια, παρατηρείται το φαινόμενο της αύξησης της απασχόλησης στο κλάδο των ξενοδοχείων και των εστιατορίων κατά το Β' και Γ' τρίμηνο και συρρίκνωση του κλάδου κατά τα άλλα τρίμηνα, αποτυπώνοντας την εποχιακή φύση της απασχόλησης στην Περιφέρεια. Αντίθετα ο κλάδος του εμπορίου φαίνεται να είναι περισσότερο σταθερός και να μην στηρίζεται η ανάπτυξή του τόσο πολύ στην εποχιακή εργασία.

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει το ποσοστό των απασχολούμενων στους δυναμικούς κλάδους της Περιφέρειας ανά τρίμηνο.

Ποσοστό % απασχολούμενων ηλικίας 15 και άνω σε επίπεδο Περιφέρειας, στους δυναμικούς κλάδους, ανά τρίμηνο

Ομάδες Κλάδων	Α Τρ. 2008	Β Τρ. 2008	Γ Τρ. 2008	Δ Τρ. 2008	Α Τρ. 2009	Β Τρ. 2009	Γ Τρ. 2009	Δ Τρ. 2009
Ξενοδοχεία, εστιατόρια	15,1	22,4	23,2	18,1	14,5	20,5	24	17,1
Εμπόριο, επισκευές	18,7	19	18,8	19,8	20,2	18,1	17,5	18,8

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. – επεξεργασία στοιχείων

Απασχολούμενοι κατά ομάδες ηλικιών και κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, 2001

Ομάδες Κλάδων Οικονομικής δραστηριότητας	Ομάδες Ηλικιών													
	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75+
Νομός Δωδεκανήσου														
<i>Α.Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα, δασοκομία</i>	0	53	144	234	272	290	301	343	543	423	346	120	60	14
<i>Β.Αλιεία</i>	0	38	141	173	180	148	138	114	130	60	43	13	6	2
<i>Γ.Ορυχεία,λατομεία</i>	0	3	4	16	23	12	8	13	16	13	1	1	0	0
<i>Δ.Μεταποιητικές βιομηχανίες</i>	2	117	424	585	580	457	435	410	455	260	134	48	23	2
<i>Ε.Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, νερού</i>	0	2	44	75	152	142	158	169	77	24	9	5	4	0
<i>ΣΤ. Κατασκευές</i>	6	310	985	1184	1080	932	878	844	821	401	116	45	25	2
<i>Ζ.Εμπόριο, επισκευές</i>	0	292	1252	1577	1540	1166	1029	965	842	508	341	128	57	13

<i>Η.Ξενοδοχεία, εστιατόρια</i>	0	278	1449	1926	1978	1675	1619	1447	1400	722	341	150	59	8
<i>Θ.Μεταφορές, αποθήκευση, επικοινωνίες</i>	0	40	401	727	770	593	683	625	595	343	172	79	30	4
<i>Ι.Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί</i>	0	5	94	193	184	143	187	137	96	21	0	4	3	0
<i>Κ.Διαχείριση ακίνητης περιουσίας,εκμισθώ σεις</i>	0	28	310	500	505	432	364	300	232	125	62	38	12	3
<i>Λ.Δημόσια διοίκηση και άμυνα,υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση</i>	0	121	938	1057	953	843	788	637	454	217	81	47	16	1
<i>Μ.Εκπαίδευση</i>	0	4	101	523	919	796	462	274	263	85	38	30	6	0
<i>Ν.Υγεία και κοινωνική μέριμνα</i>	0	14	159	366	481	427	418	398	261	118	54	39	11	1
<i>Ξ.Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών</i>	0	44	266	382	430	289	268	264	254	170	101	53	22	10
<i>Ο.Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό</i>	0	7	37	48	59	71	76	62	60	27	13	4	11	0

<i>Π.Ετερόδοκοι οργανισμοί και όργανα</i>	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	1	0	0	0
<i>Ρ. Δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας</i>	0	63	387	603	634	531	426	444	371	216	86	49	26	0
ΣΥΝΟΛΟ	8	1419	7136	10169	10741	8948	8239	7447	6870	3733	1939	853	371	60
Νομός Κυκλάδων														
<i>Α.Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα, δασοκομία</i>	0	57	227	352	424	432	454	489	494	498	440	163	102	16
<i>Β.Αλιεία</i>	0	22	68	127	115	122	133	96	108	68	33	10	3	0
<i>Γ.Ορυχεία,λατομεία</i>	0	6	44	89	80	65	66	64	56	53	9	5	2	1
<i>Δ.Μεταποιητικές βιομηχανίες</i>	4	100	284	401	360	340	347	351	335	211	84	35	14	0
<i>Ε.Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, νερού</i>	0	3	26	49	75	121	206	127	45	6	2	3	4	0
<i>ΣΤ. Κατασκευές</i>	7	378	1055	1301	1235	952	871	682	635	376	94	36	20	1
<i>Ζ.Εμπόριο, επισκευές</i>	0	217	791	895	883	748	652	497	425	234	127	56	26	5
<i>Η.Ξενοδοχεία, εστιατόρια</i>	0	123	591	777	774	654	613	485	371	200	108	39	12	1
<i>Θ.Μεταφορές, αποθήκευση,</i>	0	28	237	351	375	406	401	386	319	173	74	50	21	0

Επικοινωνίες														
Ι.Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	0	5	69	100	109	107	111	85	52	21	8	2	1	0
Κ.Διαχείριση ακίνητης περιουσίας,εκμισθώσεις	0	33	216	298	299	251	210	183	151	58	35	15	6	1
Λ.Δημόσια διοίκηση και άμυνα,υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	0	13	217	351	420	401	417	279	167	81	29	14	8	0
Μ.Εκπαίδευση	0	4	79	287	576	464	293	173	125	48	18	6	2	0
Ν.Υγεία και κοινωνική μέριμνα	0	4	54	149	152	152	138	124	67	45	20	10	5	1
Ξ.Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών	0	17	125	213	235	161	162	110	122	86	80	30	11	6
Ο.Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό	0	15	36	56	54	64	61	53	39	19	12	1	2	0
Π.Ετερόδοκοι οργανισμοί και όργανα	0	0	0	1	1	0	3	0	0	0	1	0	0	0
Ρ. Δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής	0	36	247	334	338	293	263	217	194	116	60	40	24	3

<i>δραστηριότητας</i>														
ΣΥΝΟΛΟ	11	1061	4366	6131	6505	5733	5401	4401	3705	2293	1234	515	263	35
Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου														
<i>Α.Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα, δασοκομία</i>	0	110	371	586	696	722	755	832	1037	921	786	283	162	30
<i>Β.Αλιεία</i>	0	60	209	300	295	270	271	210	238	128	76	23	9	2
<i>Γ.Ορυχεία,λατομεία</i>	0	9	48	105	103	77	74	77	72	66	10	6	2	1
<i>Δ.Μεταποιητικές βιομηχανίες</i>	6	217	708	986	940	797	782	761	790	471	218	83	37	2
<i>Ε.Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, νερού</i>	0	5	70	124	227	263	364	296	122	30	11	8	8	0
<i>ΣΤ. Κατασκευές</i>	13	688	2040	2485	2315	1884	1749	1526	1456	777	210	81	45	3
<i>Ζ.Εμπόριο, επισκευές</i>	0	509	2043	2472	2423	1914	1681	1462	1267	742	468	184	83	18
<i>Η.Ξενοδοχεία, εστιατόρια</i>	0	401	2040	2703	2752	2329	2232	1932	1771	922	449	189	71	9
<i>Θ.Μεταφορές, αποθήκευση, επικοινωνίες</i>	0	68	638	1078	1145	999	1084	1011	914	516	246	129	51	4
<i>Ι.Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί</i>	0	10	163	293	293	250	298	222	148	42	8	6	4	0

<i>Κ. Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμισθώσεις</i>	0	61	526	798	804	683	574	483	383	183	97	53	18	4
<i>Λ. Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση</i>	0	134	1155	1408	1373	1244	1205	916	621	298	110	61	24	1
<i>Μ. Εκπαίδευση</i>	0	8	180	810	1495	1260	755	447	388	133	56	36	8	0
<i>Ν. Υγεία και κοινωνική μέριμνα</i>	0	18	213	515	633	579	556	522	328	163	74	49	16	2
<i>Ξ. Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών</i>	0	61	391	595	665	450	430	374	376	256	181	83	33	16
<i>Ο. Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν οικιακό προσωπικό</i>	0	22	73	104	113	135	137	115	99	46	25	5	13	0
<i>Π. Ετερόδοκοι οργανισμοί και όργανα</i>	0	0	0	1	2	1	4	1	0	0	2	0	0	0
<i>Ρ. Δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας</i>	0	99	634	937	972	824	689	661	565	332	146	89	50	3
ΣΥΝΟΛΟ	19	2480	11502	16300	17246	14681	13640	11848	10575	6026	3173	1368	634	95

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. – επεξεργασία στοιχείων

Βασικοί δείκτες απασχόλησης Νέων μέχρι 29 ετών

Σύνολο (και τα δύο φύλα)	2008	2009	2010	2011	2012
Πληθυσμός Ηλικίας 15-29 ετών	52 117	49 087	50 638	49 453	50 315
Ποσοστό συμμετοχής (% πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας)	26, 8	25, 3	26,	25, 4	25, 8
Ετήσια μεταβολή στον Πληθυσμό 15-29 ετών (%)	0,53	- 5,81	3,16	- 2,34	1,74
Μη Ενεργός Πληθυσμός 15-29 ετών	22 617	19 268	18 711	21 412	25 583
Ετήσια μεταβολή στον Μη Ενεργό πληθυσμό των νέων (%)	1,90	- 14,81	- 2,89	14,44	19,48
Ποσοστό συμμετοχής (% πληθυσμού των νέων)	43, 4	39, 3	37,	43, 3	50, 8
Εργατικό δυναμικό	29 500	29 819	31 927	28 041	24 732
Ετήσια μεταβολή στο Εργατικό δυναμικό (%)	- 0,50	1,08	7,07	- 12,17	- 11,80
Ποσοστό συμμετοχής (% πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας)	56, 6	60, 7	63,	56, 7	49, 2
Σύνολο απασχολουμένων	26 111	23 075	26 343	20 949	19 918
Ετήσια μεταβολή στην απασχόληση (%)	- 2,63	- 11,63	14,16	- 20,48	- 4,92
Ποσοστό απασχόλησης (% πληθυσμού)	50, 1	47,	52,	42, 4	39, 6
Απασχολούμενοι σε επιχειρήσεις μέχρι 10 άτομα	19 598	17 878	18 868	15 414	12 668
Ετήσια μεταβολή στην απασχόληση μέχρι 10 άτομα (%)	0,48	- 8,78	5,54	- 18,31	- 17,81
Ποσοστό απασχόλησης (% συνόλου των απασχολουμένων)	75, 1	77, 5	71, 6	73, 6	63, 6
Μισθωτοί	18 640	17 976	21 720	15 375	14 744
Μισθωτοί Ετήσια μεταβολή (%)	1,92	- 3,56	20,83	- 29,21	- 4,10
Μισθωτοί (% συνόλου των απασχολουμένων)	71, 4	77, 9	82, 5	73, 4	74,
Αυτοαπασχολούμενοι	2 615	2 750	1 681	2 879	3 403
Αυτοαπασχολούμενοι Ετήσια μεταβολή (%)	- 17,48	5,16	- 38,87	71,27	18,20
Αυτοαπασχολούμενοι (% συνόλου των απασχολουμένων)	10,	11, 9	6, 4	13, 7	17, 1
Απασχολούμενοι στην γεωργία	151	448	792	183	439
Γεωργία ετήσια μεταβολή στην απασχόληση (%)	- 76,70	196,69	76,79	- 76,89	139,89
Απασχολούμενοι στην γεωργία (%)	0, 6	1, 9	3, 0	0, 9	2, 2
Απασχολούμενοι στην βιομηχανία	1 106	1 566	2 121	1 392	439
Βιομηχανία Ετήσια μεταβολή (%)	- 20,77	41,59	35,44	- 34,37	- 68,46
Απασχολούμενοι στην βιομηχανία (%)	4, 2	6, 8	8, 1	6, 6	2, 2

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Απασχολούμενοι στις υπηρεσίες	21 621	16 923	18 662	15 888	16 297
Υπηρεσίες ετήσια μεταβολή (%)	2,10	- 21,73	10,28	- 14,86	2,57
Απασχολούμενοι στις υπηρεσίες (%)	82, 8	73, 3	70, 8	75, 8	81, 8
Μερική απασχόληση	495	769	1 737	1 521	679
Μερική απασχόληση Ετήσια μεταβολή (%)	- 51,80	55,35	125,88	- 12,44	- 55,36
Μερική απασχόληση (% συνόλου των απασχολουμένων)	1, 9	3, 3	6, 6	7, 3	3, 4
Προσωρινή απασχόληση	5 784	5 092	8 679	4 393	4 855
Προσωρινή απασχόληση Ετήσια μεταβολή (%)	- 11,91	- 11,96	70,44	- 49,38	10,52
Προσωρινή απασχόληση (% συνόλου των Μισθωτών)	31,	28, 3	40,	28, 6	32, 9
Άνεργοι νέοι 15-29 ετών	3 389	6 744	5 584	7 092	4 814
Ετήσια μεταβολή ανέργων νέων 15-29 (%)	19,67	99,00	- 17,20	27,01	- 32,12
Ποσοστό ανεργίας νέων 15-29 ετών (%)	11, 5	22, 6	17, 5	25, 3	19, 5
Νεοεισερχόμενοι Άνεργοι ("ΝΕΟΙ")	238	1 951	1 485	3 270	2 889
Ετήσια μεταβολή στους νεοεισερχόμενους ανέργους (%)	- 74,95	719,75	- 23,89	120,20	- 11,65
Νεοεισερχόμενοι Άνεργοι (% του συνόλου των ανέργων)	7, 0	28, 9	26, 6	46, 1	60,0
Μακροχρόνιοι άνεργοι	539	1 264	1 408	1 648	1 443
Ετήσια μεταβολή των μακροχρόνια ανέργων (%)	- 24,40	134,51	11,39	17,05	- 12,44
Μακροχρόνια ανεργία (% του συνόλου των ανέργων)	15, 9	18, 7	25, 2	23, 2	30, 0
Άνεργοι που έχουν εργαστεί στο παρελθόν	3 151	4 793	4 099	3 822	1 925
Ετήσια μεταβολή των ανέργων που έχουν εργαστεί (%)	67,43	52,11	- 14,48	- 6,76	- 49,63
Άνεργοι που έχουν εργαστεί στο παρελθόν (% του συνόλου)	93,0	71,1	73,4	53,9	40,0

Πηγή: Γ.Γ. ΕΛΣΤΑΤ, ΕΕΔ, 1993-1997 Ετήσιες, 2008-2012 Β' τριμήνου

Από την ανάλυση του παραπάνω Πίνακα για τους νέους άνεργους ηλικίας 29 ετών και κάτω φαίνεται το μέγεθος του προβλήματος της ενεργείας των νέων. Εκτός των υψηλών ποσοστών ενεργείας των νέων πολύ ανησυχητική είναι και η διάρθρωση της ενεργείας. Με το ποσοστό μακροχρόνια ανέργων νέων να έχει σχεδόν διπλασιαστεί από το 2008 μέχρι το 2012 (από 15,9% σε 30%) αναδεικνύοντας το πρόβλημα με νέους στην πιο παραγωγική ηλικία να παραμένουν επί μεγάλο χρονικό διάστημα χωρίς εργασία.

1.2.3 Ισότητα των Φύλων

Ως προς τη διάρθρωση της απασχόλησης κατά φύλο, σύμφωνα με στοιχεία της 5ης Έκθεσης για την οικονομική και κοινωνική συνοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για το έτος 2008, το 66,6% των απασχολούμενων για την Περιφέρεια είναι μεταξύ 20-64 ετών (το αντίστοιχο ποσοστό για τη χώρα είναι το 66,5%), στις ηλικίες 55-64 απασχολείται στην Περιφέρεια το 49,3%, ενώ για τις γυναίκες ηλικίας 20-64, το ποσοστό απασχόλησης είναι 48,4% έναντι 52,5% για τη χώρα και 63% για την Ευρωπαϊκή Ένωση των 27.

Στους πίνακες που ακολουθούν δίνονται οι απασχολούμενοι κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας και φύλο στους Νομούς και αποτυπώνεται η τάση του πληθυσμού να εγκαταλείψει τον πρωτογενή τομέα και τη στροφή του προς τον τριτογενή (τουρισμός, υπηρεσίες). Ο πρωτογενής τομέας απασχολεί το 12,5% αμφοτέρων τω φύλων (έναντι του 19% το 1991), ο δευτερογενής το 28,1% (έναντι του 27,4% το 1991) ενώ ο τριτογενής το 54,5% (έναντι του 43,7% το 1991).

Απασχολούμενοι κατά φύλο και κλάδο οικονομικής δραστηριότητας, 2001

Ομάδες Κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας	Άρρενες	%	Θήλειες	%	Σύνολο	Κατανομή Συνόλου	
						Άρρενες %	Θήλειες %
Νομός Δωδεκανήσου							
Α. Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα, δασοκομία	1964	4,30	1179	5,29	3143	62,49%	37,51%
Β. Αλιεία	839	1,84	347	1,56	1186	70,74%	29,26%
Γ. Ορυχεία, λατομεία	103	0,23	7	0,03	110	93,64%	6,36%
Δ. Μεταποιητικές βιομηχανίες	3165	6,93	767	3,44	3932	80,49%	19,51%
Ε. Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, νερού	782	1,71	79	0,35	861	90,82%	9,18%
ΣΤ. Κατασκευές	7546	16,52	83	0,37	7629	98,91%	1,09%
Ζ. Εμπόριο, επισκευές	5954	13,04	3756	16,87	9710	61,32%	38,68%
Η. Ξενοδοχεία, εστιατόρια	7147	15,65	5905	26,52	13052	54,76%	45,24%

Θ. Μεταφορές, αποθήκευση, επικοινωνίες	4124	9,03	938	4,21	5062	81,47%	18,53%
Ι. Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	563	1,23	504	2,26	1067	52,76%	47,24%
Κ. Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμισθώσεις, επ/κές δραστηριότητες	1729	3,79	1182	5,31	2911	59,40%	40,60%
Λ. Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	4788	10,49	1365	6,13	6153	77,82%	22,18%
Μ. Εκπαίδευση	1393	3,05	2108	9,47	3501	39,79%	60,21%
Ν. Υγεία και κοινωνική μέριμνα	1207	2,64	1540	6,92	2747	43,94%	56,06%
Ξ. Άλλες επιχ/κές Δραστηριότητες	1668	3,65	885	3,97	2553	65,33%	34,67%
Ο. Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν προσωπικό	23	0,05	452	2,03	475	4,84%	95,16%
Π. Ετερόδοκοι οργανισμοί και όργανα	2	0,00	3	0,01	5	40,00%	60,00%
Ρ. Δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας	2668	5,84	1168	5,25	3836	69,55%	30,45%
ΣΥΝΟΛΟ	45665	100,00	22268	100,00	67933	67,22%	32,78%

Ομάδες Κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας	Άρρενες	%	Θήλεις	%	Σύνολο	Κατανομή Συνόλου	
						Άρρενες %	Θήλεις %
Νομός Κυκλάδων							
Α. Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα, δασοκομία	2497	8,59%	1651	13,11%	4148	60,20%	39,80%
Β. Αλιεία	654	2,25%	251	1,99%	905	72,27%	27,73%
Γ. Ορυχεία, λατομεία	509	1,75%	31	0,25%	540	94,26%	5,74%
Δ. Μεταποιητικές βιομηχανίες	2642	9,09%	404	3,21%	3046	86,74%	13,26%
Ε. Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, νερού	612	2,11%	55	0,44%	667	91,75%	8,25%
ΣΤ. Κατασκευές	7555	25,99%	88	0,70%	7643	98,85%	1,15%
Ζ. Εμπόριο, επισκευές	3327	11,45%	2229	17,70%	5556	59,88%	40,12%
Η. Ξενοδοχεία, εστιατόρια	2601	8,95%	2147	17,05%	4748	54,78%	45,22%
Θ. Μεταφορές, αποθήκευση, επικοινωνίες	2389	8,22%	432	3,43%	2821	84,69%	15,31%
Ι. Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	331	1,14%	339	2,69%	670	49,40%	50,60%
Κ. Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμισθώσεις, επ/κές δραστηριότητες	880	3,03%	876	6,96%	1756	50,11%	49,89%
Λ. Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	1624	5,59%	773	6,14%	2397	67,75%	32,25%
Μ. Εκπαίδευση	793	2,73%	1282	10,18%	2075	38,22%	61,78%
Ν. Υγεία και κοινωνική	372	1,28%	549	4,36%	921	40,39%	59,61%

μέριμνα							
Ξ. Άλλες επιχ/κές Δραστηριότητες	880	3,03%	478	3,80%	1358	64,80%	35,20%
Ο. Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν προσωπικό	59	0,20%	353	2,80%	412	14,32%	85,68%
Π. Ετερόδοικοι οργανισμοί και όργανα	5	0,02%	1	0,01%	6	83,33%	16,67%
Ρ. Δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας	1514	5,21%	651	5,17%	2165	69,93%	30,07%
ΣΥΝΟΛΟ	29064	100,00%	12590	100,00%	41654	69,77%	30,23%

Ομάδες Κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας	Άρρενες	%	Θήλειες	%	Σύνολο	Κατανομή Συνόλου	
						Άρρενες %	Θήλειες %
Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου							
Α. Γεωργία, κτηνοτροφία, θήρα, δασοκομία	4461	5,97%	2830	8,12%	7291	61,19%	38,81%
Β. Αλιεία	1493	2,00%	598	1,72%	2091	71,40%	28,60%
Γ. Ορυχεία, λατομεία	612	0,82%	38	0,11%	650	94,15%	5,85%
Δ. Μεταποιητικές βιομηχανίες	5807	7,77%	1171	3,36%	6978	83,22%	16,78%
Ε. Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, νερού	1394	1,87%	134	0,38%	1528	91,23%	8,77%
ΣΤ. Κατασκευές	15101	20,21%	171	0,49%	15272	98,88%	1,12%
Ζ. Εμπόριο, επισκευές	9281	12,42%	5985	17,17%	15266	60,80%	39,20%
Η. Ξενοδοχεία, εστιατόρια	9748	13,04%	8052	23,10%	17800	54,76%	45,24%

Θ. Μεταφορές, αποθήκευση, επικοινωνίες	6513	8,72%	1370	3,93%	7883	82,62%	17,38%
Ι. Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί	894	1,20%	843	2,42%	1737	51,47%	48,53%
Κ. Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμισθώσεις, επ/κές δραστηριότητες	2609	3,49%	2058	5,90%	4667	55,90%	44,10%
Λ. Δημόσια διοίκηση και άμυνα, υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	6412	8,58%	2138	6,13%	8550	74,99%	25,01%
Μ. Εκπαίδευση	2186	2,93%	3390	9,73%	5576	39,20%	60,80%
Ν. Υγεία και κοινωνική μέριμνα	1579	2,11%	2089	5,99%	3668	43,05%	56,95%
Ξ. Άλλες επιχ/κές Δραστηριότητες	2548	3,41%	1363	3,91%	3911	65,15%	34,85%
Ο. Ιδιωτικά νοικοκυριά που απασχολούν προσωπικό	82	0,11%	805	2,31%	887	9,24%	90,76%
Π. Ετερόδοκοι οργανισμοί και όργανα	7	0,01%	4	0,01%	11	63,64%	36,36%
Ρ. Δε δήλωσαν κλάδο οικονομικής δραστηριότητας	4182	5,60%	1819	5,22%	6001	69,69%	30,31%
ΣΥΝΟΛΟ	74729	100,00%	34858	100,00%	109587	68,19%	31,81%

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. – επεξεργασία στοιχείων

Από την εξέταση του παραπάνω πίνακα προκύπτει η κυριαρχία των ανδρών σε όλους τους κλάδους απασχόλησης έναντι των γυναικών με εξαίρεση την οικιακή απασχόληση, όπου οι γυναίκες υπερτερούν έναντι των ανδρών κατά 90,76%, αλλά και τους κλάδους Εμπορίου-Επισκευές, Ενδιάμεσοι Χρηματοπιστωτικοί Οργανισμοί και Διαχείριση Ακίνητης Περιουσίας, εκμισθώσεις, επιχ/κές δραστηριότητες, όπου η συμμετοχή μεταξύ των φίλων είναι σχεδόν ίδια, με μικρό πλεονέκτημα έναντι των ανδρών. Για την Περιφέρεια, το μεγαλύτερο ποσοστό γυναικών απασχολείται στο κλάδο Ξενοδοχεία-Εστιατόρια (23,1%) ενώ οι άνδρες συγκεντρώνονται κυρίως στο τομέα των Κατασκευών (20,21%).

Σε επίπεδο Νομού, για το Νομό Δωδεκανήσου, το μεγαλύτερο ποσοστό γυναικών απασχολείται στο κλάδο Ξενοδοχεία- Εστιατόρια (26,52%) ενώ οι άνδρες συγκεντρώνονται κυρίως στο τομέα των Κατασκευών (16,52%). Ως προς τη τομεακή διάρθρωση της απασχόλησης μεταξύ των δύο φύλων, ο κλάδος των Κατασκευών συγκεντρώνει το 98,9% των ανδρών, ακολουθεί ο κλάδος των Ορυχείων (94%) και της Παροχής Ηλεκτρικού Ρεύματος, Φυσικού Αερίου, Νερού (91%). Οι γυναίκες, εκτός από την υπεροχή τους στην οικιακή απασχόληση, απασχολούνται έναντι των ανδρών κατά 60% στους Ετερόδικους Οργανισμούς, 60,2% στην Εκπαίδευση, και 56% στην Υγεία.

Για το Νομό Κυκλάδων το μεγαλύτερο ποσοστό γυναικών απασχολείται στο κλάδο Ξενοδοχεία- Εστιατόρια (17%) και οι άνδρες συγκεντρώνονται κυρίως στο τομέα των Κατασκευών (26%). Ως προς τη τομεακή διάρθρωση της απασχόλησης μεταξύ των δύο φύλων, ο κλάδος των Κατασκευών συγκεντρώνει το 99% των ανδρών, ακολουθεί ο κλάδος των Ορυχείων (94%) και της Παροχής Ηλεκτρικού Ρεύματος, Φυσικού Αερίου, Νερού (92%). Στα Νοικοκυριά απασχολούνται κατά 86% γυναίκες, ακολουθεί ο κλάδος της Εκπαίδευσης με 62% και οι Χρηματοπιστωτικοί Οργανισμοί με 51%.

Ο παρακάτω πίνακας αποτελεί ανάλυση της ποσοστιαίας συμμετοχής γυναικών στο εργατικό δυναμικό, τόσο ηλικιακά όσο και ανά κλάδο απασχόλησης. Τα υψηλά ποσοστά μακροχρόνια ανέργων γυναικών επί του συνόλου μακροχρόνια ανέργων (60,9%) καθώς και το ότι η πλειοψηφία των μερικών απασχολούμενων είναι με μεγάλη διαφορά γυναίκες (67,6% το 2012) δείχνουν ότι οι περισσότερες γυναίκες που έχουν εργασία εργάζονται με μερική απασχόληση και επίσης είναι δυσκολότερο γι αυτές να επαναπροσληφθούν ή να βρουν πρώτη εργασία.

Ποσοστιαία συμμετοχή γυναικών

ΣΥΝΟΛΟ	1993	1997	1998	2005	2008	2009	2010	2011	2012
Πληθυσμός Εργάσιμης Ηλικίας (15-64 ετών)	50,0	50,8	49,0	48,9	48,6	48,6	48,6	48,6	48,6
Μη Ενεργός Πληθυσμός 15-64 ετών	73,9	76,3	76,4	77,4	74,0	72,3	70,4	68,6	68,4
Εργατικό δυναμικό	32,3	35,1	32,9	35,5	36,5	38,5	39,0	38,8	38,0
Σύνολο απασχολούμενων	31,3	33,9	31,7	32,5	34,8	36,2	36,3	37,3	35,9
Απασχολούμενοι σε επιχειρήσεις μέχρι 10 άτομα	32,0	34,6	31,0	32,0	35,3	38,1	36,5	35,3	33,8
Μισθωτοί	31,7	34,6	33,1	37,0	35,3	38,1	38,7	40,7	39,9
Αυτοαπασχολούμενοι	25,7	22,2	25,3	26,1	31,4	30,8	33,3	32,0	29,9
Απασχολούμενοι στην Γεωργία	33,3	35,9	45,9	31,7	37,3	39,7	40,1	41,6	34,5
Απασχολούμενοι στην Βιομηχανία	21,1	15,5	12,8	9,2	22,3	19,1	14,9	14,5	9,6
Απασχολούμενοι στις υπηρεσίες	39,0	42,4	39,6	40,9	41,2	43,7	45,8	46,1	43,5
Μερική απασχόληση	48,2	74,1	73,4	64,1	74,9	75,5	74,3	68,7	67,6

Προσωρινή απασχόληση	38,9	43,3	49,3	44,8	47,4	55,0	52,9	52,3	52,8
Σύνολο ανέργων	52,8	59,3	51,2	69,1	58,7	56,4	58,2	48,1	49,8
Νεοεισερχόμενοι Άνεργοι ("ΝΕΟΙ")	62,9	67,1	57,0	82,1	38,8	46,5	74,8	56,6	43,7
Μακροχρόνιοι άνεργοι	52,8	70,1	52,8	73,4	54,9	61,8	63,7	57,3	60,9
Άνεργοι που έχουν εργαστεί στο παρελθόν	37,9	50,7	49,3	64,3	59,5	58,2	56,1	46,1	51,2

1.2.4 Εκπαίδευση

Το μεγαλύτερο μερίδιο του πληθυσμού κατέχουν οι απόφοιτοι μέσης εκπαίδευσης καθώς και οι απόφοιτοι Δημοτικού και για τα δύο φύλλα τόσο σε επίπεδο Νομού όσο και Περιφέρειας. Ακολουθούν οι απόφοιτοι του Τριτάξιου Γυμνασίου, ενώ οι πτυχιούχοι ΤΕΙ και ΑΕΙ, συγκεντρώνουν ποσοστό 10% περίπου για τους άνδρες και ένα 8% για τις γυναίκες. Τα ποσοστά κατόχων μεταπτυχιακού ή και διδακτορικού τίτλου είναι πολύ μικρά και για τα δύο φύλα (0,6% για τους άνδρες και 0,3% περίπου για τις γυναίκες). Άτομα που είτε εγκατέλειψαν το δημοτικό, είτε δεν γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση συγκεντρώνουν ποσοστό 7,5% για τους άνδρες και 12% περίπου για τις γυναίκες, ποσοστό που μπορεί να ερμηνευθεί από την οικονομική αδυναμία των γονέων τα παλαιότερα χρόνια να στέλνουν τα παιδιά τους στο σχολείο τη στιγμή που υπήρχε ανάγκη για εργατικά χέρια στον αγροτικό τομέα.

Διάρθρωση πληθυσμού κατά φύλο και επίπεδο εκπαίδευσης και ποσοστιαία συμμετοχή, 2001

Νομός Δωδεκανήσου						
Επίπεδο Εκπαίδευσης	Άνδρες	%	Γυναίκες	%	Σύνολο	%
Κάτοχοι διδακτορικού τίτλου	194	0,21	70	0,08	264	0,15
Κάτοχοι Μάστερ	436	0,48	148	0,17	584	0,33
Πτυχιούχοι Ανώτατων Σχολών	6.296	6,87	4.800	5,67	11.096	6,30
Πτυχιούχοι ΤΕΙ (ΚΑΤΕ, ΚΑΤΕΕ)	3.374	3,68	2.081	2,46	5.455	3,10
Πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	3.739	4,08	3.346	3,96	7.085	4,02

Απόφοιτοι Μέσης εκπαίδευσης	16.978	18,52	17.596	20,80	34.574	19,62
Πτυχιούχοι ΤΕΛ	3.154	3,44	1.354	1,60	4.508	2,56
Πτυχιούχοι ΤΕΣ	2.434	2,66	476	0,56	2.910	1,65
Απόφοιτοι 3ταξίου Γυμνασίου	13.540	14,77	10.662	12,60	24.202	13,73
Απόφοιτοι Δημοτικού	28.823	31,45	27.360	32,34	56.183	31,88
Φοιτούν στο Δημοτικό	7.071	7,71	6.625	7,83	13.696	7,77
Εγκατέλειψαν το Δημοτικό, αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	3.754	4,10	5.817	6,88	9.571	5,43
Δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	1.860	2,03	4.254	5,03	6.114	3,47
ΣΥΝΟΛΟ	91.653	100	84.589	100	176.242	100

Νομός Κυκλάδων						
Επίπεδο Εκπαίδευσης	Άνδρες	%	Γυναίκες	%	Σύνολο	%
Κάτοχοι διδακτορικού τίτλου	105	0,19	45	0,09	150	0,14
Κάτοχοι Μάστερ	182	0,33	112	0,22	294	0,28
Πτυχιούχοι Ανώτατων Σχολών	3.055	5,60	2.709	5,33	5.764	5,47
Πτυχιούχοι ΤΕΙ (ΚΑΤΕ, ΚΑΤΕΕ)	1.674	3,07	955	1,88	2.629	2,49
Πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης	1.579	2,89	1.618	3,18	3.197	3,03

Απόφοιτοι Μέσης εκπαίδευσης	8.611	15,78	9.633	18,95	18.244	17,31
Πτυχιούχοι ΤΕΛ	1.613	2,96	972	1,91	2.585	2,45
Πτυχιούχοι ΤΕΣ	2.166	3,97	260	0,51	2.426	2,30
Απόφοιτοι 3ταξίου Γυμνασίου	7.066	12,95	5.567	10,95	12.633	11,99
Απόφοιτοι Δημοτικού	19.517	35,78	19.025	37,43	38.542	36,57
Φοιτούν στο Δημοτικό	3.729	6,84	3.423	6,73	7.152	6,79
Εγκατέλειψαν το Δημοτικό, αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	3.676	6,74	4.478	8,81	8.154	7,74
Δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	1.581	2,90	2.037	4,01	3.618	3,43
ΣΥΝΟΛΟ	54.554	100	50.834	100	105.388	100

Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου						
Επίπεδο Εκπαίδευσης	Άνδρες	%	Γυναίκες	%	Σύνολο	%
Κάτοχοι διδακτορικού τίτλου	299	0,20	115	0,08	414	0,15
Κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου	618	0,42	260	0,19	878	0,31
Πτυχιούχοι Ανώτατων Σχολών	9.351	6,40	7.509	5,54	16.860	5,99
Πτυχιούχοι ΤΕΙ (ΚΑΤΕ, ΚΑΤΕΕ)	5.048	3,45	3.036	2,24	8.084	2,87
Πτυχιούχοι μεταδευτεροβάθμιας	5.318	3,64	4.964	3,67	10.282	3,65

εκπαίδευσης						
Απόφοιτοι Μέσης εκπαίδευσης	25.589	17,50	27.229	20,11	52.818	18,75
Πτυχιούχοι ΤΕΛ	4.767	3,26	2.326	1,72	7.093	2,52
Πτυχιούχοι ΤΕΣ	4.600	3,15	736	0,54	5.336	1,89
Απόφοιτοι 3ταξίου Γυμνασίου	20.606	14,09	16.229	11,98	36.835	13,08
Απόφοιτοι Δημοτικού	48.340	33,06	46.385	34,25	94.725	33,63
Φοιτούν στο Δημοτικό	10.800	7,39	10.048	7,42	20.848	7,40
Εγκατέλειψαν το Δημοτικό, αλλά γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	7.430	5,08	10.295	7,60	17.725	6,29
Δε γνωρίζουν γραφή και ανάγνωση	3.441	2,35	6.291	4,65	9.732	3,46
ΣΥΝΟΛΟ	146.207	100	135.423	100	281.630	100,00

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ – Επεξεργασία Στοιχείων

Ο πληθυσμιακός και δημογραφικός δυναμισμός της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου δεν αντιστοιχεί στο εκπαιδευτικό/μορφωτικό επίπεδό του, με δεδομένο ότι εμφανίζονται μεγάλα ποσοστά πληθυσμού βασικής 9ετούς εκπαίδευσης, μεγαλύτερα από το μέσο όρο της Χώρας και μικρότερα ποσοστά μέσης εκπαίδευσης. Το ποσοστό δε των απόφοιτων της ανώτερης εκπαίδευσης είναι ίσο σχεδόν με το αντίστοιχο της Χώρας, ενώ το ποσοστό ανώτατης εκπαίδευσης είναι πολύ μικρότερο από το αντίστοιχο της Χώρας.

Αυτή η κατανομή του εκπαιδευτικού/ μορφωτικού επιπέδου σε έναν πληθυσμό με πολύ μικρό δείκτη γήρανσης, (με δεδομένο ότι οι πάνω από 65 ετών έχουν χαμηλό εκπαιδευτικό/μορφωτικό επίπεδο), δείχνει ότι οι νέοι άνω των 15 ετών δεν συνεχίζουν τις σπουδές τους, ούτε καν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και πολύ περισσότερο δεν ακολουθούν πανεπιστημιακές σπουδές, ενώ ένα μέρος εκείνων που ακολουθούν τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση συνεχίζουν και ολοκληρώνουν τις σπουδές τους στην ανώτερη εκπαίδευση. Είναι εμφανές δηλαδή, ότι, οι νέοι του Νοτίου Αιγαίου 15 – 24 ετών διακόπτουν τις σπουδές τους και εισέρχονται στην αγορά εργασίας με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης, λόγω των μέχρι πρότινος ιδιαίτερα ευνοϊκών συνθηκών απασχόλησης, όπως δείχνουν τα αντίστοιχα στοιχεία της αγοράς εργασίας.

1.2.5 Ανεργία

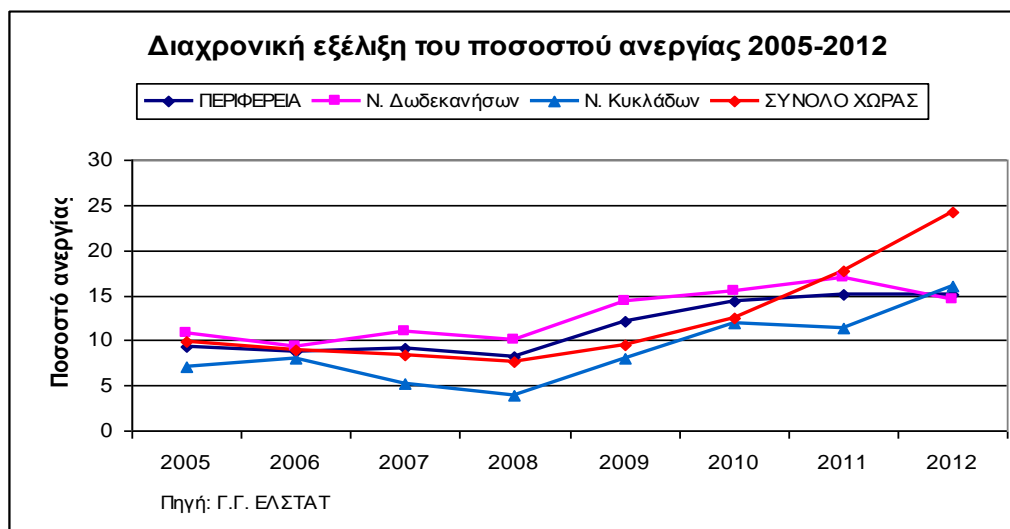
Στη Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου σημειώνεται για το έτος 2010, ποσοστό ανεργίας 14,28%, έναντι 12,53% της χώρας, σύμφωνα με Επίσημα Δελτία Τύπου της ΕΛ.ΣΤΑΤ. Η εξέλιξη της μέσης ετήσιας ανεργίας από το 2002 έως και το 2008 άρχισε να φθίνει σημαντικά. Κατά τα έτη 2009 και 2010 όμως σημείωσε άνοδο, φαινόμενο που παρατηρείται και σε επίπεδο χώρας, όπως απεικονίζεται και στον πίνακα που ακολουθεί.

Μέσο Ποσοστό Ανεργίας στην Περιφέρεια και τους Νομούς 2005 - 2012

Περιφέρεια Νομός	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	9,3	8,8	9,2	8,2	12,1	14,3	15,1	15,1
Δωδεκανήσων	10,8	9,3	11,0	10,1	14,3	15,5	16,9	14,5
Κυκλάδων	7,0	8,1	5,3	3,9	8,0	12,0	11,4	16,1
ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	9,9	8,9	8,3	7,6	9,5	12,5	17,7	24,2

Πηγή: Γ.Γ. ΕΛΣΤΑΤ, ΕΕΔ 2005-2012

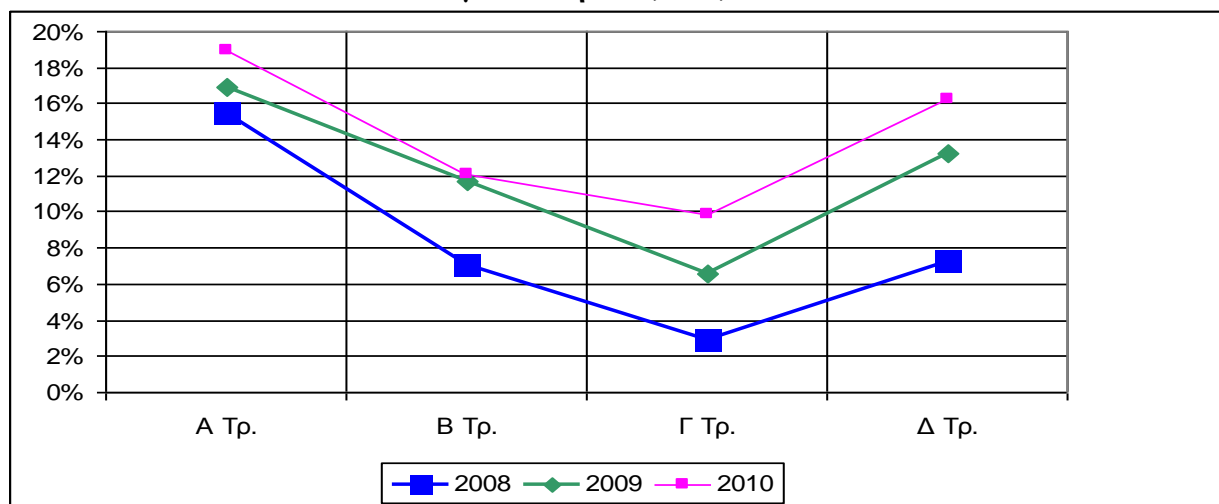
Ενώ κατά τα έτη 2007, 2008, 2009 και 2010 η Περιφέρεια παρουσίαζε υψηλότερα ποσοστά μέσης ετήσιας ανεργίας από αυτή τη χώρας, το 2011 και το 2012, η θέση της βελτιώθηκε συγκριτικά με την χώρα. Στο διάγραμμα που ακολουθεί απεικονίζεται η εξέλιξη της μέσης ετήσιας ανεργίας για τη Περιφέρεια και τη Χώρα, για την περίοδο 2005-2012.

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. – επεξεργασία στοιχείων

Μια πολύ σημαντική παράμετρος στη διάρθρωση της ανεργίας, για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου είναι η εποχική απασχόληση, λόγω της μεγάλης ανάπτυξης του τουριστικού κλάδου, που συνήθως δημιουργεί θέσεις απασχόλησης τους θερινούς μήνες. Για το λόγο αυτό κρίθηκε απαραίτητη η εξέταση της ανεργίας στην Περιφέρεια κατά τριμηνιαία βάση, όπως παρουσιάζεται στο διάγραμμα που ακολουθεί, για τα έτη 2008,2009,2010.

Ποσοστό ανεργίας Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου ανά Τρίμηνο, για τα έτη 2008,2009,2010

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. – επεξεργασία στοιχείων

Από το παραπάνω διάγραμμα προκύπτει η εποχιακή διάρθρωση της ανεργίας. Παρατηρείται και για τα τρία έτη αναφοράς (2008,2009 και 2010), η σημαντική μείωση της ανεργίας κατά το Β' και Γ' Τρίμηνο του έτους, δηλαδή κατ' ουσίαν την τουριστική περίοδο και η κατακόρυφη άνοδος της κατά το Α' και Δ' Τρίμηνο.

Ως προς τη διάρθρωση της ανεργίας σε ευαίσθητες κατηγορίες του πληθυσμού, το ποσοστό των άνεργων γυναικών για το έτος 2008 είναι 12,7% (το 8^ο κατά σειρά σε επίπεδο χώρας), ενώ το ποσοστό των νέων ανέργων ηλικίας 15-24 ετών αγγίζει το 14,9%.

Διάρθρωση Ανεργίας Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, 2008

	Συνολική	Γυναίκες	Νέοι 15-24	Μακροχρόνιοι
	Ανεργία			Άνεργοι
	%	%	%	%
Νότιο Αιγαίο	8,1	12,7	14,9	37,2
Ελλάδα	7,7	11,4	22,1	47,5
EU27	7	7,5	15,6	37,2

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2010, 5^η Έκθεση για την οικονομική και κοινωνική συνοχή

Από τον παραπάνω πίνακα, προκύπτει η σύγκλιση της Περιφέρειας με την Ευρώπη των 27 στις περισσότερες κατηγορίες και ιδιαίτερα ως προς το ποσοστό των μακροχρόνιων ανέργων, ενώ η χώρα για την ίδια περίοδο εμφανίζει ποσοστό μεγαλύτερο κατά 10 μονάδες. Στο σημείο που διαφοροποιείται η Περιφέρεια ως προς την Ευρώπη, είναι στο ποσοστό ανέργων γυναικών. Η Περιφέρεια αλλά και η χώρα εμφανίζουν ποσοστά μεγαλύτερα από την Ευρώπη, κατά 5 και 4 μονάδες αντίστοιχα, επιβεβαιώνοντας την τάση της χώρας, δηλαδή οι άνεργες γυναίκες να αντιπροσωπεύουν μεγαλύτερο ποσοστό σε σχέση με τους άνδρες.

Ως προς την κατάσταση της ανεργίας στους δύο Νομούς της Περιφέρειας, στον πίνακα που ακολουθεί, παρουσιάζεται η διάρθρωση της μέσης ετήσιας ανεργίας ανά Νομό για τα έτη 2004,2005,2006,2007 και 2008.

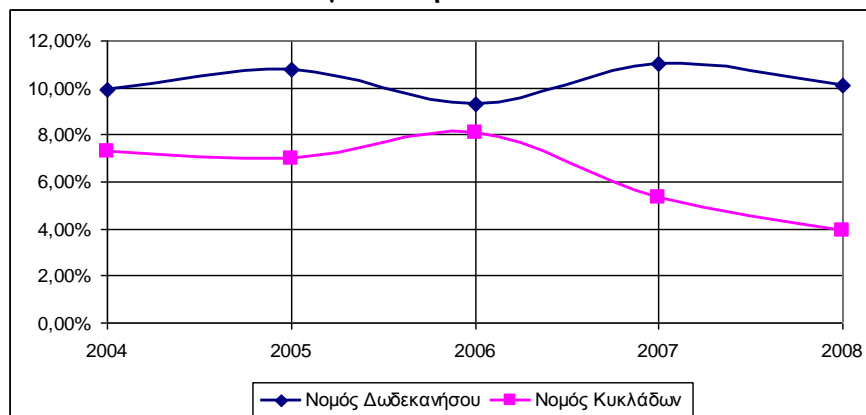
Μέσο ετήσιο ποσοστό ανεργίας ανά Νομό

Περιφέρεια Νομός	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	9,3	8,8	9,2	8,2	12,1	14,3	15,1	15,1
Δωδεκανήσων	10,8	9,3	11,0	10,1	14,3	15,5	16,9	14,5
Κυκλάδων	7,0	8,1	5,3	3,9	8,0	12,0	11,4	16,1

Πηγή: Γ.Γ. ΕΛΣΤΑΤ, ΕΕΔ 2005-2012

Από τον παραπάνω πίνακα παρατηρείται ότι ο Νομός Κυκλάδων παρουσιάζει καλύτερα μέσα ετήσια ποσοστά ανεργίας από αυτά του Νομού Δωδεκανήσου, ιδιαίτερα κατά τα έτη 2007 και 2008 όπου η διαφορά τους είναι σημαντική. Ο Νομός Κυκλάδων, σύμφωνα με επίσημο δελτίου τύπου της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για τα έτη 2007 και 2008 παρουσιάζει μέσο ετήσιο ποσοστό ανεργίας 5,3% και 3,9% αντίστοιχα, ενώ ο Νομός Δωδεκανήσου παρουσιάζει ποσοστά 11% και 10,1% αντίστοιχα. Κοινό χαρακτηριστικό για τους δύο Νομούς είναι η τάση μείωσης της ανεργίας για τα έτη αυτά. Στο διάγραμμα που ακολουθεί, απεικονίζεται η εξέλιξη του μέσου ετήσιου ποσοστού για τους δύο Νομούς.

Μέσο ετήσιο ποσοστό ανεργίας ανά Νομό για τη Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, για τα έτη 2004-2008

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ. – επεξεργασία στοιχείων

1.3 Συμπεράσματα

Με βάση τα όσο προαναφέρθηκαν, η αγορά εργασίας της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου εμφανίζει σημαντικές ιδιαιτερότητες σε σχέση με το σύνολο της Χώρας και αυτές οι ιδιαιτερότητες συνδέονται άμεσα με τη διάρθρωση των οικονομικών δραστηριοτήτων. Τα σημαντικότερα προβλήματα και προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου σε ζητήματα ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού είναι τα κάτωθι:

- Η οικονομία της Περιφέρειας είναι μια ανταγωνιστική και εξωστρεφής οικονομία στηριζόμενη όμως σε μονοδραστηριότητα στην οποία απασχολείται άμεσα ή/ και έμμεσα χαμηλού εκπαιδευτικού επιπέδου εργατικό/ στελεχιακό δυναμικό.
- Το ποσοστό συμμετοχής του πληθυσμού εργάσιμης ηλικίας στην αγορά εργασίας κυμαίνεται διαχρονικά πάντα σε υψηλότερα ποσοστά από το αντίστοιχο της Χώρας, με διακυμάνσεις ανά διετία, ενώ δείχνει τάσεις συνεχιζόμενης κάμψης τα τρία τελευταία χρόνια (2010-2012).
- Ιδιαίτερα υψηλό είναι το ποσοστό συμμετοχής στην αγορά εργασίας των νέων 15-24 ετών, υπερβαίνοντας το αντίστοιχο ποσοστό σε επίπεδο Χώρας.
- Τα υψηλά ποσοστά απασχόλησης μεταξύ των νέων 15-24 οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι διακόπτουν τις σπουδές τους και εισέρχονται στην αγορά εργασίας με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης, λόγω των μέχρι πρότινος ιδιαίτερα ευνοϊκών συνθηκών απασχόλησης.
- Η απασχόληση όμως αυτή είναι χαμηλών εκπαιδευτικών απαιτήσεων, με “οροφή” απαιτούμενου εκπαιδευτικού επιπέδου την ανώτερη εκπαίδευση, εξ’ ου και το υψηλό ποσοστό αποφοίτων ανώτερης εκπαίδευσης και το πολύ μικρό ποσοστό αποφοίτων ανώτατης εκπαίδευσης, δείκτης ο οποίος υπολείπεται σημαντικά του εθνικού στόχου στο πλαίσιο της στρατηγικής “Ευρώπη 2020”.
- Η κυριαρχία της τουριστικής δραστηριότητας στο Νότιο Αιγαίο, αναφορικά με την απασχόληση είναι παραπάνω από εμφανής.
- Η χαμηλή παραγωγικότητα, ο μικρός βαθμός εξειδίκευσης των απασχολουμένων, καθώς και το σχετικά χαμηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης και κατάρτισης των απασχολουμένων, δυσχεραίνουν την προσαρμογή του εργατικού δυναμικού στις νέες συνθήκες που δημιουργούνται στην αγορά εργασίας.
- Χαμηλή γεωγραφική και επαγγελματική κινητικότητα του ανθρώπινου δυναμικού
- Σύμφωνα με τη συνολική αγορά εργασίας στην Περιφέρεια και τα χαρακτηριστικά εξέλιξης όλων των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας, τόσο οι άνεργοι (νέοι), όσο και αυτοί που εξέρχονται από την αγορά εργασίας δεν έχουν ευκαιρίες απασχόλησης εκτός του τουριστικού τομέα και κατ’ ακολουθία οι εξερχόμενοι δεν έχουν δυνατότητα και εκ τούτου δεν έχουν διάθεση να ξανά εισέλθουν στην αγορά εργασίας. Έτσι, εάν συνεχισθεί αυτό το φαινόμενο, η Περιφέρεια θα έχει ανέργους νέους ή νέους εκτός αγοράς εργασίας με χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο και ίσως χωρίς ιδιαίτερες δεξιότητες, οι οποίοι κινδυνεύουν να περιθωριοποιηθούν.

Ο παρακάτω πίνακας αποτυπώνει την υφιστάμενη κατάσταση που επικρατεί στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου στους τομείς της απασχόλησης, εκπαίδευσης και κοινωνικών πολιτικών.

<p style="text-align: center;">Πλεονεκτήματα</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πληθυσμιακή αύξηση • Τάση επιχειρηματικότητας του γηγενούς δυναμικού • Εξωστρεφής χαρακτήρας της οικονομίας • Ιδιαίτεροι τουριστικοί πόροι • Λειτουργία πανεπιστημιακών σχολών του Πανεπιστημίου Αιγαίου • Λειτουργία Ανωτέρας Σχολής Τουριστικής Εκπαίδευσης • Υψηλότερα ποσοστά απασχόλησης, από το μ.ο. της χώρας 	<p style="text-align: center;">Μειονεκτήματα</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γεωγραφική ασυνέχεια και Τριπλή «περιφερειακότητα» • Μονοειδίκευση, λόγω τουρισμού και απουσία σημαντικής διαφοροποίησης της περιφερειακής οικονομίας • Συρρίκνωση πρωτογενούς τομέα και ισχνός δευτερογενής τομέας • Ανεπαρκής διασύνδεση του τουρισμού με τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα • Εποχικότητα τουρισμού • Υψηλή διαφοροποίηση οικονομικής ανάπτυξης μεταξύ των νησιών • Αδήλωτη εργασία • Χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο του πληθυσμού των νησιών • Ανεπαρκής διείσδυση ΤΠΕ στην τοπική οικονομία • Έλλειψη ερευνητικών υποδομών και κέντρων αριστείας • Υστέρηση σε υπηρεσίες/υποδομές κοινωνικού χαρακτήρα • Έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού
<p style="text-align: center;">Απειλές</p> <ul style="list-style-type: none"> • Οικονομική κρίση και πολιτικές δημοσιονομικής προσαρμογής • Περαιτέρω αύξηση της ανεργίας • Αδυναμία αποτελεσματικής διασύνδεσης της εκπαίδευσης με την τοπική αγορά εργασίας • Μετακίνηση πληθυσμών στα αστικά κέντρα και σταδιακή ερήμωση μικρών νησιών • Παράνομη μετανάστευση • Διαρροή επιστημονικού δυναμικού • Μη έγκαιρη προσαρμογή του ανθρώπινου δυναμικού στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς • Ανταγωνισμός ξένων αγορών με χαμηλό κόστος παραγωγής • Ενίσχυση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων 	<p style="text-align: center;">Ευκαιρίες</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διασύνδεση των πρωτογενών και μεταποιητικών παραγωγικών δραστηριοτήτων με τον τουρισμό • Αξιοποίηση της κοινωνικής οικονομίας • Πολιτική συνοχής και διαρθρωτικά ταμεία • Σαφές και οριοθετημένο πλαίσιο πολιτικών και δράσεων σε επίπεδο Ε.Ε. για την απασχόληση και την κοινωνική συνοχή • Αξιοποίηση των ΤΠΕ • Δημιουργία προγραμμάτων σπουδών του Πανεπιστημίου Αιγαίου που σχετίζονται με θέματα τουριστικής πολιτικής και την τοπική αγορά εργασίας • Αναβάθμιση της ΑΣΤΕΡ και συνεργασία με αντίστοιχα ιδρύματα του εξωτερικού • Ενίσχυση των ικανοτήτων των κοινωνικών εταίρων και προώθηση της ενεργούς συμμετοχής τους στο σχεδιασμό και την υλοποίηση πολιτικών απασχόλησης και κοινωνικής συνοχής • Αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας • Ένταξη των γυναικών στην αγορά εργασίας

1.4 Διατύπωση και ιεράρχηση αναγκών

Τα παραπάνω προβλήματα συστηματοποιούνται σε ένα σύστημα αναγκών, τις οποίες οφείλει να ικανοποιήσει η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, μέσα από την παρούσα στρατηγική. Οι εν λόγω ανάγκες, σε συνδυασμό με τα στοιχεία της SWOT ανάλυσης προδιαγράφουν στην ουσία τους γενικούς στόχους της στρατηγικής και προσδιορίζονται στις ακόλουθες:

- Άμεση επανένταξη αυτών που βγήκαν από την αγορά εργασίας με προτεραιότητα στους νέους.
- Προώθηση στην απασχόληση ή αυτοαπασχόληση των επανεντασσόμενων στην αγορά εργασίας
- Ανάσχεση του ρυθμού αύξησης της ανεργίας με διατήρηση η/ και αύξηση των θέσεων απασχόλησης.
- Υποστήριξη των επιχειρήσεων και των εργαζόμενων για να αντιμετωπίσουν τις δυσμενείς συνθήκες του οικονομικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος.
- Καταβολή προσπάθειας “ανακάλυψης” δημιουργίας νέων πηγών απασχόλησης..
- Διευκόλυνση της κινητικότητας των ανέργων ή / και των εργαζομένων, είτε χωρική κινητικότητα, είτε / και κλαδική – επαγγελματική.
- Τόνωση της επιχειρηματικότητας και της αυτοαπασχόλησης.
- Ισχυρή υποστήριξη ανέργων, εργαζομένων και επιχειρηματιών για την άμβλυνση των δυσκολιών που αντιμετωπίζει η κάθε κατηγορία συμμετεχόντων στην αγορά εργασίας.
- Κοινωνική ένταξη και ενίσχυση του εισοδήματος ειδικών πληθυσμιακών ομάδων, που διαβιούν ή κινδυνεύουν να περιέλθουν σε κατάσταση φτώχειας.
- Βελτίωση των ευκαιριών απασχόλησης.
- Ανάπτυξη υποδομών υγείας, πρόνοιας και εκπαίδευσης.
- Βελτίωση του επιπέδου εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- Ανάσχεση τη διαρροής επιστημονικού δυναμικού
- Γεφύρωση του χάσματος της εκπαίδευσης με τις ανάγκες αγοράς εργασίας στα νησιά της Περιφέρειας.
- Προγράμματα σύνδεσης της εκπαίδευσης με την τοπική αγορά εργασίας.
- Διασφάλιση της πρόσβασης & ολοκληρωμένης φοίτησης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ατόμων όλων των κοινωνικών ομάδων.
- Αύξηση των κινήτρων για την εκπαίδευση ενηλίκων.
- Υποστήριξη των χαμηλών εισοδημάτων νοικοκυριών για την συνέχιση της φοίτησης των μαθητών παιδιών τους στην υποχρεωτική 9ετή εκπαίδευση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

2.1 Ευρωπαϊκό Πλαίσιο

2.1.1 Κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση

Το Συμβούλιο εξέδωσε στις 21 Οκτωβρίου 2010 την απόφαση για τις κατευθυντήριες γραμμές αναφορικά με τις πολιτικές απασχόλησης.

Οι κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών, συνδέονται αναπόσπαστα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις οικονομικές πολιτικές των κρατών μελών και της Ένωσης, της 13ης Ιουλίου 2010, σχετικά με τους γενικούς προσανατολισμούς των οικονομικών πολιτικών των κρατών μελών και της Ένωσης Από κοινού, αποτελούν τις «ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές για την Ευρώπη 2020».

Αυτές οι νέες ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές συνάδουν με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Παρέχουν ακριβή καθοδήγηση στα κράτη μέλη για τον προσδιορισμό των εθνικών προγραμμάτων μεταρρυθμίσεων και για την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων, λαμβάνοντας υπόψη την αλληλεξάρτησή τους και την εναρμόνισή τους με το σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης.

Παρά το γεγονός ότι πρέπει να καταρτίζονται κάθε χρόνο, αυτές οι κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να μείνουν αμετάβλητες μέχρι το 2014 ώστε να δοθεί ιδιαίτερο βάρος στην εφαρμογή τους.

Οι κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση περιλαμβάνουν:

- Αύξηση της συμμετοχής ανδρών και γυναικών στην αγορά εργασίας, μείωση της διαρθρωτικής ανεργίας και προώθηση της ποιότητας των θέσεων εργασίας
- Ανάπτυξη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού που ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και προαγωγή της διά βίου μάθησης
- Βελτίωση της ποιότητας και των επιδόσεων των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλες τις βαθμίδες και αύξηση της συμμετοχής στην τριτοβάθμια ή σε ισοδύναμη εκπαίδευση
- Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας

Αύξηση της συμμετοχής ανδρών και γυναικών στην αγορά εργασίας, μείωση της διαρθρωτικής ανεργίας και προώθηση της ποιότητας των θέσεων εργασίας.

Η ενεργοποίηση είναι ουσιαστική για την αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενσωματώσουν τις αρχές της ευελιξίας με ασφάλεια που εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις πολιτικές τους για την αγορά εργασίας και να τις εφαρμόσουν, ασκώντας κατάλληλη χρήση της στήριξης του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και άλλων ενωσιακών ταμείων, με στόχο την αύξηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας, την καταπολέμηση του κατακερματισμού, της αεργίας και της άνισης μεταχείρισης των φύλων, και

ταυτόχρονα τη μείωση της διαρθρωτικής ανεργίας. Τα μέτρα για την τόνωση της ευελιξίας και της ασφάλειας θα πρέπει να είναι ισόρροπα και να αλληλοενισχύονται. Συνεπώς, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν ένα συνδυασμό ευέλικτων και αξιόπιστων συμβατικών ρυθμίσεων, ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας, αποτελεσματική διά βίου μάθηση, πολιτικές για την προώθηση της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού και κατάλληλα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης ώστε να πραγματοποιείται με ασφάλεια η μετάβαση εργαζομένων σε άλλες αγορές εργασίας, συνοδευόμενα από σαφή δικαιώματα και ευθύνες για τους ανέργους που αναζητούν ενεργά εργασία. Από κοινού με τους κοινωνικούς εταίρους, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην ευελιξία με ασφάλεια που θα εφαρμόζεται στο εσωτερικό των χώρων εργασίας.

Ανάπτυξη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού που ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και προαγωγή της διά βίου μάθησης.

Τα κράτη μέλη πρέπει να προωθήσουν την παραγωγικότητα και την απασχολησιμότητα με την εξασφάλιση επαρκών γνώσεων και δεξιοτήτων που ανταποκρίνονται στη σημερινή και τη μελλοντική ζήτηση στην αγορά εργασίας. Η ποιοτική αρχική εκπαίδευση και η ελκυστική επαγγελματική κατάρτιση πρέπει να συμπληρώνονται με αποτελεσματικά κίνητρα για τη διά βίου μάθηση, τόσο για τους απασχολούμενους όσο και για τους μη απασχολούμενους, εξασφαλίζοντας έτσι σε κάθε ενήλικα τη δυνατότητα επαγγελματικού επαναπροσανατολισμού ή αναβάθμισης των προσόντων του, υπέρβασης των στερεοτύπων των σχετικών με το φύλο, καθώς και μια δεύτερη ευκαιρία για εκπαίδευση και με την εφαρμογή στοχευμένων πολιτικών μετανάστευσης και ένταξης. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναπτύξουν συστήματα για την αναγνώριση των ικανοτήτων που έχουν αποκτηθεί, να καταργήσουν τους φραγμούς στην επαγγελματική και γεωγραφική κινητικότητα των εργαζομένων, να προωθήσουν την απόκτηση πολυδύναμων δεξιοτήτων για τη στήριξη της δημιουργικότητας, της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας. Οι προσπάθειες θα πρέπει να επικεντρωθούν ειδικότερα στη στήριξη των ατόμων με χαμηλές και αχρηστευμένες δεξιότητες, στην ενίσχυση της απασχολησιμότητας των εργαζομένων μεγαλύτερης ηλικίας, αναβαθμίζοντας ταυτόχρονα την κατάρτιση, τις δεξιότητες και την πείρα των εργαζομένων υψηλής ειδίκευσης, περιλαμβανομένων των ερευνητών και των γυναικών στον επιστημονικό, τον μαθηματικό και τον τεχνολογικό τομέα.

Βελτίωση της ποιότητας και των επιδόσεων των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης σε όλες τις βαθμίδες και αύξηση της συμμετοχής στην τριτοβάθμια ή σε ισοδύναμη εκπαίδευση.

Για να εξασφαλιστεί η πρόσβαση στην ποιοτική εκπαίδευση και κατάρτιση για όλους και να βελτιωθούν τα αποτελέσματα της εκπαίδευσης, τα κράτη μέλη πρέπει να επενδύσουν αποτελεσματικά στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, ιδίως για την αναβάθμιση του επιπέδου δεξιοτήτων του εργατικού δυναμικού της ΕΕ, που θα του επιτρέψει να ανταποκρίνεται στις ταχέως μεταβαλλόμενες ανάγκες των σύγχρονων αγορών εργασίας και της κοινωνίας εν γένει. Σύμφωνα με τις αρχές της διά βίου μάθησης, οι ενέργειες θα πρέπει να καλύπτουν όλους τους τομείς (από την προσχολική και σχολική εκπαίδευση μέχρι την ανώτατη εκπαίδευση, την

επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, καθώς και την κατάρτιση των ενηλίκων) και να λαμβάνουν επίσης υπόψη τη μάθηση σε ανεπίσημα και άτυπα πλαίσια. Οι μεταρρυθμίσεις θα πρέπει να αποσκοπούν στην απόκτηση των βασικών ικανοτήτων που χρειάζεται κάθε άτομο να επιτύχει στην οικονομία της γνώσης, ιδίως από απόψεως απασχολησιμότητας, σύμφωνα με τις προτεραιότητες που αναφέρονται στην κατευθυντήρια γραμμή 4. Θα πρέπει να ενθαρρυνθεί η διεθνής κινητικότητα των σπουδαστών και των δασκάλων. Θα πρέπει επίσης να ληφθούν μέτρα για να εξασφαλιστεί ότι η μαθησιακή κινητικότητα των νέων και των εκπαιδευτικών θα αποτελεί πλέον κανόνα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει μεριμνήσουν ώστε τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισής τους να γίνουν πιο ανοικτά και να ανταποκρίνονται καλύτερα στις υπάρχουσες ανάγκες, εφαρμόζοντας εθνικά πλαίσια πιστοποίησης που θα επιτρέπουν ευέλικτες μαθησιακές πορείες και αναπτύσσοντας εταιρικές σχέσεις μεταξύ του κόσμου της εκπαίδευσης και κατάρτισης και της εργασίας. Το επάγγελμα του εκπαιδευτικού πρέπει να καταστεί ελκυστικότερο και να δοθεί προσοχή στην αρχική εκπαίδευση και στη συνεχή επαγγελματική εξέλιξη των δασκάλων. Η ανώτερη εκπαίδευση θα πρέπει να γίνει πιο ανοικτή σε μη παραδοσιακούς σπουδαστές και θα πρέπει να αυξηθεί η συμμετοχή στην τριτοβάθμια ή σε ισοδύναμη εκπαίδευση. Για να μειωθεί ο αριθμός των νέων χωρίς απασχόληση, εκπαίδευση ή κατάρτιση, τα κράτη μέλη πρέπει να λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την πρόληψη της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου από τους μαθητές.

Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας

Η επέκταση των ευκαιριών απασχόλησης αποτελεί σημαντική πτυχή των ολοκληρωμένων στρατηγικών των κρατών μελών για πρόληψη και περιορισμό της φτώχειας και για προαγωγή της πλήρους συμμετοχής στην κοινωνία και στην οικονομία. Θα πρέπει σχετικά να υπάρξει κατάλληλη εκμετάλλευση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και άλλων ενωσιακών ταμείων. Οι προσπάθειες πρέπει επίσης να εστιαστούν στην εξασφάλιση ίσων ευκαιριών, όπως με την πρόσβαση για όλους σε υψηλής ποιότητας, προσιτές και διατηρήσιμες υπηρεσίες και ειδικότερα στον κοινωνικό τομέα. Οι δημόσιες υπηρεσίες (περιλαμβανομένων υπηρεσιών μέσω του Διαδικτύου, σύμφωνα με την κατευθυντήρια γραμμή 4) διαδραματίζουν σχετικά σημαντικό ρόλο. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν αποτελεσματικά μέτρα για την κατάργηση των διακρίσεων. Βοήθεια για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού θα δώσει η παροχή δυνατοτήτων στον κόσμο και η προαγωγή της συμμετοχής στην αγορά εργασίας για εκείνους που είναι περισσότερο απομακρυσμένοι από αυτή ενώ παράλληλα θα αποφεύγεται η φτώχεια στο πλαίσιο της εργασίας. Αυτό θα απαιτήσει ενίσχυση των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, διά βίου μάθηση και συνολικές ενεργητικές πολιτικές ένταξης, ώστε να δημιουργηθούν ευκαιρίες σε διάφορα στάδια της ζωής των ατόμων και να προστατεύονται από τον κίνδυνο του αποκλεισμού, με ιδιαίτερη έμφαση στις γυναίκες. Τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, περιλαμβανομένων των συστημάτων συνταξιοδότησης και υγείας, θα πρέπει να εκσυγχρονιστούν και να αναπτυχθούν πλήρως ώστε να είναι σε θέση να παρέχουν επαρκή εισοδηματική στήριξη και υπηρεσίες —εξασφαλίζοντας έτσι κοινωνική συνοχή— παραμένοντας συγχρόνως οικονομικά βιώσιμα και ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή στην κοινωνία και στην αγορά εργασίας.

Οι κατευθυντήριες γραμμές συνιστούν πλαίσιο εντός του οποίου τα κράτη μέλη εκπονούν, εφαρμόζουν και παρακολουθούν εθνικές πολιτικές στη συνάρτηση της γενικής στρατηγικής της Ένωσης. Οι κύριοι στόχοι της Ευρώπης 2020 που αναφέρονται στις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές θα πρέπει να καθοδηγούν τα κράτη μέλη κατά τον καθορισμό των εθνικών τους στόχων και, ενδεχομένως, υποστόχων, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές θέσεις εκκίνησής τους και τις εθνικές περιστάσεις τους, και σύμφωνα με τις εθνικές τους διαδικασίες λήψης αποφάσεων.

2.1.2 Στρατηγική Ευρώπη 2020

Η χρηματοπιστωτική κρίση που ξέσπασε το 2008 οδήγησε σε σημαντικές απώλειες θέσεων απασχόλησης και μείωση της δυνητικής παραγωγής, με αποτέλεσμα τη δραματική επιδείνωση των δημόσιων οικονομικών. Η Επιτροπή πρότεινε να καταρτιστεί μια νέα στρατηγική για την επόμενη δεκαετία, «η στρατηγική για την Ευρώπη 2020», που θα επιτρέψει στην Ε.Ε. να εξέλθει ισχυρότερη από την κρίση, και να στρέψει την οικονομία της προς μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, με υψηλό επίπεδο απασχόλησης, παραγωγικότητας και κοινωνικής συνοχής.

Η στρατηγική έχει ως θεσμική βάση 10 **ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές** για την Ευρώπη του 2020 που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Ιούνιο του 2010, οι οποίες αντικαθιστούν τις 24 υφιστάμενες κατευθυντήριες γραμμές για την απασχόληση και τους γενικούς προσανατολισμούς οικονομικής πολιτικής.

Οι πέντε πρωταρχικοί στόχοι της νέας στρατηγικής, που αναπτύσσονται στις αντίστοιχες κατευθυντήριες γραμμές, αποτελούν κοινούς στόχους που καθοδηγούν τις ενέργειες των κρατών μελών, περιλαμβάνουν:

1. 75% του πληθυσμού μεταξύ 20-64 ετών πρέπει να έχει απασχόληση.
2. 3% του ΑΕΠ της ΕΕ πρέπει να επενδύεται σε Ε&Α.
3. Οι στόχοι του «20/20/20» ως προς το κλίμα/την ενέργεια πρέπει να έχουν επιτευχθεί (περιλαμβανομένης της αύξησης σε 30% του ποσοστού μείωσης των εκπομπών εφόσον οι συνθήκες το επιτρέπουν).
4. Το ποσοστό των ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα την σχολική εκπαίδευση πρέπει να είναι μικρότερο από 10% και τουλάχιστον 40% των νέων πρέπει να έχουν πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
5. Ο αριθμός των ατόμων που κινδυνεύουν από φτώχεια πρέπει να μειωθεί κατά 20 εκατομμύρια.

Για την επίτευξη των παραπάνω στόχων η Επιτροπή προτείνει επτά εμβληματικές πρωτοβουλίες που θα ενεργήσουν ως καταλύτες για την επίτευξη προόδου σε κάθε βασική προτεραιότητα:

1. Ένωση καινοτομίας
2. Νεολαία σε Κίνηση
3. Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη
4. Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους
5. Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης
6. Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας
7. Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας

Στο πλαίσιο της Στρατηγικής για την Ευρώπη 2020 η Ε.Ε., οι εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές θα πρέπει να εφαρμόσουν μεταρρυθμίσεις, οι οποίες, μεταξύ άλλων, αποσκοπούν:

- στη βελτίωση της ποιότητας της εκπαίδευσης
- στην ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας και της ανάπτυξης μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ)
- στην προαγωγή δημιουργικών ιδεών, καινοτόμων προϊόντων, υπηρεσιών και διαδικασιών που μπορούν να δημιουργήσουν ανάπτυξη, ποιοτικές και βιώσιμες θέσεις απασχόλησης, εδαφική, οικονομική και κοινωνική συνοχή.
- στη διασφάλιση πρόσβασης και ευκαιριών καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής, μειώνοντας έτσι τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό
- στη κατάργηση των εμποδίων για τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας, ιδίως για τις γυναίκες, τους εργαζόμενους μεγαλύτερης ηλικίας, τους νέους, τα άτομα με αναπηρία και τους νόμιμους μετανάστες.

Σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι παραπάνω προτεραιότητες (έξυπνη-βιώσιμη-χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη), που κατέχουν την κεντρική θέση στη νέα στρατηγική, θα διαμορφώσουν την εικόνα της κοινωνικής οικονομίας της αγοράς για την Ευρώπη του 21^{ου} αιώνα.

2.1.3 Ευρωπαϊκές πολιτικές για τους νέους

Η οικονομική κρίση έχει εξαιρετικά σοβαρό αντίκτυπο στους νέους: για τη νεολαία της ΕΕ το ποσοστό ανεργίας ανήλθε σε 23,6% τον Ιανουάριο του 2013, πάνω από δύο φορές υψηλότερο από το ποσοστό για τους ενήλικους, και δεν υπάρχουν ενδείξεις βελτίωσης στον ορίζοντα. 7,5 εκατομμύρια ευρωπαίοι ηλικίας 15-24 ετών δεν έχουν απασχόληση ούτε παρακολουθούν εκπαίδευση ή κατάρτιση.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 7^{ης} – 8^{ης} Φεβρουαρίου 2013 αναγνωρίζοντας την ιδιαίτερα δύσκολη κατάσταση των νέων σε ορισμένες περιφέρειες, πρότεινε μια πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων.

Η εν λόγω πρωτοβουλία, η οποία αποτελεί συνέχεια της δέσμης μέτρων που ενέκρινε η Επιτροπή για την απασχόληση των νέων στις 5 Δεκεμβρίου 2012, αποσκοπεί, στις περιφέρειες που η νεανική ανεργία ξεπερνάει το 25%, όλοι οι νέοι ηλικίας 15-24 ετών που δεν έχουν απασχόληση ούτε παρακολουθούν εκπαίδευση ή κατάρτιση λαμβάνουν μια προσφορά ποιοτικής εργασίας, συνεχή εκπαίδευση, μαθητεία ή άσκηση εντός τεσσάρων μηνών από τη στιγμή που καθίστανται άνεργοι ή εξέρχονται από την τυπική εκπαίδευση.

Τα ακριβή μέτρα θα συμφωνηθούν μεταξύ της Επιτροπής και των κρατών μελών στο πλαίσιο της διαδικασίας προγραμματισμού της πολιτικής για τη συνοχή, αλλά όλες οι δραστηριότητες που υποστηρίζονται από την πρωτοβουλία θα απευθύνονται σε μεμονωμένα άτομα που δεν έχουν απασχόληση ούτε παρακολουθούν εκπαίδευση ή κατάρτιση, παρά σε συστήματα ή δομές.

Η δέσμη μέτρων περιλαμβάνει:

1. Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου για τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία
2. Διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους προς ένα πλαίσιο ποιότητας της πρακτικής άσκησης
3. Τρόπους για τη μείωση των εμποδίων στην κινητικότητα των νέων

Με την Εγγύηση για τη νεολαία, τα κράτη μέλη έχουν δεσμευτεί να εξασφαλίσει ότι εντός τεσσάρων μηνών από την έναρξη της ανεργίας ή την έξοδο από την επίσημη εκπαίδευση σε όλους τους νέους έως την ηλικία των 25 να λαμβάνουν μια προσφορά της ποιότητας της εργασίας, μαθητείας ή πρακτικής άσκησης ή την ευκαιρία να συνεχίσει τους εκπαίδευση ή κατάρτιση.

Με τις «εγγυήσεις για τη νεολαία» καταβάλλεται μέριμνα για την ομαλή μετάβαση από το σχολείο στην εργασία, την ενσωμάτωση στην αγορά εργασίας και εξασφαλίζεται ότι δεν αποκλείεται κανένας νέος. Το μέτρο αυτό αποτελεί ανταπόκριση στην επιδείνωση της απασχόλησης των νέων σε όλη την Ευρώπη, όπου όλο και περισσότεροι νέοι βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης. Η επένδυση που απαιτείται για τον εγγυητικό μηχανισμό πρέπει να εκτιμηθεί σε σύγκριση με το υψηλό κοινωνικό και οικονομικό κόστος που θα έχει μακροπρόθεσμα η ευρεία ανεργία των νέων.

Η σύσταση ορίζει κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή των μηχανισμών εγγυήσεων για τη νεολαία, με έμφαση σε ορισμένες βασικές γραμμές δράσης, όπως:

- σύμπραξη δημόσιων και ιδιωτικών υπηρεσιών απασχόλησης, εργοδοτών, κοινωνικών εταίρων και αντιπροσώπων των νέων,
- στρατηγικές εκτός δομών για τους νέους, ιδιαίτερα τους πλέον ευάλωτους,
- στήριξη της ένταξης των νέων στην αγορά εργασίας με ενίσχυση των δεξιοτήτων, ενθάρρυνση των εργοδοτών να προσφέρουν απασχόληση στους νέους και προαγωγή της κινητικότητας της εργασίας,
- αξιολόγηση και συνεχή βελτίωση των προγραμμάτων,
- αξιοποίηση των κονδυλίων της ΕΕ για την υποστήριξη της θέσπισης των μηχανισμών αυτών.

2.1.4 Ευρωπαϊκές πολιτικές για την ισότητα των φύλων

Για να επιτευχθούν οι στόχοι της Ευρώπης 2020, ειδικότερα η έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, η δεξαμενή δυναμικότητας και ταλέντου των γυναικών χρειάζεται να χρησιμοποιηθεί σε μεγαλύτερη έκταση και πιο αποτελεσματικά.

Η ισότητα είναι μια από τις πέντε αξίες στις οποίες στηρίζεται η Ένωση. Η Ένωση είναι υποχρεωμένη να καταβάλλει προσπάθειες για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών σε όλες της τις δραστηριότητες. Ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων προβλέπει την εν λόγω ισότητα και απαγορεύει τις διακρίσεις με βάση το φύλο.

Το Μάρτιο του 2010 η Επιτροπή ενέκρινε τον Χάρτη των Γυναικών, όπου η Επιτροπή ανανέωσε την δέσμευσή της για την ισότητα των φύλων και για την ενίσχυση της προοπτικής του φύλου σε όλες τις πολιτικές της.

Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών (2010-2015) αποτελεί συνέχεια του χάρτη πορείας της Επιτροπής για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών (2006-2010), ο οποίος υποβλήθηκε σε ενδιάμεση επανεξέταση, και του χάρτη για τα δικαιώματα των γυναικών που ενέκρινε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 5 Μαρτίου 2010.

Η στρατηγική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών (2010-2015) επικεντρώνεται στις ακόλουθες πέντε προτεραιότητες:

1. ισότιμη οικονομική ανεξαρτησία,
2. ίση αμοιβή για ίση εργασία ή εργασία ισότιμης αξίας,
3. ισότητα στη διαδικασία λήψης αποφάσεων,
4. αξιοπρέπεια, ακεραιότητα και τερματισμός της βίας με βάση το φύλο, και
5. ισότητα των φύλων στις εξωτερικές δράσεις· η στρατηγική ασχολείται επίσης με μια δέσμη σημαντικών οριζόντιων θεμάτων που σχετίζονται με τον ρόλο των φύλων, τη νομοθεσία, τη διακυβέρνηση και τα εργαλεία για την ισότητα των φύλων·

Στο πλαίσιο των εν λόγω προτεραιοτήτων η Επιτροπή θα δρομολογήσει μια σειρά ενεργειών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, οι οποίες θα ακολουθούν τη διπλή προσέγγιση της ενσωμάτωσης της διάστασης του φύλου. Συγκεκριμένα η Επιτροπή προτίθεται να:

- υποστηρίξει την προαγωγή της ισότητας των φύλων κατά την εφαρμογή όλων των πτυχών και των εμβληματικών πρωτοβουλιών της στρατηγικής Ευρώπη 2020, ειδικά όσον αφορά τον προσδιορισμό και την υλοποίηση κατάλληλων εθνικών μέτρων, μέσω τεχνικής υποστήριξης καθώς επίσης και μέσω των διαρθρωτικών ταμείων και άλλων σημαντικών χρηματοδοτικών προγραμμάτων όπως το 7ο πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα. Στο πλαίσιο των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση και της αξιολόγησης των εθνικών πολιτικών για την απασχόληση, θα παρακολουθεί στενά τις

εθνικές πολιτικές που εγκρίνονται για τη βελτίωση της ισότητας των φύλων στην αγορά εργασίας και την προώθηση της κοινωνικής ένταξης των γυναικών.

- προωθήσει τη γυναικεία επιχειρηματικότητα και αυτοαπασχόληση·
- αξιολογήσει το χάσμα που παραμένει όσον αφορά στα δικαιώματα οικογενειακής άδειας, ειδικότερα την άδεια πατρότητας και την άδεια για παροχή φροντίδας, καθώς και τις επιλογές που υπάρχουν για την αντιμετώπιση των εν λόγω θεμάτων. Θα γίνει διαβούλευση με τους κοινωνικούς εταίρους ως προς περαιτέρω μέτρα, σύμφωνα με το άρθρο 154 της ΣΛΕΕ·
- υποβάλει έκθεση ως προς τις επιδόσεις των κρατών μελών αναφορικά με εγκαταστάσεις παιδικής φροντίδας·
- προωθήσει την ισότητα των φύλων σε όλες τις πρωτοβουλίες σχετικά με τη μετανάστευση και την ένταξη των μεταναστών
- διερευνήσει, μαζί με τους ευρωπαϊούς κοινωνικούς εταίρους και σεβόμενη την αυτονομία του κοινωνικού διαλόγου, πιθανούς τρόπους βελτίωσης της διαφάνειας της αμοιβής καθώς επίσης και τον αντίκτυπο της ίσης αμοιβής σε ρυθμίσεις όπως η εργασία με καθεστώς μερικής απασχόλησης και οι συμβάσεις ορισμένου χρόνου.
- στηρίξει πρωτοβουλίες ίσης αμοιβής στο χώρο εργασίας όπως σήματα ισότητας, «Χάρτες» και βραβεία, καθώς επίσης την ανάπτυξη εργαλείων για τους εργοδότες με σκοπό τη διόρθωση αδικαιολόγητων χασμάτων αμοιβών μεταξύ των φύλων
- θεσπίσει μια Ευρωπαϊκή Ημέρα Ίσης Αμοιβής, που θα πραγματοποιείται κάθε χρόνο για την αύξηση της ευαισθητοποίησης του πόσο περισσότερο χρειάζεται να εργάζονται οι γυναίκες σε σχέση με τους άντρες για να κερδίζουν την ίδια αμοιβή·
- επιδιώξει να ενθαρρύνει γυναίκες να εισέρχονται σε μη παραδοσιακά επαγγέλματα, π.χ. σε "πράσινους" και καινοτόμους τομείς.
- εξετάσει την ανάληψη στοχευμένων πρωτοβουλιών για τη βελτίωση της ισορροπίας των φύλων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων·
- παρακολουθεί την υλοποίηση του στόχου πλήρωσης του 25% τον υψηλού επιπέδου θέσεων υπευθύνων για λήψη αποφάσεων στην έρευνα από γυναίκες.
- παρακολουθεί την πρόοδο προς τον στόχο του 40% από μέλη ενός φύλου σε επιτροπές και ομάδες εμπειρογνομόνων που δημιουργεί η Επιτροπή
- στηρίζει προσπάθειες προαγωγής μεγαλύτερης συμμετοχής των γυναικών στις εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και ως υποψηφίων.
- εγκρίνει πανευρωπαϊκή στρατηγική για την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών που θα στοχεύει, π.χ., στην εκρίζωση της πρακτικής ακρωτηριασμού των γυναικείων γεννητικών οργάνων χρησιμοποιώντας όλα τα ενδεδειγμένα μέσα, συμπεριλαμβανομένης της ποινικής νομοθεσίας εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων της ΕΕ, υποστηριζόμενη από την πανευρωπαϊκή εκστρατεία ευαισθητοποίησης για το θέμα της βίας κατά των γυναικών.
- διασφαλίζει ότι η περί ασύλου νομοθεσία της ΕΕ λαμβάνει υπόψη ζητήματα ισότητας των φύλων, προαγάγει την προσαρμοσμένη στο φύλο κατάρτιση και τις βέλτιστες

πρακτικές στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για θέματα Ασύλου καθώς επίσης και μέσω χρηματοδότησης από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Προσφύγων.

- εκπονήσει μια έκθεση για την υγεία των ανδρών, μετά την έκθεση για την υγεία των γυναικών του 2010.
- παρακολουθεί και θα υποστηρίζει την προσχώρηση στα κριτήρια της Κοπεγχάγης για ένταξη στην Ε.Ε. τον τομέα της ισότιμης μεταχείρισης μεταξύ γυναικών και ανδρών και θα συνδράμει τις χώρες των δυτικών Βαλκανίων και την Τουρκία στη μεταφορά και επιβολή της νομοθεσίας·
- εφαρμόσει το σχέδιο δράσης της Ε.Ε. σχετικά με την ισότητα των φύλων και τη χειραφέτηση των γυναικών στο πλαίσιο της αναπτυξιακής συνεργασίας (2010-2015)·
- συνεχίσει να ενθαρρύνει τις χώρες εταίρους της ΕΠΓ (Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας) για την προαγωγή της ισότητας των φύλων μέσω τακτικού πολιτικού διαλόγου, ανταλλαγής εμπειριών και διερεύνησης των δυνατοτήτων για συνδρομή στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Χρηματοδοτικού Μέσου Γειτνίασης και Εταιρικής Σχέσης.
- ενσωματώσει περαιτέρω τη διάσταση του φύλου στην ανθρωπιστική βοήθεια της Ε.Ε..

2.1.5 Κοινό Στρατηγικό Πλαίσιο (ΚΣΠ) της Πολιτικής Συνοχής για την περίοδο 2014-2020

Η πολιτική συνοχής αποτελεί σήμερα το κύριο εργαλείο επενδύσεων της Ε.Ε., με κεντρικό άξονα την καταπολέμηση της κρίσης και την καθοδήγηση της Ευρώπης και των περιφερειών της στο δρόμο της βιώσιμης ανάπτυξης.

Η πολιτική συνοχής και τα διαρθρωτικά της ταμεία συγκαταλέγονται μεταξύ των σημαντικών μηχανισμών υλοποίησης για την επίτευξη έξυπνης, διατηρήσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης στα κράτη μέλη και στις περιφέρειες. Στα συμπεράσματά του της 17ης Ιουνίου 2010, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τόνισε ότι είναι σκόπιμο να προαχθεί η οικονομική, η κοινωνική και η εδαφική συνοχή προκειμένου να συμβάλει στην επιτυχία της νέας στρατηγικής Ευρώπη 2020.

Η νέα δέσμη νομοθετικών μέτρων που ενέκρινε η Επιτροπή για την πολιτική συνοχής της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 έχει σχεδιαστεί ώστε να ενισχύσει την ανάπτυξη και την απασχόληση ανά την Ευρώπη, στοχευώντας τις επενδύσεις της ΕΕ, καθώς και για να εξασφαλίσει ότι οι επενδύσεις της ΕΕ στοχεύουν στην ατζέντα της Ευρώπης για ανάπτυξη και απασχόληση («Ευρώπη 2020»).

Η δέσμη νομοθετικών μέτρων περιλαμβάνει:

- Έναν γενικό κανονισμό που καθορίζει τους κοινούς κανόνες που διέπουν το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο για την Αγροτική Ανάπτυξη (ΕΓΤΑΑ)

και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ). Αυτό θα επιτρέψει τον καλύτερο συνδυασμό των ταμείων για εντονότερο αντίκτυπο της δράσης της ΕΕ.

- Τρεις ειδικούς κανονισμούς για το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το Ταμείο Συνοχής.
- Δύο κανονισμούς που αφορούν τον στόχο «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία» και τον «Ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας» (ΕΟΕΣ).

Κάθε Ταμείο του ΚΣΠ υποστηρίζει τους ακόλουθους θεματικούς στόχους, σύμφωνα με την αποστολή του, ώστε να συμβάλει στη στρατηγική της Ένωσης για «έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη»:

1. ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας
2. βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών
3. βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)
4. υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς
5. προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων
6. προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
7. προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων
8. προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας της εργασίας
9. προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας
10. επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση
11. ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης.

2.1.6 Στόχοι του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) για την περίοδο 2014-2020

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) υποστηρίζει πολιτικές και προτεραιότητες που έχουν στόχο την επίτευξη προόδου προς την πλήρη απασχόληση, τη βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας στην εργασία, την αύξηση της γεωγραφικής και επαγγελματικής κινητικότητας των εργαζομένων ανά την Ένωση, τη βελτίωση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και την προαγωγή της κοινωνικής ένταξης, συμβάλλοντας μέσω αυτών στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή.

Καθώς το ΕΚΤ θα πρέπει να ευθυγραμμιστεί πλήρως με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020» και τους κύριους στόχους της, θα υποστηρίξει τις πολιτικές που ακολουθούνται από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις ολοκληρωμένες κατευθυντήριες γραμμές που εγκρίθηκαν βάσει του άρθρου 121 και του άρθρου 148 παράγραφος 4 της Συνθήκης και βάσει των συστάσεων επί των Εθνικών Μεταρρυθμιστικών Προγραμμάτων.

Αναφορικά με το πεδίο εφαρμογής, το σχέδιο κανονισμού ΕΚΤ για το 2014-2020 προτείνει να εστιαστεί το ΕΚΤ σε τέσσερις «θεματικούς στόχους» σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση:

1. προαγωγή της απασχόλησης και της κινητικότητας των εργαζομένων
2. επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση
3. προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας
4. ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης.

Κάθε θεματικός στόχος μεταφράζεται σε κατηγορίες παρέμβασης ή «επενδυτικές προτεραιότητες», οι οποίες σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού είναι οι κάτωθι:

1. προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων, μέσω:

- της πρόσβασης στην απασχόληση για αναζητούντες θέση εργασίας και οικονομικά μη ενεργά άτομα, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών πρωτοβουλιών για την απασχόληση και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων
- βιώσιμης ένταξης στην αγορά εργασίας των νέων που βρίσκονται εκτός εργασίας, εκπαίδευσης ή κατάρτισης
- της αυτοαπασχόλησης, της επιχειρηματικότητας και της δημιουργίας επιχειρήσεων·
- της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και της συμφιλίωσης επαγγελματικής και ιδιωτικής ζωής
- της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή
- της ενεργού και υγιούς γήρανσης
- του εκσυγχρονισμού και της ενίσχυσης των θεσμών της αγοράς εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των ενεργειών για τη βελτίωση της διακρατικής κινητικότητας των εργαζομένων

2. Επένδυση στην εκπαίδευση, στις δεξιότητες και στη διά βίου μάθηση μέσω:

- της μείωσης της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου και της προαγωγής της ισότιμης πρόσβασης σε καλής ποιότητας προσχολική, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση
- της βελτίωσης της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και του ανοικτού χαρακτήρα της τριτοβάθμιας και ισοδύναμης με αυτήν εκπαίδευσης, με σκοπό τη βελτίωση των επιπέδων συμμετοχής και ολοκλήρωσης
- της βελτίωσης της πρόσβασης στη διά βίου μάθηση, της αναβάθμισης των δεξιοτήτων και ικανοτήτων του εργατικού δυναμικού και της ενίσχυσης της συνάφειας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας

3. Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας μέσω:

- της ενεργούς ένταξης
- της ενσωμάτωσης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι Ρομά
- της καταπολέμησης των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού

- της βελτίωσης της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος.
- της προαγωγής της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων
- των στρατηγικών τοπικής ανάπτυξης που καθοδηγούνται από τις κοινότητες

4.Βελτίωση της θεσμικής ικανότητας και της αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης μέσω :

- της επένδυσης στη θεσμική ικανότητα και στην αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης και των δημοσίων υπηρεσιών με στόχο τις μεταρρυθμίσεις, την καλύτερη κανονιστική ρύθμιση και τη χρηστή διακυβέρνηση
- της ανάπτυξης ικανοτήτων για φορείς που παρέχουν απασχόληση, εκπαίδευση και κοινωνικές πολιτικές, καθώς και για τομεακά και εδαφικά σύμφωνα για κινητοποίηση υπέρ των μεταρρυθμίσεων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Τουλάχιστον 20% των συνολικών πόρων του ΕΚΤ σε κάθε κράτος μέλος διατίθενται για τον θεματικό στόχο «Πρώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας». Παράλληλα, για τις περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες, στις οποίες ανήκει και η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, τα κράτη μέλη συγκεντρώνουν το 80% του κονδυλίου ΕΚΤ κάθε επιχειρησιακού προγράμματος σε έως τέσσερις από τις παραπάνω επενδυτικές προτεραιότητες.

Θα πρέπει να σημειωθεί στο σημείο αυτό πως γίνεται αναφορά αποκλειστικά στο ΕΚΤ από τα διαρθρωτικά ταμεία, καθώς αποτελεί το κατ'εξοχήν Ταμείο για την υλοποίηση των θεματικών στόχων 8,9, και 10 της Πολιτικής Συνοχής. Παρόλα αυτά, όπως θα δούμε και σε επόμενα εδάφια και κεφάλαια και τα άλλα ταμεία συμβάλλουν με τη σειρά τους, στην επίτευξη των παραπάνω θεματικών στόχων, μέσω διαφορετικών παρεμβάσεων

2.1.7 Συμβάσεις Εταιρικής Σχέσης (ΣΕΣ)

Στις νομοθετικές προτάσεις της Επιτροπής για την πολιτική συνοχής της Ε.Ε. 2014-2020, οι απαιτήσεις που σχετίζονται με την εταιρική σχέση και την πολυεπίπεδη διακυβέρνηση ενισχύονται. Οι ΣΕΣ, που αντικαθιστούν τα Εθνικά Στρατηγικά Πλαίσια Αναφοράς, είναι τα κείμενα-πλαίσια που θα διέπουν τις δράσεις των Διαρθρωτικών Ταμείων για την επόμενη προγραμματική περίοδο.

Οι διατάξεις απαιτούν όλα τα Κράτη μέλη να θεσπίσουν μια σύμβαση εταιρικής σχέσης με βασικούς φορείς όπως είναι, μεταξύ άλλων, οι περιφερειακές και τοπικές δημόσιες αρχές, οι οικονομικοί και κοινωνικοί εταίροι και οι φορείς που εκπροσωπούν την κοινωνία των πολιτών.

Στο πλαίσιο του σχεδιασμού των ΣΕΣ, καθώς και της 2^{ης} Εγκυκλίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων για τον Σχεδιασμό και Κατάρτιση του Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της περιόδου 2014 – 2020, η ΟΣΠ της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου κατέθεσε κείμενο που αναφέρεται στη διαμόρφωση των

περιφερειακών πολιτικών ανάπτυξης της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου για την προγραμματική περίοδο 2014 – 2020, στο πλαίσιο των Θεματικών Στόχων των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) και των Επενδυτικών Προτεραιοτήτων ανά Θεματικό Στόχο και ανά ΕΔΕΤ.

Στόχος, αυτού του κειμένου είναι η συμβολή του στη διαμόρφωση του Συμφώνου Εταιρικής Σχέσης (Σ.Ε.Σ.) για την Ελλάδα, λαμβάνοντας υπόψη, αφ' ενός τις περιφερειακές πολιτικές ανάπτυξης της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου και αφ' ετέρου την άποψή της και πρότασή της για τις επενδυτικές προτεραιότητες, οι οποίες θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Νοτίου Αιγαίου 2014 – 2020, στο πλαίσιο της δυνατότητας που δίνουν οι νέοι κανονισμοί για πολυταμειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα την περίοδο 2014 – 2020.

Για την επίτευξη των στρατηγικών στόχων της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου αναφορικά με την ενίσχυση της απασχόλησης και του ανθρώπινου δυναμικού, καθώς και για την προαγωγή της κοινωνικής συνοχής, το εν λόγω κείμενο επιλέγει μια σειρά από επενδυτικές προτεραιότητες και προτείνει ένα αριθμό ενδεικτικών δράσεων, μεταξύ των θεματικών στόχων 8, 9 και 10 του άρθρου 9 του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων.

Συγκεκριμένα:

Θεματικός Στόχος 8: «Προώθηση της απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού»

Επενδυτική Προτεραιότητα «Ανάπτυξη επενδύσεων για την αυτοαπασχόληση, τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τη δημιουργία επιχειρήσεων»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι ειδικοί στόχοι αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ανάσχεση του ρυθμού μείωσης της απασχόλησης και αύξησης της ανεργίας.
- Αύξηση της απασχόλησης και ιδίως των νέων
- Μείωση της ανεργίας και ιδίως των νέων
- Προώθηση της επιχειρηματικότητας και ιδίως των νέων

Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενίσχυση της φιλικής προς την απασχόληση ανάπτυξης, μέσω της ανάπτυξης του τοπικού δυναμικού, ως μέρος της χωρικής στρατηγικής συγκεκριμένων περιοχών, μεταξύ άλλων βελτιώνοντας την πρόσβαση προς την ανάπτυξη συγκεκριμένων φυσικών και πολιτιστικών πόρων»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι ειδικοί στόχοι αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ανάπτυξη των λιγότερο ανεπτυγμένων νησιών ή περιοχών μεγάλων νησιών της Περιφέρειας.

- Αξιοποίηση των φυσικών και πολιτιστικών πόρων των λιγότερο ανεπτυγμένων νησιών ή περιοχών μεγάλων νησιών με ενίσχυση της επιχειρηματικότητας.

Επενδυτική Προτεραιότητα «Επενδύσεις σε υποδομές για δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι ειδικοί στόχοι αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ενδυνάμωση / ενίσχυση της ικανότητας των Δημοσίων Υπηρεσιών Απασχόλησης (ΔΥΑ) για παροχή υπηρεσιών προς τους άνεργους και τις επιχειρήσεις.
- Δικτύωση των ΔΥΑ λόγω της νησιωτικότητας της Περιφέρειας.

Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενίσχυση της πρόσβασης στην απασχόληση για τους αναζητούντες θέση εργασίας και για τα οικονομικά μη ενεργά άτομα, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών πρωτοβουλιών για την απασχόληση και υποστήριξη της κινητικότητας των εργαζομένων»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι ειδικοί στόχοι αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ανάπτυξη του τοπικού δυναμικού των λιγότερο ανεπτυγμένων νησιών ή / και περιοχών μεγάλων νησιών της Περιφέρειας για αποτελεσματική αξιοποίηση των τοπικών, φυσικών και πολιτιστικών πόρων.
- Αύξηση της απασχόλησης στα λιγότερο ανεπτυγμένα νησιά της Περιφέρειας.

Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενίσχυση της βιώσιμης ένταξης στην αγορά εργασίας των νέων, ειδικότερα για αυτούς που βρίσκονται εκτός εργασίας, εκπαίδευσης ή κατάρτισης»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι ειδικοί στόχοι αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Αύξηση της συμμετοχής των νέων στην αγορά εργασίας.
- Αύξηση της απασχόλησης των νέων.

Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενίσχυση της αυτο-απασχόλησης, επιχειρηματικότητας και δημιουργίας επιχειρήσεων»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι ειδικοί στόχοι αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Μείωση της ανεργίας.
- Αύξηση της απασχόλησης.
- Ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας.

Επενδυτική Προτεραιότητα «Δράσεις για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και δράσεις συμφιλίωσης επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό ή και Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι ειδικοί στόχοι αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας .
- Βελτίωση της ποιότητας ζωής των οικογενειών.
- Ισότιμη συμμετοχή των γυναικών στη δημόσια ζωή και στις διαδικασίες λήψης πολιτικών, κοινωνικών και οικονομικών αποφάσεων

Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενίσχυση της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι ειδικοί στόχοι αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ανάσχεση της συρρίκνωσης των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.
- Διατήρηση των θέσεων απασχόλησης.
- Ενδυνάμωση των ικανοτήτων των επιχειρήσεων και των εργαζομένων να αντιμετωπίσουν την κρίση.

Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενίσχυση της ενεργού και υγιούς γήρανσης»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Πρόγραμμα

Οι ειδικοί στόχοι αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Καταπολέμηση των διακρίσεων στην αγορά εργασίας λόγω ηλικίας και αύξηση του ποσοστού απασχόλησης των ατόμων ηλικίας 55-64 ετών.
- Διασφάλιση εισοδήματος για κάθε άνεργο άνω των 50 ετών.

Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενίσχυση δράσεων για τη δια βίου μάθηση και επαγγελματική κατάρτιση στη γεωργία και δασοπονία»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι ειδικοί στόχοι αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ενίσχυση των γνώσεων και δεξιοτήτων αρχηγών εκμεταλλεύσεων και εργαζομένων σε εκμετάλλευση και εργαζομένων σε εκμεταλλεύσεις.
- Ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων αγροτικής και κτηνοτροφικής παραγωγής, ανθρώπινου δυναμικού εκτός γεωργικού τομέα.

Θεματικός Στόχος 9: «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας»

Επενδυτική Προτεραιότητα «Επένδυση σε υποδομές υγείας και κοινωνικές υποδομές, που συμβάλλουν στην περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και την άρση των ανισοτήτων»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι ειδικοί στόχοι αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Επέκταση και βελτίωση των υποδομών πρωτοβάθμιας υγείας και πρόνοιας.
- Εξασφάλιση συνθηκών πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας.

Επενδυτική Προτεραιότητα «Στήριξη για φυσική, οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση αστικών και αγροτικών κοινοτήτων και περιοχών»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Ο ειδικός στόχος αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι ο εξής:

- Δημιουργία συνθηκών ανάπτυξης σε συγκεκριμένες περιοχές που υστερούν σε οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη έναντι άλλων περιοχών της Περιφέρειας.

Επενδυτική Προτεραιότητα «Υποστήριξη για κοινωνικές επιχειρήσεις»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι ειδικοί στόχοι αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Απασχόληση κοινωνικά ευπαθών ομάδων, τόσο με την έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας, όσο και με κάλυψη θέσεων απασχόλησης.
- Κάλυψη αναγκών του κοινωνικού τομέα και άλλων δραστηριοτήτων τις οποίες δεν αναλαμβάνουν επιχειρήσεις.

Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενεργητικές Πολιτικές ένταξης με στόχο τη βελτίωση των ευκαιριών απασχόλησης»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι ειδικοί στόχοι αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ένταξη στην αγορά εργασίας ατόμων που αντιμετωπίζουν προβλήματα πρόσβασης στην απασχόληση ή/και στην κατάρτιση.

- Ανάπτυξη δεξιοτήτων σε ανέργους και άτομα που ανήκουν σε κοινωνικά ευπαθείς ομάδες.
- Προώθηση στην απασχόληση ανέργων νέων, γυναικών μεγάλης ηλικίας και γενικότερα ατόμων κοινωνικών ευπαθών ομάδων.

Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενίσχυση δράσεων ενσωμάτωσης των περιθωριοποιημένων κοινοτήτων, όπως οι ΡΟΜΑ»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι ειδικοί στόχοι αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Κοινωνική ένταξη και ενσωμάτωση ατόμων κοινωνικά ευπαθών ομάδων.
- Απασχόληση ατόμων κοινωνικά ευπαθών ομάδων.

Επενδυτική Προτεραιότητα «Καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Πρόγραμμα

Οι ειδικοί στόχοι αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Εντοπισμός και καταπολέμηση των άμεσων, έμμεσων και πολλαπλών διακρίσεων και εμποδίων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.
- Εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης και δημιουργία μιας αγοράς ανοιχτής για όλους.

Επενδυτική Προτεραιότητα «Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών κοινής ωφέλειας»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι ειδικοί στόχοι αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Αντιστάθμιση του χαμηλού εισοδήματος ειδικών πληθυσμιακών ομάδων.
- Διαφύλαξη της υγείας ειδικών πληθυσμιακών ομάδων.
- Παροχή κοινωνικής υποστήριξης σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες.

Επενδυτική Προτεραιότητα «Προώθηση της κοινωνικής οικονομίας»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι ειδικοί στόχοι αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Απασχόληση κοινωνικά ευπαθών ομάδων, τόσο με την έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας, όσο και με κάλυψη θέσεων απασχόλησης.
- Κάλυψη αναγκών του κοινωνικού τομέα και άλλων δραστηριοτήτων τις οποίες δεν αναλαμβάνουν κερδοσκοπικές επιχειρήσεις.

Επενδυτική Προτεραιότητα «Διευκόλυνση της διαφοροποίησης, της δημιουργίας νέων μικρών επιχειρήσεων και της δημιουργίας θέσεων εργασίας»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι ειδικοί στόχοι αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Αύξηση των εισοδημάτων στις αγροτικές περιοχές.
- Προώθηση της πολυδραστηριότητας.
- Αύξηση της απασχόλησης.

Επενδυτική Προτεραιότητα «Προώθηση της τοπικής ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Ο ειδικός στόχος αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι ο εξής:

- Δημιουργία συνθηκών ανάπτυξης σε συγκεκριμένες περιοχές που υστερούν σε οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη έναντι άλλων περιοχών της Περιφέρειας.

Επενδυτική Προτεραιότητα «Ενίσχυση της προσβασιμότητας, της χρήσης και της ποιότητας των ΤΠΕ στις αγροτικές περιοχές»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι ειδικοί στόχοι αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Κάλυψη της υπαίθρου της Περιφέρειας με ευρυζωνικά δίκτυα υψηλών ταχυτήτων.
- Κάλυψη των αναγκών ευρυζωνικής πρόσβασης του συνόλου των κατοίκων της υπαίθρου στη Περιφέρεια
- Δυνατότητα ηλεκτρονικής πρόσβασης των κατοίκων και των επιχειρήσεων της υπαίθρου σε βασικές κατηγορίες δημόσιων υπηρεσιών.

Θεματικός Στόχος 10: «Επένδυση στην εκπαίδευση, στην απόκτηση δεξιοτήτων και στην δια βίου μάθηση»

Επενδυτική Προτεραιότητα «Επένδυση στην εκπαίδευση, τις δεξιότητες και στη δια βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομών κατάρτισης και εκπαίδευσης»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΤΠΑ
- Με χρηματοδότηση από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι ειδικοί στόχοι αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Δημιουργία συνθηκών ελκυστικότητας των σχολικών και πανεπιστημιακών μονάδων
- Αύξηση της ελκυστικότητας της κατάρτισης και της δια βίου μάθησης

Επενδυτική Προτεραιότητα «Πρόληψη και μείωση της σχολικής διαρροής και προώθηση της ισότιμης πρόσβασης σε καλής ποιότητας προσχολική, πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι ειδικοί στόχοι αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Μείωση της σχολικής διαρροής.
- Δημιουργία ίσων ευκαιριών στη πρόσβαση στην τυπική εκπαίδευση.

Επενδυτική Προτεραιότητα «Βελτίωση της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και του ανοικτού χαρακτήρα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με σκοπό τη βελτίωση των επιπέδων συμμετοχής και ολοκλήρωσης»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από το Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Ο ειδικός στόχος αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι ο εξής:

- Ολοκλήρωση των σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Επενδυτική Προτεραιότητα «Βελτίωση της πρόσβασης στη δια βίου μάθηση, αναβάθμισης των δεξιοτήτων και ικανοτήτων του εργατικού δυναμικού, συμπεριλαμβανομένων των μαθητευόμενων και αύξηση της σύνδεσης των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι ειδικοί στόχοι αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ανάπτυξη δεξιοτήτων στους αποφοίτους της εκπαίδευσης σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.
- Άμεση πρόσβαση των αποφοίτων της εκπαίδευσης στην αγορά εργασίας.

Επενδυτική Προτεραιότητα «Προώθηση της δια βίου μάθησης και επαγγελματικής κατάρτισης στη γεωργία και στη δασοκομία»

- Συγχρηματοδοτείται από το ΕΓΤΑΑ
- Με χρηματοδότηση από Εθνικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα

Οι ειδικοί στόχοι αυτής της επενδυτικής προτεραιότητας είναι οι εξής:

- Ενίσχυση των γνώσεων και δεξιοτήτων αρχηγών εκμεταλλεύσεων και εργαζομένων σε εκμεταλλεύσεις.
- Ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων αγροτικής και κτηνοτροφικής παραγωγής, ανθρώπινου δυναμικού εκτός γεωργικού τομέα.

2.2 Εθνικό Πλαίσιο

2.2.1 Εθνικά Προγράμματα Μεταρρυθμίσεων

Τα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ), που αποτελούν το βασικό εργαλείο υλοποίησης της στρατηγικής "Ευρώπη 2020" σε εθνικό επίπεδο, καταρτίζονται από τις εθνικές κυβερνήσεις τον Απρίλιο κάθε έτους ταυτόχρονα με τα προγράμματα σταθερότητας και σύγκλισης. Τα ΕΠΜ περιλαμβάνουν τους εθνικούς στόχους σε σχέση με τους βασικούς στόχους της ΕΕ και εξηγούν τον τρόπο με τον οποίο τα κράτη μέλη προτίθενται να επιτύχουν αυτούς τους στόχους και να ξεπεράσουν τα εμπόδια στην ανάπτυξη. Καθορίζουν επίσης ποια μέτρα θα ληφθούν, πότε, από ποιον και με ποιες δημοσιονομικές επιπτώσεις.

Σύμφωνα με το πρόσφατο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων, που κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών στις 15 Απριλίου στις Βρυξέλλες, παρόλο που έχει σημειωθεί πρόοδος αναφορικά με τις απαιτούμενες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που απαιτούνται για την αντιμετώπιση των προβλημάτων και την εκπλήρωση των στόχων της Ευρώπης 2020, οι κίνδυνοι εφαρμογής παραμένουν σε υψηλά επίπεδα.

Αναφορικά με την αγορά εργασίας, την εκπαίδευση και τις κοινωνικές πολιτικές:

Η απασχόληση μειώθηκε σε 55,3% το 2012 (από 59,9% το 2011). Η συνολική ανεργία αυξήθηκε σε 24,3% το 2012 και σε 55,3% για την ηλικιακή ομάδα 15-24 ετών, με αποτέλεσμα το ποσοστό ανεργίας των νέων να παραμένει το υψηλότερο στην Ε.Ε.. Οι διαφορές μεταξύ των δύο φύλων όσον αφορά την απασχόληση και την ανεργία είναι ιδιαίτερα αρνητικές για τις γυναίκες και υψηλότερες από τον μέσο όρο της ΕΕ. Οι νέες γυναίκες έχουν πληγεί ιδιαίτερα έντονα από την ανεργία, με ποσοστό που ανήλθε σε 63,2% το 2012, έναντι 48,4% για τους άνδρες. Επιπλέον, η μακροχρόνια ανεργία (ως ποσοστό της συνολικής ανεργίας) αυξήθηκε από 45% (2010) σε 49,6% (2011) για να ανέλθει σε 59,3% (2012).

Οι επιδόσεις της Ελλάδας είναι ελαφρώς καλύτερες από τον μέσο όρο της ΕΕ όσον αφορά την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου (11,4% το 2012 έναντι 15,5% το 2006) σε σύγκριση με 12,8% για τον μέσο όρο της ΕΕ το 2012.

Το ποσοστό φοίτησης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση αυξήθηκε σε 30,9% το 2012, αλλά εξακολουθεί να είναι χαμηλότερο από τον μέσο όρο 35,8% της ΕΕ το 2012 και έχει αυξηθεί με σχετικά αργούς ρυθμούς την τελευταία δεκαετία (25,4% το 2000).

Το ελληνικό σύστημα κοινωνικής πρόνοιας δεν έχει τη σωστή στοχοθέτηση και δεν καλύπτει επαρκώς τους φτωχότερους. Το περιορισμένο σύστημα κοινωνικών παροχών στην Ελλάδα έρχεται σε αντίθεση με τα συστήματα σε άλλες χώρες της ζώνης του ευρώ και αδυνατεί να μειώσει το υψηλό ποσοστό φτώχειας. Όσον αφορά τη μείωση του αριθμού των ατόμων που κινδυνεύουν από φτώχεια ή κοινωνικό αποκλεισμό στο πλαίσιο της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», το 2008 (έτος αναφοράς) ο αριθμός των ατόμων που κινδύνευαν από φτώχεια ή κοινωνικό αποκλεισμό ανερχόταν σε 3.046.000.

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει συνοπτικά, όσο αναφέρονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων του 2013 αναφορικά με τους στόχους της Στρατηγικής Ευρώπη 2020, στους τομείς της απασχόλησης, της εκπαίδευσης και της καταπολέμησης της φτώχειας:

	Τρέχουσα κατάσταση	Εξέλιξη σε σχέση με το προηγούμενο έτος	Στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»
Ποσοστό απασχόλησης (%)	55,3 % (2012)	Ο στόχος της επίτευξης συνολικού ποσοστού απασχόλησης 70 % έως το 2020 ήταν δύσκολο να επιτευχθεί ακόμη και πριν από την κρίση. Υπό το τρέχον πλαίσιο, οι προοπτικές είναι ακόμη πιο δύσκολες.	70 %
(%) Ποσοστό πρόωρης εγκατάλειψης της σχολικής εκπαίδευσης	11,4 % το 2012	Η Ελλάδα παρουσιάζει ελαφρώς καλύτερες από τον μέσο όρο της ΕΕ επιδόσεις όσον αφορά την πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου (11,4 % το 2012, ήτοι μείωση από ποσοστό 15,5 % το 2006), σε σύγκριση με 12,8 % που είναι ο μέσος όρος της ΕΕ το 2012. Ωστόσο ο εθνικός μέσος όρος κρύβει σημαντική διακύμανση μεταξύ των διαφόρων γεωγραφικών περιοχών, τύπων σχολείων και κοινωνικών ομάδων. Από τα τέλη του 2009, η μεταρρύθμιση «Νέο σχολείο» είναι η κυριότερη πρωτοβουλία που έχει ως στόχο να βελτιώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση και να αντιμετωπίσει τις χαμηλές επιδόσεις ως προς τις βασικές δεξιότητες. Διαρθρώνεται γύρω από 20 ευρείς στόχους, δίνει έμφαση στις ξένες γλώσσες, προβλέπει την αναθεώρηση των σχολικών προγραμμάτων, την ολοήμερη παροχή μαθημάτων, μια κουλτούρα αξιολόγησης και την κατάρτιση	Ο εθνικός στόχος είναι 9,7 %

		των εκπαιδευτικών· προβλέπει τη μεταρρύθμιση των ειδικών αναγκών, ένα πιλοτικό πρόγραμμα ζωνών εκπαιδευτικής προτεραιότητας και ένα πιλοτικό σύστημα «ψηφιακού σχολείου».	
Ποσοστό ολοκλήρωσης τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (%)	30,9 % το 2012	Το ποσοστό συμπλήρωσης της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αυξήθηκε το 2012 σε 30.9 %, αλλά εξακολουθεί να είναι χαμηλότερο από το μέσο όρο της ΕΕ που ήταν 35,8 % το 2012 και αυξανόταν με βραδύ ρυθμό κατά την τελευταία δεκαετία (25,4 % το 2000). αλλαγή όσον αφορά το 2011-2012: +2 ποσοστιαίες μονάδες.	Ο εθνικός στόχος είναι 32 %
Μείωση του αριθμού των ατόμων που κινδυνεύουν από φτώχεια ή αποκλεισμό	3 403 000 (2011)	+ 357,.000 (2008-2011) Το 2008 (έτος αναφοράς), ο αριθμός των ατόμων που κινδύνευαν από φτώχεια ή αποκλεισμό ανερχόταν σε 3 046 000. Βάσει των διαθέσιμων στατιστικών στοιχείων για το 2011 (τα δεδομένα που βασίζονται στο εισόδημα του 2010), παρατηρούνται σημαντικές μεταβολές. Μετά από πολλά έτη κατά τα οποία το ποσοστό παρέμεινε σταθερό, σημειώθηκε απότομη αύξηση 12 % από το 2010 (3.031.000) έως το 2011.	Μείωση κατά 450 000 του αριθμού των ατόμων που κινδυνεύουν από φτώχεια ή κοινωνικό αποκλεισμό.

Το Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων περιλαμβάνει το σύνολο των μεταρρυθμίσεων που έγιναν, καθώς και εκείνες που έχουν καθυστερήσει. Παρακάτω παραθέτουμε εκείνες που αφορούν την εκπαίδευση, την αγορά εργασίας και το επιχειρηματικό περιβάλλον:

<u>Μεταρρυθμίσεις εκπαιδευτικού συστήματος</u>	
Υλοποίηση του σχεδίου δράσης για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων του εκπαιδευτικού συστήματος	Το σχέδιο δράσης είναι στο στάδιο της υλοποίησης, το υπουργείο Παιδείας υποβάλλει τακτικές αναφορές σχετικά με την πρόοδο του.
Ενεργοποίηση της Αρχής Διασφάλισης Ποιότητας για την τριτοβάθμια εκπαίδευση	Έγινε

<p>Η διαδικασία για την ενοποίηση / συγχώνευση των τμημάτων των πανεπιστημίων και των τεχνολογικών ιδρυμάτων (σχέδιο ΑΘΗΝΑ) αρχίζει να εφαρμόζεται.</p>	<p>Κοντά στην ολοκλήρωση, ο νόμος βρίσκεται στη Βουλή προς ψήφιση.</p>
<p><u>Μεταρρυθμίσεις αγοράς εργασίας</u></p>	
<p>Αναθέωση του κατώτατου συστήματος καθορισμού των μισθών.</p>	<p>Ετοιμάζεται μια μελέτη "παρακολούθησης" των πρακτικών καθορισμού του κατώτατου μισθού στην Ευρώπη προκειμένου να διευκολυνθεί η διαδικασία σχεδιασμού.</p>
<p>Ανεξάρτητη αξιολόγηση της Επιθεώρησης Εργασίας (ΣΕΠΕ) και προετοιμασία ενός λεπτομερούς σχεδίου δράσης με στόχο την ενίσχυση της καταπολέμησης της αδήλωτης εργασίας και την αύξηση της αποτελεσματικότητας της Επιθεώρησης Εργασίας.</p>	<p>Η ανεξάρτητη αξιολόγηση της ΔΟΕ έχει ολοκληρωθεί. Ο ΣΕΠΕ ετοιμάζει επί του παρόντος την εφαρμογή του σχεδίου δράσης.</p>
<p>Προετοιμασία μιας έκθεσης σχετικά με τη διάρθρωση του εργατικού κώδικα</p>	<p>Σε εξέλιξη, εκπονείται από την Ομάδα Κουκιάδη.</p>
<p>Παροχή υποστήριξης στη διαδικασία αντιστοίχισης θέσεων εργασίας και την ενεργοποίηση των ανέργων με τη διεύρυνση του ρόλου της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης και με την εισαγωγή βραχυπρόθεσμων προγραμμάτων δημοσίων εργασίας όπου αυτό είναι εφικτό και σκόπιμο.</p>	<p>Σε εξέλιξη</p>
<p><u>Μεταρρυθμίσεις επιχειρηματικού περιβάλλοντος</u></p>	
<p>Περαιτέρω βελτίωση στον κατάλογο των μη ανταποδοτικών τελών υπέρ τρίτων που παρουσιάστηκε στις υπηρεσίες της Επιτροπής τον Νοέμβριο του 2011</p>	<p>Ολοκληρώθηκε, ο σχετικός κατάλογος έχει σταλεί στο ΔΝΤ / ΕΚΤ / ΕΚ</p>
<p>Κατάργηση του προκαταρκτικού ελέγχου που πραγματοποιείτο από το One Stop Shop (OSS) για την</p>	<p>Καταργήθηκε, Omnibus Ν.</p>

εξαιρετική κοινωνική ασφάλιση και τις πληρωμές για την υγεία από ιδρυτές, μέλη και διευθυντές της νέας εταιρείας, έτσι ώστε να μην προκαλεί μια πιθανή παρεμπόδιση του σχηματισμού της εταιρείας.	4093/2012
Πρόβλεψη για ένα σχέδιο υποδείγματος καταστατικού εταιρείας χωρίς την προηγούμενη πρόταση των επιμελητηρίων δικηγόρων και συμβολαιογράφων (πρβλ., άρθρο 12.2 του Ν. 3853/2010.)	Ένα σχέδιο υποδείγματος καταστατικού Εταιρείας έχει σταλεί στο ΔΝΤ / ΕΚΤ/ΕΚ
Μείωση των ελάχιστων κεφαλαιακών απαιτήσεων για τις νέες επιχειρήσεις σε επίπεδα συγκρίσιμα με τα κράτη μέλη των «βέλτιστων πρακτικών» και εντός των ορίων της δεύτερης οδηγίας του εταιρικού δικαίου.	Έγινε, Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου ΦΕΚ 240/Α/12-12-2012
Η εγγραφή των εταιρειών στα εμπορικά επιμελητήρια γίνεται εθελοντική από τον Ιανουάριο του 2015	Έγινε, Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου ΦΕΚ 240/Α/12-12-2012
Διευκόλυνση της ταχείας διαδικασίας αδειοδότησης τεχνικών επαγγελματιών, μεταποιητικών δραστηριοτήτων και επιχειρηματικών πάρκων	Σε εξέλιξη, μια σειρά ΠΔ έχουν εκδοθεί ή είναι έτοιμα να εκδοθούν.
Τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) θα εξουσιοδοτηθούν για τη διεξαγωγή ολοκληρωμένης ηλεκτρονικής αίτησης μεταξύ των φορέων αδειοδότησης	Σε εξέλιξη το σχέδιο ΠΔ σε στάδιο προετοιμασίας
Πιστοποίηση της υπηρεσίας αδειοδότησης του Επιμελητηρίου Μηχανικών.	Κοντά στην ολοκλήρωση, το σχέδιο ΠΔ υπό διαβούλευση με το ΔΝΤ / ΕΚΤ / ΕΚ
Περαιτέρω προδιαγραφές της διαδικασίας και ειδικά κριτήρια για την περιβαλλοντική αδειοδότηση	Κοντά στην ολοκλήρωση, το σχέδιο ΥΔ υπό διαβούλευση με το ΔΝΤ / ΕΚΤ /

<p>Αναθεώρηση των προ-τελωνειακών και τελωνειακών διαδικασιών για επιλεγμένα πιλοτικά προϊόντα (νωπά λαχανικά, φρούτα, λευκό τυρί) σύμφωνα με τους κανονισμούς της ΕΕ και τις βέλτιστες πρακτικές και παρουσιάζει μια προσέγγιση για την επέκταση της διαδικασίας απλούστευσης σε ένα ευρύτερο σύνολο τακτικά εξαγόμενων / εισαγόμενων προϊόντων.</p>	<p>Σε εξέλιξη</p>
<p>Εφαρμογή του Τυποποιημένου Μοντέλου Κόστους (ΤΜΚ) για τον προσδιορισμό διοικητικού φόρτου για επιχειρήσεις σε 13 βασικούς τομείς, με στόχο τη μείωση διοικητικού φόρτου κατά τουλάχιστον 20%</p>	<p>Σε διαδικασία υλοποίησης</p>
<p>Υιοθέτηση νομοθεσίας για την απλοποίηση και τη μείωση του χρόνου που απαιτείται για τις διαδικασίες πολεοδομικού σχεδιασμού</p>	<p>Σε εξέλιξη, αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Ιούνιο</p>
<p>Επιτάχυνση της ολοκλήρωσης του κτηματολογίου</p>	<p>Έχει καθυστερήσει</p>
<p>Έλεγχος των περιορισμών στις υπηρεσίες αεροπορικών μεταφορών (συμπεριλαμβανομένων των αερολιμενικών υπηρεσιών) και των υδάτινων μεταφορών (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών λιμένα) και προετοιμασία μιας σειράς μέτρων για την προώθηση του ανταγωνισμού στους τομείς αυτούς και τη διευκόλυνση της ευελιξίας των τιμών.</p>	<p>Σε εξέλιξη</p>
<p>Εφαρμογή του Οδηγού Αξιολόγησης Ανταγωνισμού σε τομείς όπως η μεταποίηση τροφίμων, το λιανικό εμπόριο, τα οικοδομικά υλικά και ο τουρισμός για τον προσδιορισμό περιττών περιορισμών στις δραστηριότητες της αγοράς και ανάπτυξη εναλλακτικών, λιγότερο περιοριστικών μέτρα που εξακολουθούν να επιτυγχάνουν τους στόχους της κυβερνητικής πολιτικής.</p>	<p>Σε εξέλιξη, σε συνεργασία με τον ΟΟΣΑ. Αναμένεται να ολοκληρωθεί τον Σεπτέμβριο.</p>

2.2.2 Νέα αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης

Η νέα αρχιτεκτονική της αποκεντρωμένης αυτοδιοίκησης μέσα από το πρόγραμμα «Καλλικράτης» δύναται να παίζει ενεργό ρόλο και στον τομέα της απασχόλησης και της ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας με οριζόντιες πολιτικές και στοχευμένες δράσεις σε συνεργασία με όλους τους αρμόδιους τοπικούς φορείς. Το στοίχημα για τις νέες αιρετές περιφέρειες είναι, στο πλαίσιο της εν λόγω μεταρρύθμισης, ο σχεδιασμός και η υλοποίηση πολιτικών για την αντιμετώπιση της ανεργίας και την προώθηση της απασχόλησης για τον ενεργό πληθυσμό.

Σύμφωνα με την παρ. 1 του Κεφαλαίου Δ΄ του άρθρου 186 του ν. 3852/2010, καθώς και σύμφωνα με το ν. 4071 «ρυθμίσεις για την τοπική ανάπτυξη, την αυτοδιοίκηση και την αποκεντρωμένη διοίκηση Ενσωμάτωση Οδηγίας 2009/50/ΕΚ» η σημαντικότερη αρμοδιότητα που έχουν οι Περιφέρειες για την αντιμετώπιση του εν λόγω ζητήματος είναι:

«Η συμμετοχή και η υλοποίηση σε προγράμματα δράσεων και πρωτοβουλιών προώθησης της απασχόλησης και της κοινωνικής ενσωμάτωσης διαφόρων κατηγοριών ανέργων στο πλαίσιο των περιφερειακών, εθνικών και ευρωπαϊκών πολιτικών.»

Ως εκ τούτου για να υπάρξει ανάπτυξη δράσεων και πρωτοβουλιών για την απασχόληση από τις Περιφέρειες με ίδιους πόρους θα πρέπει να υπάρξει εναρμόνιση του θεσμικού πλαισίου που αφορά στις προσλήψεις καθώς ευελιξία του δημόσιου λογιστικού, γιατί λειτουργούν ανασταλτικά σε κάθε προσπάθεια ανάπτυξης δράσεων για την απασχόληση από τις περιφέρειες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

Η ανασυγκρότηση της περιφερειακής οικονομίας, ενόψει της νέας προγραμματικής περιόδου έχει ανάγκη καθοριστικών παρεμβάσεων για την τόνωση της απασχόλησης, για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, για την αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού, για την προσαρμοστικότητα των επιχειρήσεων στο νέο περιβάλλον και στις νέες ανάγκες που δημιουργούνται. Επιπλέον, λόγω της παρούσας χρηματοπιστωτικής κρίσης θα απαιτηθούν και παρεμβάσεις που θα στοχεύουν στην καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και στην αντιμετώπιση της φτώχειας.

Η ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, η οποία επιτυγχάνεται με τη συνεχή αναβάθμιση γνώσεων και δεξιοτήτων και επεκτείνεται με την δια βίου μάθηση των εργαζομένων αποτελεί παράγοντα αποφασιστικής σημασίας για την οικονομία της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, καθώς και για την επίτευξη των στόχων της έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης.

Η απασχόληση και η κοινωνική συνοχή αποτελούν τα δυο κύρια θεματικά πεδία της στρατηγικής της Περιφέρειας. Η αναπτυξιακή στρατηγική για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού αναλύεται στους κάτωθι στρατηγικούς στόχους:

Στρατηγικός στόχος 1- Διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους

Στρατηγικός στόχος 2- Αναβάθμιση των γνώσεων και των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού

Στρατηγικός στόχος 3- Καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού

Οι εν λόγω στρατηγικοί στόχοι, εξειδικεύονται, με τη σειρά τους, σε μια σειρά από ειδικούς στόχους.

Πριν προβούμε στην ανάλυση των παραπάνω στρατηγικών στόχων, θεωρείται σκόπιμο, στο σημείο αυτό, να γίνει μια ειδική αναφορά στους νέους, καθώς, όπως μαρτυρούν τα στοιχεία και οι μελέτες οι νέοι βιώνουν δυσανάλογα το βάρος της ανεργίας και της παρούσης χρηματοπιστωτικής κρίσης. Θα πρέπει επομένως να υπάρξει ειδική μέριμνα για τους νέους, προκειμένου να αντιμετωπίσουμε εγκαίρως τα φαινόμενα απόγνωσης και κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και να αποφύγουμε το σύνδρομο των χαμένων γενεών.

3.1. Δράσεις και Μέτρα για τους νέους

Η κρίση έχει πλήξει έντονα τους νέους. Εκατομμύρια νέοι σε όλη την Ευρώπη αδυνατούν να έχουν πρόσβαση στην αγορά εργασίας. Το φαινόμενο αυτό, πλήττει και τους νέους της Περιφέρειας μας, παρόλο που όπως είδαμε σε προηγούμενα κεφάλαια, η ανεργία στους 15-24 στο Νότιο Αιγαίο είναι χαμηλότερη σε σύγκριση με το μέσο όρο της χώρας.

Εάν δεν αντιστραφούν γρήγορα οι παρατηρούμενες τάσεις, τα υψηλά επίπεδα ανεργίας των νέων που παρατηρούνται σήμερα υπάρχει ο κίνδυνος σοβαρών επιπτώσεων στη μελλοντική ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή.

Σύμφωνα με πρόσφατες μελέτες, η ανεργία σε νεαρή ηλικία επηρεάζει αρνητικά όχι μόνο τις προοπτικές απασχόλησης και αποδοχών αλλά και την υγεία, καθώς και το βαθμό ικανοποίησης από την εργασία για τις επόμενες δύο δεκαετίες. Παράλληλα, αυξάνει τον κίνδυνο μελλοντικής ανεργίας ή παρατεταμένης περιόδου ασταθούς απασχόλησης. Για τους λόγους αυτούς είναι επιτακτική η ανάγκη λήψης μέτρων για την αντιμετώπιση του φαινομένου.

Όπως είδαμε σε προηγούμενα κεφάλαια, οι βασικές αιτίες της ανεργίας των νέων στην περιοχή μας είναι οι κάτωθι:

- Πρόωρη εγκατάλειψη του σχολείου χωρίς απόκτηση προσόντων.
- Έλλειψη κατάλληλων δεξιοτήτων και εργασιακής εμπειρίας.
- Επισφαλής απασχόληση με επακόλουθες περιόδους ανεργίας.
- Περιορισμένες ευκαιρίες κατάρτισης.
- Ανεπαρκή/ακατάλληλα ενεργητικά προγράμματα για την αγορά εργασίας.

Για την πραγμάτωση των παραπάνω στόχων απαιτούνται ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, συντονισμένες δράσεις, καθώς και η λήψη μέτρων ταχείας δράσης, τα οποία θα δώσουν στους νέους την ελπίδα για ένα λαμπρό μέλλον.

Κεντρικός στόχος είναι η ανάδειξη στοχευμένων πολιτικών και μέτρων ανάπτυξης της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας των νέων, κυρίως της κατηγορίας 15-24, με έμφαση στους νέους με χαμηλά τυπικά προσόντα.

Επομένως, ο στόχος να εισέλθουν και να παραμείνουν στην αγορά εργασίας, καθώς και να αποκτήσουν και να αναπτύξουν τις δεξιότητες και τις γνώσεις τους, που θα τους ανοίξουν τους δρόμους για την απασχόληση στο μέλλον, αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου.

Πρωταρχικό μέλημα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου είναι η ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου συστήματος που θα μεριμνά για την στήριξη και αναβάθμιση των δεξιοτήτων των νέων, θα τους παρέχει τη δυνατότητα για πρακτική άσκηση και μαθητεία και θα τους εξασφαλίζει απασχόληση ανάλογα με τα προσόντα τους και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, διαμορφώνοντας κατ' αυτό τον τρόπο τις συνθήκες ανάκαμψης της περιφερειακής οικονομίας.

Στην προσπάθεια της να αντιμετωπίσει το πρόβλημα αποτελεσματικότερα και να μετριάσει τις αρνητικές του επιπτώσεις στην ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, προτίθεται, στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων και των δυνατοτήτων της, και σεβόμενη τις αρχές της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης να λάβει τα παρακάτω μέτρα:

- Ενίσχυση της επαγγελματικής κατάρτισης, ώστε να διευκολυνθεί η μετάβαση από το σχολείο στην αγορά εργασίας, να μειωθεί η αναντιστοιχία δεξιοτήτων εργατικού δυναμικού και αναγκών της αγοράς εργασίας και να υποστηριχθεί η απόκτηση πρώτης εργασιακής εμπειρίας.
- Εφαρμογή πολιτικών που θα στοχεύουν στην απασχόληση των νέων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση

- Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, προκειμένου να βοηθηθούν οι νέοι μελλοντικοί επιχειρηματίες, με εστίαση σε νέα, καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες και τομείς επιχειρηματικότητας.
- Ενίσχυση της συμβουλευτικής

Στο πλαίσιο των νέων προτύπων οργάνωσης της αγοράς εργασίας, των ταχέως μεταβαλλόμενων δεξιοτήτων που απαιτούνται, καθώς και των αναντιστοιχιών των δεξιοτήτων που παρατηρούνται η στήριξη και η ανάπτυξη δεξιοτήτων, κυρίως στους νέους, θα πρέπει να αποτελεί μόνιμο χαρακτηριστικό της εξέλιξης της σταδιοδρομίας των νέων. Οι Περιφέρειες πρέπει να εξασφαλίζουν ότι τα συστήματα κατάρτισης που διαθέτουν είναι ικανά να παρέχουν στους νέους κατάλληλες δεξιότητες με αποδοτικό τρόπο

Η απόκτηση δεξιοτήτων θα πρέπει να συμβαδίζει με ισχυρή επικέντρωση στην απασχόληση για την ανάπτυξη εργασιακής εμπειρίας. Η μαθητεία, οι τοποθετήσεις σε επιχειρήσεις και η πρακτική άσκηση έχουν ιδιαίτερη σημασία επειδή, εφόσον πληρούν τα αναγκαία πρότυπα ποιότητας, προσφέρουν στους νέους την ευκαιρία να αποκτήσουν, ταυτόχρονα, τις σχετικές δεξιότητες και την εργασιακή εμπειρία. Στις σημερινές συνθήκες, τα προγράμματα πρακτικής άσκησης αποτελούν για τους νέους μία από τις κύριες μορφές εισόδου στην αγορά εργασίας. Τα προγράμματα πρακτικής άσκησης μπορούν να συνεισφέρουν προστιθέμενη αξία μόνον όταν ο καταρτισμένος, πλέον, ασκούμενος μετατρέπεται σε ενεργό στοιχείο ενεργητικού μιας επιχείρησης, ενός οργανισμού ή ενός δημόσιου φορέα, ο οποίος έχει πλέον συμφέρον να συνεχίσει να συνεργάζεται μαζί του.

Για να μπορέσουν οι νέοι άνθρωποι να βρουν δουλειά, δεν αρκεί να εξασφαλιστεί ότι αποκτούν τις σωστές δεξιότητες. Απαραίτητο μέτρο για την ανάπτυξη είναι η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Οι πολιτικές και οι πρωτοβουλίες για τη δημιουργία απασχόλησης πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τη σημαντική συμβολή των ΜΜΕ. Οι ΜΜΕ, και ιδίως οι πολύ μικρές επιχειρήσεις, αποτελούν έναν εξαιρετικά σημαντικό μοχλό δημιουργίας θέσεων εργασίας για τους νέους και, κατ' αυτόν τον τρόπο, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, όπως θα δούμε σε παρακάτω κεφάλαιο, θα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβασή τους στη χρηματοδότηση που χρειάζονται προκειμένου να αναπτυχθούν.

Με βάση τις ανωτέρω δεσμεύσεις, οι κύριες δράσεις για νέους που σχετίζονται με την προώθηση της απασχόλησης θα περιλαμβάνουν:

- Επιταγή εισόδου στην αγορά εργασίας για ανέργους νέους έως 29 ετών. Το πρόγραμμα θα περιλαμβάνει μια ολοκληρωμένη δέσμη παρεμβάσεων μέσω vouchers, τα οποία θα παρέχουν στους νέους θεωρητική κατάρτιση, πρακτική άσκηση και εργασιακή εμπειρία για μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο, καθώς και επιχορήγηση των επιχειρήσεων που θα μετατρέψουν την πρακτική άσκηση σε σύμβαση εργασίας, με κάλυψη των εργοδοτικών εισφορών για ένα έτος. Στόχος του εν λόγω προγράμματος είναι η ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας μέσω της απόκτησης και βελτίωσης των γνώσεών τους με παράλληλη θεωρητική κατάρτιση και πρακτική άσκηση σε πραγματικές συνθήκες εργασιακού περιβάλλοντος και προσαρμογή των γνώσεων στις πραγματικές ανάγκες της παραγωγικής διαδικασίας.

- Συμβουλευτική καθοδήγηση νέων επιχειρηματιών και προώθηση καινοτομικής επιχειρηματικότητας. Στόχος του εν λόγω προγράμματος είναι η προαγωγή της αυτοαπασχόλησης μέσω της χορήγησης χρηματοδοτικών ενισχύσεων για την σύσταση επιχειρήσεων, οι οποίες θα αποσκοπούν στην προώθηση νέων και καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών. Επιπλέον, το πρόγραμμα θα παρέχει συμβουλευτική στήριξη και καθοδήγηση (mentoring) σε υφιστάμενες επιχειρήσεις αναφορικά με τη λειτουργία, την ανάπτυξη και τη βιωσιμότητα τους.
- Μέτρα για την υποστήριξη των νέων αγροτών και προώθηση της επιχειρηματικότητας στην ύπαιθρο. Παροχή συμβουλευτικής στήριξης και κινήτρων για διαφοροποίηση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, για την ποιοτική αναβάθμιση, τυποποίηση και πιστοποίηση των αγροτικών προϊόντων, για την ενίσχυση των μεταποιητικών δραστηριοτήτων για εξαγωγή αγροτικά προϊόντα, για διαφοροποίηση του αγροτικού εισοδήματος μέσω της προώθησης εναλλακτικών μορφών τουρισμού (γαστρονομικός, αγροτικός, κτλ).
- Χρήση των προγραμμάτων κοινωφελούς εργασίας.
- Υποστήριξη νέων για τη δημιουργία Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων, για την προώθηση της κοινωνικής οικονομίας και της κοινωνικής επιχειρηματικότητας, ως μέσο ανάσχεσης της ανεργίας και προώθηση της κοινωνικής συνοχής.
- Επιχορήγηση επιχειρήσεων για την πρόσληψη άνεργων πτυχιούχων ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και προσωπικού υψηλής εξειδίκευσης.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την ευόδωση του προτεινόμενου σχεδίου δράσεων, είναι η αξιοποίηση των κοινωνικών εταίρων, και η ενεργοποίηση του συνόλου των οργανισμών και των φορέων σχεδιασμού και υλοποίησης πολιτικών και δράσεων για την κατάρτιση και την επιχειρηματικότητα.

3.2. Δράσεις και μέτρα για την Πράσινη Οικονομία

Παρά την οικονομική κρίση, η Ε.Ε. παραμένει αμετακίνητη στη δέσμευσή της να καταπολεμήσει την κλιματική αλλαγή και να προαγάγει τη βιώσιμη ανάπτυξη. Οι στόχοι για το κλίμα και την ενέργεια βρίσκονται στον πυρήνα της Στρατηγικής «Ευρώπη 2020», Στόχος της Ε.Ε. είναι έως το 2020 να μειωθούν οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 20% σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990, να αυξηθεί το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην κατανάλωση ενέργειας κατά 20% και να μειωθεί η χρήση ενέργειας σε σχέση με τα προβλεπόμενα για το 2020 επίπεδα κατά 20%. Έτσι ανταποκρίνεται η Ευρώπη στην εντεινόμενη ανησυχία σχετικά με την ανεπάρκεια των ενεργειακών πόρων και την ασφάλεια του εφοδιασμού.

Όμως στην πορεία προς μια οικονομία που να συνδυάζει τις χαμηλές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα με την υψηλή παραγωγικότητα και απασχόληση, η Ευρώπη καλείται να αντιμετωπίσει και πολλά άλλα μακροπρόθεσμα ζητήματα. Ο στόχος για βιώσιμη ανάπτυξη που θέτει η στρατηγική «Ευρώπη 2020» αποσκοπεί επίσης σε αύξηση του ποσοστού απασχόλησης των ατόμων ηλικίας 20-64 στο 75% το 2020, από 68% που ήταν το 2011. Στην ανακοίνωση της με τίτλο «Στοχεύοντας σε μια ανάκαμψη με άφθονες θέσεις απασχόλησης» η Ευρωπαϊκή

Επιτροπή θεωρεί ότι η μετάβαση σε μια πράσινη οικονομία είναι ο τομέας με τις καλύτερες πιθανότητες δημιουργίας θέσεων εργασίας.

Συγκεκριμένα, όπως αναφέρει η ανακοίνωση, μόνον οι τομείς της ενεργειακής αποδοτικότητας και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας θα μπορούσαν να δημιουργήσουν 5 εκατομμύρια θέσεις εργασίας έως το 2020. Η εξέλιξη των αγορών για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες, οι πολιτικές για την έρευνα, την ανάπτυξη και την καινοτομία, τα νέα κανονιστικά πλαίσια και οι μηχανισμοί που βασίζονται στην αγορά θα αλλάξουν τις βιομηχανικές και οικονομικές δομές, έτσι ώστε να επιτευχθεί μεγαλύτερη αποδοτικότητα των πόρων, πράγμα που θα οδηγήσει στη μεταλλαγή πολλών θέσεων απασχόλησης σε όλους σχεδόν τους τομείς. Τη στιγμή που οι τομείς υψηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα θα κληθούν να αντιμετωπίσουν την πρόκληση που αποτελεί η μετάβαση στην οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και αποδοτικής χρήσης των πόρων, πολλές θέσεις εργασίας στους τομείς αυτούς θα μετατραπούν και νέες θέσεις εργασίας σε πράσινες δραστηριότητες ή σε δραστηριότητες χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα θα δημιουργηθούν.

Επιπλέον, η νέα μελέτη του Cedefop, (Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Απασχόλησης) με τίτλο «Skills for a low-carbon Europe» (Δεξιότητες για μια πράσινη Ευρώπη), καταλήγει ότι η επίτευξη βιώσιμης και ενεργειακά αποδοτικής οικονομίας μπορεί να συνδυαστεί με αύξηση της απασχόλησης.

Στόχος της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου είναι να συμπεριλάβει το περιβάλλον και τους φυσικούς πόρους στο πυρήνα κάθε πολιτικής του αναπτυξιακού σχεδιασμού της. Συγκεκριμένα, στόχος της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου είναι να συμβάλλει, μέσω των διαθέσιμων πόρων, στην υλοποίηση δράσεων που, μεταξύ άλλων, θα αποσκοπούν:

- Στην ορθολογική διαχείριση και ανακύκλωση των απορριμμάτων
- Στην διαχείριση των υδάτινων πόρων
- Στην λιπασματοποίηση (κομποστοποίηση) οργανικών απορριμμάτων
- Στην επαναχρησιμοποίηση λυμάτων
- Στην επένδυση σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας
- Στην προστασία και ανάδειξη του πλούσιου φυσικού της κεφαλαίου
- Στις αναβαθμισμένες μεταφορικές υπηρεσίες
- Στην ανάπτυξη της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας

Όλες οι προαναφερθέντες δράσεις θα συμβάλλουν στην καταπολέμηση της ανεργίας με την δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης.

Η μετάβαση σε μια οικονομία χαμηλών ρύπων και φιλικής προς το περιβάλλον θα δημιουργήσει αναμφισβήτητα ανάγκες για εξειδικευμένο προσωπικό, ωφελώντας κυρίως τους εργαζόμενους υψηλών δεξιοτήτων, ενώ οι εργαζόμενοι με χαμηλές δεξιότητες και οι εργαζόμενοι μεγαλύτερης ηλικίας θα πρέπει να προσαρμοστούν.

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αναγνωρίζοντας το γεγονός πως χωρίς τις κατάλληλες δεξιότητες, δεν μπορούν να αναπτυχθούν πλήρως οι πράσινες τεχνολογίες και υπηρεσίες, ούτε να εφαρμοστούν με επιτυχία οι πολιτικές βιώσιμης ενέργειας, αποσκοπεί στην ανάπτυξη δράσεων και πρωτοβουλιών στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, οι οποίες να προάγουν με δυναμισμό την ανάπτυξη των απαιτούμενων δεξιοτήτων.

Συγκεκριμένα, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου θα επιδιώξει:

- Τον κοινωνικό διάλογο με τις εθνικές αρχές, τους παραγωγικούς φορείς και τους κοινωνικούς εταίρους για τον προσδιορισμό των αναγκών σε δεξιότητες και τον σχεδιασμό προγραμμάτων κατάρτισης.
- Την παροχή συμβουλών και κινήτρων με στόχο τη συνεχή ανανέωση των επαγγελματικών προσόντων.
- Την παροχή κατάρτισης σχεδιασμένης για την κάλυψη των προβλεπόμενων αναγκών σε δεξιότητες

3.3. Υποστηρικτικές δομές

Για την προώθηση της απασχόλησης, και την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού απαιτείται η δημιουργία δομών, οι οποίες θα παρέχουν ολοκληρωμένες δράσεις με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

Δημιουργία Περιφερειακού Συντονιστικού Οργάνου για την Απασχόληση

Στο όργανο αυτό θα μετέχουν όλοι οι αρμόδιοι φορείς σε επίπεδο περιφέρειας (δήμοι, επιμελητήρια, παραγωγικοί φορείς, τοπικό παράρτημα ΟΑΕΔ, εργατικά κέντρα, κοινωνικοί εταίροι, Εκκλησία κ.λ.π) και ο ρόλος του θα είναι συντονιστικός ως προς τις περιφερειακές πολιτικές απασχόλησης.

Μέσα σε αυτό το όργανο θα αναλύονται οι πολιτικές και οι δράσεις που θα πρέπει να εφαρμοστούν σε τοπικό επίπεδο, οι πόροι που θα διατίθενται για την υλοποίηση αυτών των πολιτικών καθώς και οι μηχανισμοί και τα εργαλεία ανάπτυξης τους.

Δημιουργία Μηχανισμού και Δομών υποστήριξης ανέργων και προώθησης στην Απασχόληση και το επιχειρείν

Στόχος της δράσης είναι η δημιουργία δομών και μηχανισμού υποστήριξης, προετοιμασίας και προώθησης των ανέργων της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου είτε σε βιώσιμες θέσεις εργασίας είτε στο επιχειρείν με μία σύγχρονη οπτική που θα εξυπηρετεί όλους τους κατοίκους της Περιφέρειας ακόμη και αυτούς που διαβιούν σε απομακρυσμένες νησιωτικές περιοχές. Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της δράσης προβλέπεται να συσταθούν δύο δομές, οι οποίες θα λειτουργούν ως ενιαία σημεία επαφής (one stop shop), ένα σε κάθε πρωτεύουσα των 2 νομών της Περιφέρειας απ' όπου θα παρέχονται μεταξύ άλλων οι κάτωθι υπηρεσίες:

- Συμβουλευτική, όπου ως συμβουλευτική ορίζεται κάθε δέσμη ενεργειών που συμβάλλει στην ενδυνάμωση και εμπύχωση του ατόμου, καθώς και την ενεργοποίηση και ευαισθητοποίηση του, ώστε να επιτευχθεί η κοινωνική και εργασιακή ενσωμάτωσή του
- Διάγνωση αναγκών ωφελούμενων,
- Πρακτική αξιολόγησης ικανοτήτων ομάδων στόχου,
- Εμπύχωση και ενίσχυση αυτενέργειας μέσω ατομικών και ομαδικών συνεδριών,
- Επαγγελματικός προσανατολισμός ή επαναπροσανατολισμός,
- Τεχνικές προώθησης στην απασχόληση, σύνταξη βιογραφικού, προετοιμασία για συνέντευξη επιλογής προσωπικού, κ.α.
- Σύζευξη ανέργων με διαθέσιμες θέσεις εργασίας στην τοπική αγορά μέσω της λειτουργίας ενός περιφερειακού συστήματος job matching
- Συμβουλευτική Επιχειρηματικότητας (ανάπτυξη επιχειρηματικού σχεδίου, ποιότητα παρεχόμενων υπηρεσιών και προϊόντων, σχέδιο προβολής και προώθησης των προϊόντων, κλπ)
- Στήριξη της επώασης του αρχικής επιχειρηματικής ιδέας προκειμένου να φθάσει στην ωρίμανσή της ως επιχειρηματικό πλάνο, Επαναπροσδιορισμός της επιχειρηματικής ιδέας με στόχους πρακτικούς και βιώσιμους όπου αυτό απαιτείται
- Ενημέρωση για πηγές χρηματοδότησης του επιχειρείν και χρηματοδοτικά εργαλεία
- Follow up και παρακολούθηση των ωφελούμενων - Παρακολούθηση πορείας νεοϊδρυθείσας επιχείρησης για διάστημα 6 μηνών από την ημέρα έναρξης
- Ενημέρωση για τεχνικές προβολής- προώθησης επιχείρησης
- Στήριξη MME μέσω πληροφόρησης για προγράμματα στήριξης, εκσυγχρονισμού και ανάπτυξης υπάρχουσας επιχείρησης
- Δημιουργία εσωτερικών-εξωτερικών δικτύων και μηχανισμών συνεργασίας, πληροφόρησης των υποψηφίων επιχειρηματιών και ενσωμάτωσης τους σε αυτά
- Δημιουργία δικτύου επιχειρηματιών ή επιχειρηματικών εμπυχωτών για την παροχή Mentoring στους ενδιαφερόμενους εν δυνάμει επιχειρηματίες
- Χαρτογράφηση τάσεων της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας σε συνδυασμό με τα ιδιαίτερα οικονομικά, πολιτιστικά και γεωγραφικά χαρακτηριστικά του κάθε νησιού της ΠΝΑ

Οι δομές αυτές όπως προαναφέρθηκε θα έχουν έδρα τη Ρόδο και τη Σύρο με παράλληλη παροχή των υπηρεσιών τους σ' όλα τα νησιά της Περιφέρειας τόσο με φυσική παρουσία των Συμβούλων που θα τις στελεχώνουν μέσω της λειτουργίας κινητής μονάδας των δομών όσο και εξ αποστάσεως κάνοντας χρήση της ΤΠΕ για τη διεξαγωγή τηλεσυμβουλευτικής/ e-consulting. Παράλληλα με τα παραπάνω, κλειδί στην επιτυχημένη λειτουργία των Δομών είναι η Δικτύωση

των δομών με όλους τους υποστηρικτικούς μηχανισμούς της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε τοπικό επίπεδο αλλά κυρίως και με τα ΚΕΠ τα οποία θα λειτουργούν ως τοπικά σημεία διασύνδεσης και ως διαμεσολαβητές των Δομών με τους ενδιαφερόμενους πολίτες και τους εν δυνάμει ωφελούμενους. Η συνεργασία με τα ΚΕΠ των νησιών και των απομακρυσμένων περιοχών συμβάλει σε μία όσο το δυνατόν ευρύτερη εφαρμογή της δικτύωσης των τοπικών κοινωνιών με τις Δομές υποστήριξης ανέργων, καθώς είναι υπηρεσίες που λειτουργούν σε κάθε δημοτική και κοινοτική ενότητα της ΠΝΑ και είναι οι υπηρεσίες που είναι κατεξοχήν πλησίον του πολίτη και επομένως μπορούν να αποτελέσουν το σημείο διασύνδεσης για την παροχή των υπηρεσιών συμβουλευτικής και υποστήριξης.

Τέλος, για τη λειτουργία του περιφερειακού συστήματος σύζευξης της ζήτησης και της προσφοράς εργασίας θα δημιουργηθεί μία βάση δεδομένων στην οποία θα καταχωρούνται κωδικοποιημένα στοιχεία χρηστών, κυρίως ανέργων και επιχειρηματιών με στόχο το job-matching ανάλογα με την προσφορά ανέργων και τη ζήτηση στην αγορά εργασίας. Τα στοιχεία που θα εμπεριέχονται στη βάση δεδομένων θα είναι επεξεργάσιμα ώστε σε τακτά χρονικά διαστήματα να υπάρχει η δυνατότητα εξαγωγής σημαντικών αλλά και χρήσιμων στατιστικών στοιχείων.

Συμπληρωματικά με την παραπάνω περιγραφή της λειτουργίας των δομών υποστήριξης θα πρέπει να αναφερθούν κάποια καινοτομικά σημεία που θα συμβάλλουν στην εξασφάλιση της ποιοτικής παροχής των προαναφερθέντων υπηρεσιών προς τους ωφελούμενους:

- ◇ **Σύστημα τηλε-εκπαίδευσης, τηλε-κατάρτισης και τηλε-συμβουλευτικής** με τη λειτουργία «τηλε- Δομών» για την αντιμετώπιση του γεωγραφικού και κοινωνικού αποκλεισμού των νησιών της ΠΝΑ το οποίο θα παρέχει τη δυνατότητα πολυδιάσκεψης, δίνοντας έτσι τη δυνατότητα διασύνδεσης σημείου προς σημείο και σημείου προς πολλά σημεία επικοινωνίας
- ◇ **Πιλοτικά εργαλεία** για την εξ' αποστάσεως εκπαίδευση (e-learning) και συμβουλευτική (e-consulting) με τη χρήση των ΤΠΕ
- ◇ **Λειτουργία Κινητής Μονάδας Συμβούλων** διασφαλίζοντας έτσι ότι ο κάθε ενδιαφερόμενος νησιώτης ή εν δυνάμει ωφελούμενος μπορεί να γίνει αποδέκτης των υπηρεσιών των Δομών υποστήριξης
- ◇ **Ενεργοποίηση των τοπικών κοινωνιών:** Δικτύωση και συνεργασία σε τοπικό, περιφερειακό και κεντρικό επίπεδο, συντονισμός δράσεων και εφαρμογή ολοκληρωμένων παρεμβάσεων σε συνεργασία με φορείς, συνεργασία και ενδυνάμωση όλων των φορέων που σχετίζονται με την ανάπτυξη επιχειρηματικότητας και την απασχόληση.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφερθεί ότι η παρούσα πρόταση αποτελεί ουσιαστικά την αναβίωση και επαναλειτουργία του Κέντρου Καλλιπάτειρα του Δήμου Ροδίων και του Ηγεμόνη του Ενιαίου ΚΕΚ Κυκλάδων τα οποία λειτούργησαν ως Δομές υποστήριξης ανέργων καλύπτοντας με τις υπηρεσίες τους γεωγραφικά κατ' αντιστοιχία το Νομό Δωδεκανήσου και το Νομό Κυκλάδων. Οι δομές αυτές έπαψαν να λειτουργούν μετά τη λήξη λήψης χρηματοδότησης

από Ευρωπαϊκά και Εθνικά προγράμματα. Η ΠΝΑ σταθερά προσανατολισμένη στην υποστήριξη ευπαθών κοινωνικά ομάδων και έχοντας να αντιμετωπίσει τα νέα κοινωνικοοικονομικά δεδομένα προτείνει την επαναλειτουργία αντίστοιχων δομών σ' ένα νέο πλαίσιο με σύγχρονους όρους και υπηρεσίες απόλυτα προσαρμοσμένες στις ολοένα μεταβαλλόμενες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες.

Περιφερειακό Παρατηρητήριο για την Απασχόληση

Το παρατηρητήριο θα αναπτύσσει δράσεις σε δυο τομείς:

- τον τομέα της έρευνας και μελέτης των δεδομένων της αγοράς εργασίας
- τον τομέα παρακολούθησης και αξιολόγησης ενεργητικών πολιτικών απασχόλησης.

Συγκεκριμένα, το παρατηρητήριο θα εστιάζει στην καταγραφή των επαγγελματιών που βρίσκονται σε κορεσμό, και αυτών με υψηλή ζήτηση καθώς και στην παροχή πληροφοριών για τις βραχυπρόθεσμες τάσεις της αγοράς εργασίας. Θα καλύπτει ένα ευρύτατο φάσμα δράσεων, στο οποίο περιλαμβάνεται ερευνητικό και μελετητικό έργο για την αγορά εργασίας, παρακολούθηση των εθνικών, ευρωπαϊκών και διεθνών εξελίξεων και προοπτικών στην αγορά εργασίας και εξέλιξη των επαγγελματιών και διάγνωση των αναγκών της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης.

Δημιουργία Μηχανισμού μόχλευσης πόρων για την απασχόληση και την επιχειρηματικότητα

Ο εν λόγω μηχανισμός θα στηρίζει τις δράσεις Επιχειρησιακού Προγράμματος Δράσης για την Απασχόληση της ΠΝΑ. Το Ταμείο αυτό θα λειτουργεί ως μηχανισμός μόχλευσης πόρων στη λογική των ΚΠ JEREMIE και του προγράμματος της ΕτΠ Progress – microfinance, όπου το αρχικό κεφάλαιο θα συσσωρευτεί από πόρους της ΠΝΑ, άλλων φορέων όπως είναι π.χ. τα Επιμελητήρια αλλά και κοινοτικούς πόρους.

Σκοπός αυτής της δομής θα είναι η δημιουργία ενός μηχανισμού πρόσβασης στις χρηματοδοτήσεις για τις ΜμΕ καθώς και τους αυτοαπασχολούμενους. Θα παρέχονται, χρηματοπιστωτικά προϊόντα με χαμηλά επιτόκια για την ενίσχυση δράσεων στον τομέα των ΜμΕ όχι με τη μορφή επιδοτήσεων αλλά θα αποτελούν δάνεια με ευνοϊκούς όρους που αφού ολοκληρωθεί η επένδυση, θα επιστρέφονται στο Ταμείο.

Με αυτή τη διαδικασία θα υπάρχει ένα αποθεματικό που θα αξιοποιείται εκ νέου από καινούργιους υποψήφιους δικαιούχους. Το αποτέλεσμα θα είναι η καλύτερη διαχείριση των προβλεπόμενων πόρων, διασφαλίζοντας μια νέα γενιά χρηματοδοτικών επιχορηγήσεων για την ανάπτυξη τοπικών πρωτοβουλιών προσανατολισμένες στην πράσινη ανάπτυξη και στην ανάπτυξη καινοτόμων επιχειρήσεων στον τομέα της μεταποίησης που θα λειτουργούν με συγκεκριμένες προδιαγραφές.

Ήδη για το σκοπό αυτό έχουμε μπει στη διαδικασία εκπόνησης πρότυπων μελετών για τη δημιουργία παραδοσιακών μονάδων μεταποίησης σε τομείς ζωτικών των νησιών μας καθώς συνδέονται άρρηκτα με την οικονομική τους δραστηριότητα. Τέτοιες μονάδες είναι π.χ. πρότυπα τυροκομεία, σφαγεία, παρασκευαστήρια τοπικών προϊόντων κλπ.

Είναι πολύ σημαντικό να τονιστεί πως ο μηχανισμός αυτός θα δίνει προτεραιότητα στις ομάδες που δεν έχουν εύκολη πρόσβαση στη συμβατική πιστωτική αγορά, όπως είναι οι γυναίκες, οι νέοι επιχειρηματίες, οι επιχειρηματίες που ανήκουν σε ευπαθείς κατηγορίες του πληθυσμού, κ.α.

Τέλος, είναι πολύ σημαντικό να τονιστεί πως οι νεοσυσταθείσες επιχειρήσεις, ή επιχειρήσεις που θα εκσυγχρονίζονται, θα δεσμεύονται ως προς την πρόσληψη συγκεκριμένου αριθμού εργαζομένων που θα προσλαμβάνουν μέσα από τα τοπικά μητρώα του ΟΑΕΔ και όπως συμβαίνει και με τα κοινοτικά προγράμματα θα διατηρούν αυτές τις θέσεις εργασίας για μεγάλη χρονική περίοδο. Για αυτό και κάθε υποψήφιος θα πρέπει να καταθέτει οικονομοτεχνική μελέτη βιωσιμότητας της πρότασης του, όπου θα περιγράφονται και οι θέσεις εργασίας.

3.4. Ανάλυση των Στρατηγικών Στόγων

3.4.1. Στρατηγικός Στόχος 1 «Διευκόλυνση της πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους»

Η στήριξη της δημιουργίας θέσεων εργασίας και η κατανομή του εργατικού δυναμικού θα πρέπει να αποσκοπούν στους αναπτυσσόμενους βιώσιμους τομείς, δραστηριότητες και επιχειρήσεις, ιδίως μεταξύ των ΜΜΕ. Η πολιτική πρέπει να στοχεύει σε περαιτέρω βελτιώσεις όσον αφορά τόσο την παραγωγικότητα όσο και την απασχόληση, συμβάλλοντας σε μια κατανομή των ανθρώπινων πόρων που να αντιστοιχεί στις περιφερειακές ιδιαιτερότητες και στις οικονομικές και κοινωνικές ανάγκες. Θα πρέπει επίσης να βελτιώσει την κατάσταση των πιο ευάλωτων ομάδων στην αγορά εργασίας, όπως είναι οι νέοι, οι γυναίκες, οι εργαζόμενοι με λιγότερα προσόντα, οι εργαζόμενοι μεγαλύτερης ηλικίας, καθώς και οι εργαζόμενοι που προέρχονται από μια μειονότητα.

Σύμφωνα με την κατάσταση που επικρατεί στην περιοχή μας, κύρια επιδίωξη της Περιφέρειας είναι η υλοποίηση των παρακάτω ειδικών στόχων:

Ειδικόί Στόχοι

- Ενίσχυση της απασχόλησης των νέων, ιδίως αυτών με χαμηλά τυπικά προσόντα
- Ενεργοποίηση των μακροχρόνια ανέργων και των ατόμων από ειδικές κοινωνικές ομάδες, που απειλούνται περισσότερο από τον αποκλεισμό από την αγορά εργασίας μέσω της εφαρμογής ειδικά στοχευμένων δράσεων.
- Κινητοποίηση και συστράτευση των τοπικών παραγόντων στην διαδικασία ενίσχυσης της απασχόλησης μέσω της ανάπτυξης τοπικών συνεργασιών
- Ενίσχυση της απασχόλησης υψηλών γνώσεων και δεξιοτήτων και περιορισμός της φυγής εγκεφάλων (brain drain)

- Ανάπτυξη και ενδυνάμωση της καινοτομικής και επιχειρηματικής κουλτούρας
- Βελτίωση των δράσεων επιχειρηματικής συμβουλευτικής
- Αύξηση της αυτοαπασχόλησης, ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας, διευκόλυνση της ίδρυσης επιχειρήσεων, δημιουργία Επιχειρήσεων

3.4.2 Στρατηγικός Στόχος 2 «Αναβάθμιση των γνώσεων και των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού»

Σύμφωνα με τη Στρατηγική Δεξιοτήτων που δημοσίευσε ο ΟΟΣΑ στις 21 Μαΐου 2012, «οι δεξιότητες έχουν αναδειχθεί στο παγκόσμιο νόμισμα του 21ου αιώνα». Η αξία «νομίσματος» καθορίζεται από την έκταση της χρήσης και τη δυνατότητα ανάπτυξής του. Χωρίς τις κατάλληλες επενδύσεις σε δεξιότητες, το άτομο ταλανίζεται στο περιθώριο της κοινωνίας, η τεχνολογική πρόοδος δεν μεταφράζεται σε οικονομική ανάπτυξη και οι χώρες δεν μπορούν πλέον να φανούν ανταγωνιστικές σε μια παγκόσμια κοινότητα που βασίζεται ολοένα και περισσότερο στη γνώση.

Για την ανταγωνιστικότητα, την ικανότητα καινοτομίας και την παραγωγικότητα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου είναι καίριας σημασίας η διαθεσιμότητα εργαζομένων με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης και κατάρτισης. Δεδομένης της μακροχρόνιας τάσης προς ολοένα και υψηλότερες απαιτήσεις ως προς τις δεξιότητες, το ανθρώπινο δυναμικό που δεν διαθέτει τις δεξιότητες τις οποίες απαιτεί η οικονομία θα δυσκολεύεται όλο και περισσότερο να βρει εργασία. Η αντιμετώπιση της ανεργίας, ως εκ τούτου, απαιτεί την ανάληψη δράσης για να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις και οι αναντιστοιχίες δεξιοτήτων.

Δεδομένου του ελλείμματος κατάλληλων δεξιοτήτων που παρατηρείται στην περιοχή μας για τις μελλοντικές ανάγκες της αγοράς εργασίας, της ανάγκης για καλύτερη αντιστοιχία και διαχείριση των δεξιοτήτων και της πείρας των διακινούμενων εργαζομένων, καθώς και των ελλείψεων ειδικευμένων επαγγελματιών σε διοικητικές και τεχνικές δεξιότητες, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου στοχεύει στα εξής (**Ειδικοί στόχοι**):

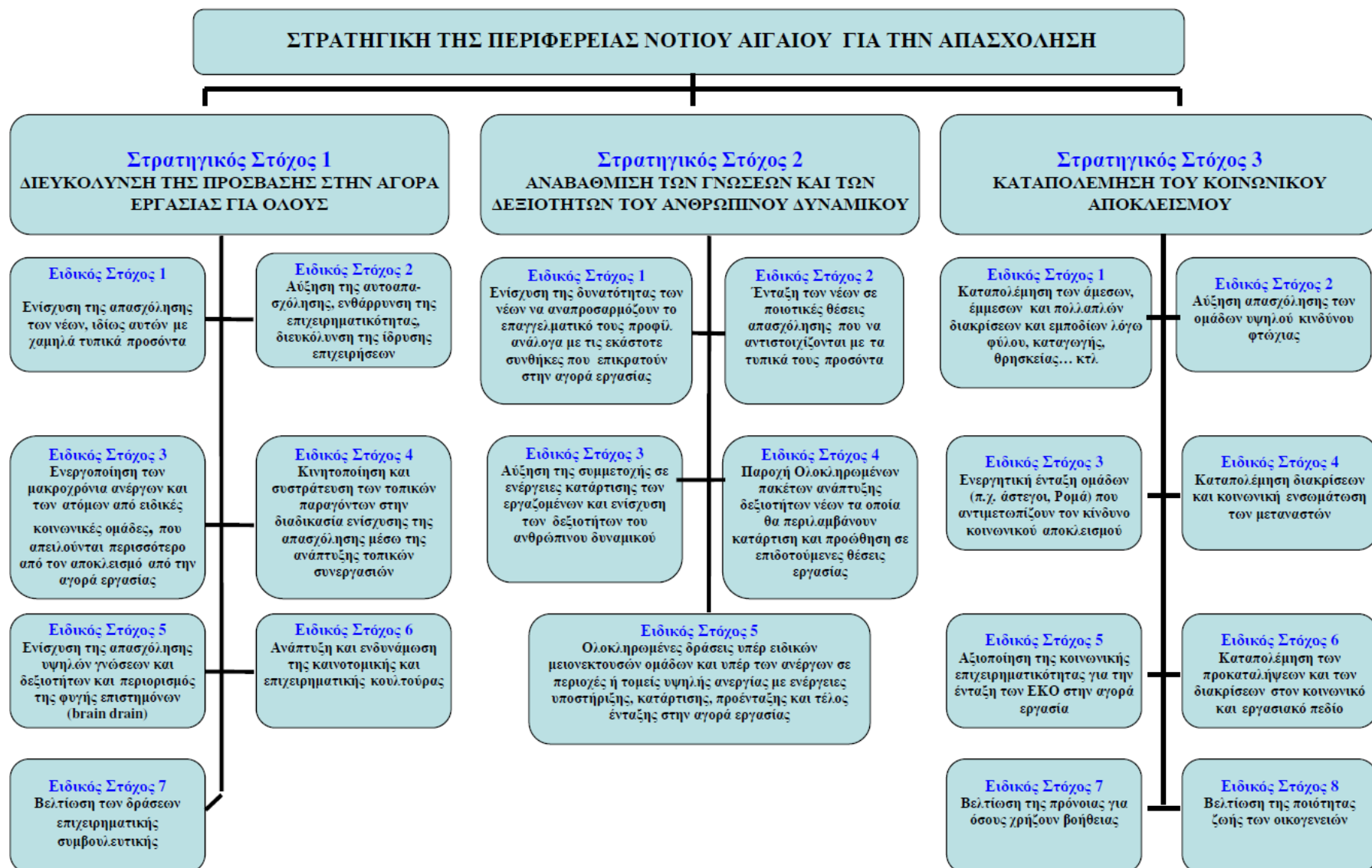
- Ενίσχυση της δυνατότητας των νέων να αναπροσαρμόζουν το επαγγελματικό τους προφίλ ανάλογα με τις εκάστοτε συνθήκες που επικρατούν στην αγορά εργασίας
- Ένταξη των νέων σε ποιοτικές θέσεις απασχόλησης που να αντιστοιχίζονται με τα τυπικά τους προσόντα
- Αύξηση της συμμετοχής σε ενέργειες κατάρτισης των εργαζομένων και ενίσχυση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού
- Παροχή ολοκληρωμένων πακέτων ανάπτυξης δεξιοτήτων νέων, τα οποία θα περιλαμβάνουν κατάρτιση και προώθηση σε επιδοτούμενες θέσεις εργασίας
- Ολοκληρωμένες δράσεις υπέρ ειδικών μειονεκτουσών ομάδων και υπέρ των ανέργων σε περιοχές ή τομείς υψηλής ανεργίας με ενέργειες υποστήριξης, κατάρτισης, προέκτασης και τέλος ένταξης στην αγορά εργασίας.

3.4.3. Στρατηγικός Στόχος 3 «Καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού»

Ο κοινωνικός αποκλεισμός εμπεριέχει τόσο τις παραδοσιακές παραμέτρους της ποιότητας ζωής (κατάσταση υγείας, επάρκεια σε υλικά αγαθά, κ.τ.λ.) όσο και τους παράγοντες στους οποίους αποδίδεται η κατάσταση αποκλεισμού (ανικανότητα εύρεσης εργασίας, αδυναμία διεκδίκησης δικαιωμάτων, κ.τ.λ.).

Ειδικοί Στόχοι

- Καταπολέμηση των άμεσων, έμμεσων και πολλαπλών διακρίσεων και εμποδίων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού
- Αύξηση απασχόλησης των ομάδων υψηλού κινδύνου φτώχειας
- Ενεργητική ένταξη ομάδων (πχ άστεγοι, Ρομά) που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο κοινωνικού αποκλεισμού
- Καταπολέμηση διακρίσεων και κοινωνική ενσωμάτωση των μεταναστών
- Αξιοποίηση της κοινωνικής επιχειρηματικότητας για την ένταξη των ΕΚΟ στην αγορά εργασίας
- Καταπολέμηση των προκαταλήψεων και των διακρίσεων στον κοινωνικό και εργασιακό πεδίο
- Βελτίωση της πρόνοιας για όσους χρήζουν βοήθειας
- Βελτίωση της ποιότητας ζωής των οικογενειών

3.5. Ενδεικτικές δράσεις

Στρατηγικός Στόχος 1

- Υποστήριξη επιχειρηματιών για έναρξη και ανάπτυξη επιχειρήσεων
- Mentoring / Υποστήριξη για έναρξη και ανάπτυξη επιχειρηματικής δραστηριότητας.
- Ενίσχυση της δημιουργίας νέων μικρών επιχειρήσεων.
- Ενίσχυση ανέργων για τη δημιουργία ατομικής επιχείρησης.
- Ανάπτυξη τοπικών δικτύων προώθησης προϊόντων, δικτύωση και συνεργασία επιχειρήσεων.
- Δράσεις προώθησης ανέργων νέων στην απασχόληση σε επιχειρήσεις.
- Καινοτόμοι τρόποι οργάνωσης της εργασίας, συμπεριλαμβανομένων της τηλεεργασίας και ευέλικτων ρυθμίσεων εργασίας που επιτρέπουν σε γυναίκες να συνδυάζουν άτυπες υποχρεώσεις φροντίδας με την εργασία.
- Ενίσχυση της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών για ίδρυση κοινωνικών επιχειρήσεων.
- Ευαισθητοποίηση, ενημέρωση και κατάρτιση σε θέματα κοινωνικής οικονομίας
- Σύνδεση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας.
- Ανάπτυξη ηλεκτρονικών υπηρεσιών επαγγελματικής και επιχειρηματικής συμβουλευτικής (e-counselling, e-mentoring, e-coaching, κλπ.) τόσο σε προγράμματα προώθησης της αυτοαπασχόλησης και της επιχειρηματικότητας
- Προγράμματα εξατομικευμένης επαγγελματικής συμβουλευτικής και ανάπτυξης δεξιοτήτων μακροχρόνια ανέργων , ανέργων με χαμηλά απαξιωμένα τυπικά προσόντα, ανέργων που διαβιούν σε νοικοκυριά χωρίς ούτε έναν εργαζόμενο.
- Ολοκληρωμένη υποστήριξη για την ίδρυση και λειτουργία Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων από νέους (κατάρτιση, εξειδικευμένη επιχειρηματική συμβουλευτική, coaching, mentoring, χρηματοδοτική ενίσχυση για την εκκίνηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, επιχορήγηση κεφαλαίου στη βάση δημιουργούμενων θέσεων απασχόλησης, κλπ)
- Ενίσχυση των επιχειρηματιών που επιθυμούν να δραστηριοποιηθούν στον αγροτοδιατροφικό τομέα, στον τομέα του Πολιτισμού/Τουρισμού/Θεματικού Τουρισμού/Εναλλακτικού Τουρισμού/ Υποδομών τουρισμού/, στις νέες τεχνολογίες, στην ενέργεια, στην ναυτιλία, και στις υπηρεσίες υγείας και κοινωνικής φροντίδας.
- Καινοτόμοι τρόποι οργάνωσης της εργασίας, συμπεριλαμβανομένων της τηλεεργασίας και ευέλικτων ρυθμίσεων εργασίας που επιτρέπουν σε άτομα να συνδυάζουν άτυπες υποχρεώσεις φροντίδας με την εργασία.

- Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ στον αγροτικό τομέα
- **Πρωτοβουλία για την ανάπτυξη συστάδων**

Με τον όρο «Συστάδες» αναφερόμαστε σε ομάδες ανταγωνιστικών επιχειρήσεων, οι οποίες αλληλεπιδρούν με στόχο την επίτευξη οικονομικών κλίμακας, την πρόσβαση σε πόρους, την άμεση και έγκαιρη πληροφόρηση και γενικότερα την ανάληψη πρωτοβουλιών για τη μείωση του κόστους παραγωγής, τη βελτίωση της λειτουργίας και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων - εταιρών. Οι συστάδες σε περιφερειακό επίπεδο μπορούν να στοχεύουν στην ανάδειξη περιφερειακών συγκριτικών πλεονεκτημάτων, όπως τα τοπικά προϊόντα, οι τουριστικές και πολιτιστικές διαδρομές.

Στις συστάδες, εκτός από τις επιχειρήσεις – εταιρους (που ονομάζονται και «επιχειρήσεις κορμού»), συμμετέχουν υποστηρικτικές επιχειρήσεις και φορείς, όπως ενώσεις βιομηχανιών και επαγγελματικά επιμελητήρια, τεχνολογικά ιδρύματα, ερευνητικά ινστιτούτα και πανεπιστήμια, κυβερνητικοί οργανισμοί, χρηματοδοτικοί φορείς, δικτυομεσίτες κ.ά., οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες οριζόντιου χαρακτήρα προς τους εταιρους της συστάδας.

Μεταξύ των οφελών για τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν σε clusters είναι:

1. Η άμεση και έγκαιρη πληροφόρηση
2. Η ευκολότερη πρόσβαση σε νέες τεχνολογίες και αγορές
3. Η πρόσβαση σε εξειδικευμένο προσωπικό
4. Η πρόσβαση στις αγορές κεφαλαίου
5. Η ανάπτυξη καινοτομίας
6. Η βελτίωση διαπραγματευτικής ικανότητας
7. Η επίτευξη οργανωτικών βελτιώσεων

Στις περιπτώσεις όπου οι συστάδες αναπτύσσονται σε αποκεντρωμένες γεωγραφικά περιοχές τα οφέλη για την εκάστοτε περιφέρεια και τους κατοίκους της είναι πολλαπλάσια. Η ανάπτυξη μίας τέτοιας συστάδας επιχειρήσεων αυξάνει τη συμμετοχή των τοπικών παραγόντων είτε πρόκειται για επιχειρήσεις, ινστιτούτα είτε για πανεπιστημιακά και τεχνολογικά ιδρύματα, με αποτέλεσμα τη δημιουργία θέσεων εργασίας για τους νέους. Επιπλέον, ενδυναμώνεται η τοπική κοινωνία και η κοινωνική συνοχή.

Όλα τα παραπάνω επιδρούν στην αύξηση της ποιότητας, στη μείωση του κόστους και στην αύξηση της εμπορευσιμότητας του παραγόμενου προϊόντος, δηλαδή στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας.

Απαραίτητη προϋπόθεση για να λειτουργήσει μια συστάδα, απαιτούμενη προϋπόθεση είναι να υπάρχει επαρκής χρηματοδότηση, η ωριμότητα των εταιρών καθώς και η προϋπαρξη δοκιμασμένης συνεργασίας ή διαβούλευσης των εν δυνάμει εταιρών της συστάδας. Κυρίως όμως προϋποθέτει την ύπαρξη ενός «εμπνευστή» ο οποίος με την κατάλληλη ενημέρωση και τα κατάλληλα χρηματοδοτικά «εργαλεία» θα συμβάλει στην εξάλειψη των παραγόντων που δρουν ανασταλτικά. **Τον ρόλο αυτό μπορεί να διαδραματίσει η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου.**

Δεδομένης της σπουδαιότητας του τουρισμού στην οικονομία, στην απασχόληση και στην ανάπτυξη των νησιών της Περιφέρειας μας, θεωρούμε πως το πρώτο cluster επιχειρήσεων, που θεωρείται «ώριμο», θα πρέπει να επικεντρωθεί γύρω από τον τουρισμό.

Η συστάδα αυτή των τουριστικών επιχειρήσεων θα στοχεύει στη δημιουργία και παροχή υψηλής ποιότητας υποδομών και υπηρεσιών, και σταδιακά θα αναδεικνύει το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της Περιφέρειας μας. Μέσω του προτεινόμενου cluster και της αποτελεσματικής συνεργασίας των μελών – επιχειρήσεων θα συμμετέχουν σε αυτό, θα επιτευχθεί η αύξηση της ανταγωνιστικότητας και η αναβάθμιση της ποιότητας του τουριστικού προϊόντος. Επιπλέον, η εν λόγω συστάδα θα συμβάλλει στην ολοκλήρωση του τουριστικού προϊόντος που προσφέρει η Περιφέρεια μας. Με την συμμετοχή, για παράδειγμα, επιχειρήσεων που προσφέρουν υπηρεσίες ή προϊόντα όπως, διαμονή, σίτιση, δραστηριότητες, παραγωγή παραδοσιακών προϊόντων κ.α. τίθενται τα θεμέλια για την ολοκλήρωση του τουριστικού προϊόντος, γεγονός που θα αυξήσει την ανταγωνιστικότητα ολόκληρου του προορισμού και κατ' επέκταση της κάθε επιχείρησης χωριστά

- **Προγράμματα Κοινωφελούς Εργασίας**

Αναφορικά με τα **Προγράμματα Κοινωφελούς εργασίας** τα οποία αποσκοπούν στην πρόσληψη προσωπικού προκαθορισμένης διάρκειας χρόνου, η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου με βάση τις ανάγκες της έχει προτείνει την υλοποίηση των παρακάτω προγραμμάτων, τα οποία περιλαμβάνουν στοιχεία για τους δικαιούχους, τις δράσεις, το χρόνο υλοποίησης και τον προϋπολογισμό. Η κάτωθι πρόταση έχει κατατεθεί στο υπουργείο απασχόλησης (ΑΠ: 60449/ 1061/20.6.2013) και περιμένουμε τα αποτελέσματα.

Πρόγραμμα κοινωφελούς εργασίας 1. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Το φυσικό περιβάλλον αποτελεί το συγκριτικό πλεονέκτημα των νησιών του Νοτίου Αιγαίου. Μεγάλο τμήμα της έκτασης των δύο νομών έχει αναγνωρισθεί από την επιστημονική κοινότητα ως οικολογικά σημαντικό. Πρόκειται για ένα σύνολο 31 περιοχών που έχουν προταθεί για ένταξη στο δίκτυο NATURA 2000, και 39 συνολικά Βιότοπων. Σκοπός του προγράμματος είναι η διαφύλαξη και η ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος. Επιπρόσθετα, στόχος είναι η διενέργεια μέτρων και δράσεων που θα συνδράμουν στην προστασία των δασών και ειδικότερα στην αντιπυρική προστασία, καθώς και στην αντιδιαβρωτική και αντιπλημμυρική προστασία των καμένων δασικών εκτάσεων.

Το εν λόγω πρόγραμμα θα αποτελέσει ένα σημαντικό εργαλείο για τη Διεύθυνση Δασών, για το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας, καθώς και για τους υπόλοιπους φορείς που εμπλέκονται στην προστασία των δασών του νησιού της Ρόδου (Πυροσβεστική, Μη Κυβερνητικές και εθελοντικές Οργανώσεις, Σύλλογοι Προστασίας Περιβάλλοντος, κ.α.).

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

- Καθαρισμός παρόδιας δασικής ζώνης
- Καθαρισμός πολυσύχναστων χώρων σε δασικές εκτάσεις, όπως εκδρομικούς και κατασκηνωτικούς χώρους
- Δενδροφυτεύσεις και αναδασώσεις
- Συντήρηση αντιτυρικών λωρίδων
- Περιπολίες αποτροπής και ανίχνευσης πυρκαγιών
- Κατασκευή, συντήρηση αντιπλημμυρικών –αντιδιαβρωτικών έργων
- Χρήση συστημάτων επικοινωνίας – ασύρματοι

ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ

- Άνεργοι
- Ευπαθείς κοινωνικές ομάδες (αποφυλακισθέντες, πρώην χρήστες ναρκωτικών ουσιών)
- Άτομα που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ

- Προσωπικό δασοπροφύλαξης
- Οδηγούς μεταφορικών μέσων και τροχοφόρων/μηχανοκίνητων οχημάτων
- Χειριστές μηχανημάτων

Για τις παραπάνω ειδικότητες απαιτούνται άτομα ειδικότητας ΥΕ.

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ

206 άτομα για 6μηνη απασχόληση.

ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Το πρόγραμμα θα λειτουργήσει ένα μήνα πριν από την έναρξη της αντιτυρικής περιόδου, ήτοι από 1 Απριλίου και θα διαρκέσει έως τις 30 Σεπτεμβρίου

ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ

Το σύνολο της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, ανάλογα με το μέγεθος του νησιού. Στο Νότιο Αιγαίο έχουμε τις εξής κατηγορίες νησιών (κατοικημένων), ανάλογα με την έκτασή τους:

1. Έκταση 5-20 τ.χλμ (Μεγίστη, Αγαθονήσι, Λειψοί, Κουφονήσια, Σχοινούσα, Θηρασιά, Δονούσα, Ηρακλειά)
2. Έκταση 21-50 τ.χλμ (Χάλκη, Πάτμος, Νίσυρος, Φολέγανδρος, Αντίπαρος, Κίμωλος, Ανάφη, Σίκινος)
3. Έκταση 51-100 τ.χλμ (Λέρος, Σύμη, Τήλος, Κάσος, Αστυπάλαια, Σέριφος, Θήρα, Σίφνος, Σύρος, Μύκονος, Κύθνος)
4. Έκταση 101-300 τ.χλμ (Κάλυμνος, Κως, Ίος, Αμοργός, Κέα, Μήλος, Τήνος, Πάρος)

5. Έκταση 301-500 τ.χλμ (Κάρπαθος, Άνδρος, Νάξος)
6. Έκταση 501 και άνω τ.χλμ (Ρόδος)

Έκταση νησιού	Αριθμός νησιών	Αριθμός ωφελουμένων ανά νησί	Σύνολο
5-20 τ.χλμ	8	3	24
21-50 τ.χλμ	8	3	24
51-100 τ. χλμ	11	5	55
101-300 τ.χλμ	8	6	48
301-500 τ.χλμ	3	10	30
Άνω των 500 τ. χλμ	1	25	25
ΣΥΝΟΛΟ	38		206

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει αναλυτικά το μέγεθος των 38 μεγαλύτερων νησιών στο Νότιο Αιγαίο:

ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ			ΚΥΚΛΑΔΕΣ		
A/A	Νησί	Έκταση (τ. χλμ)	A/A	Νησί	Έκταση (τ.χλμ)
1	Ρόδος	1398	1	Νάξος	442
2	Κάρπαθος	301	2	Άνδρος	380
3	Κως	290	3	Πάρος	195
4	Κάλυμνος	110	4	Τήνος	194
5	Αστυπάλαια	96	5	Μήλος	151
6	Κάσος	65	6	Κέα	131
7	Τήλος	62	7	Αμοργός	121
8	Σύμη	58	8	Τος	108
9	Λέρος	52	9	Κύθνος	99
10	Νίσυρος	41	10	Μύκονος	85
11	Πάτμος	34	11	Σύρος	82
12	Χάλκη	28	12	Σίφνος	74
13	Λειψοί	15	13	Θήρα	73
14	Αγαθονήσι	13	14	Σέριφος	73
15	Μεγίστη	9	15	Σίκινος	41
			16	Ανάφη	38
			17	Κίμωλος	36
			18	Αντίπαρος	35
			19	Φολέγανδρος	23
			20	Ηρακλεία	19
			21	Δονούσα	14
			22	Θηρασιά	11
			23	Σχοινούσα	9
			24	Κουφονήσια	5

ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

206 άτομα X 6 μήνες X 800 ευρώ = 988.000,00 ευρώ

Πρόγραμμα κοινωφελούς εργασίας 2. ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΟΨΕΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ / ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ

Αντικείμενο του προγράμματος είναι η χρηματοδότηση επεμβάσεων αστικής ανάπλασης και ειδικότερα αποκατάστασης όψεων δημοσίων κτηρίων ιδιοκτησίας της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου. Μέσω του προγράμματος αυτού επιδιώκεται η ανάδειξη των σημαντικών δημοσίων κτηρίων των νησιών της Περιφέρειας, τα οποία έχουν αποκτήσει εμβληματικό χαρακτήρα λόγω της ιστορίας, της ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής αλλά και της χρήσης τους. Στο πρόγραμμα αυτό μπορούν να περιληφθούν τόσο τα κτήρια τα οποία λειτουργούν και στεγάζουν υπηρεσίες δημοσίου χαρακτήρα (ή μη) και τα οποία παρουσιάζουν φθορές λόγω παλαιότητας και χρήσης αλλά και τα διατηρητέα κτήρια τα οποία έχουν να επιδείξουν σημαντική ιστορική διαδρομή αλλά δεν χρησιμοποιούνται πλέον και τα οποία παρουσιάζουν σημαντική φθορά λόγω εγκατάλειψης.

Και στις δύο περιπτώσεις κτηρίων η αποκατάσταση των όψεων κρίνεται επιβεβλημένη καθώς πρόκειται για κτήρια με μέση ηλικία άνω των 25 ετών τα οποία συντηρούνται πλημμελώς ή και καθόλου με αποτέλεσμα αφενός να υποβαθμίζεται το αστικό περιβάλλον και αφ' ετέρου να μειώνεται η αντοχή και η διάρκεια ζωής των ίδιων των κτηρίων με δυσμενείς επιπτώσεις στην ασφάλεια των χρηστών ή των περιοίκων.

Ιδιαίτερη μέριμνα πρόκειται να ληφθεί για κτήρια μνημειακού χαρακτήρα όπως τα κτήρια της περιόδου της Ιταλικής κατοχής στα Δωδεκάνησα αλλά και τα κτήρια της περιόδου της Ενετικής – Βενετικής κατοχής στις Κυκλάδες.

Ο συνολικός αριθμός των κτηρίων που προβλέπεται να περιληφθούν στο πρόγραμμα προκύπτει λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των νησιών άνω των 50 κατοίκων, ήτοι 40 επί τον συντελεστή 1,5 εκτιμώντας ότι κατά μέσο όρο αναλογούν 1,5 κτήρια ανά νησί. Σημειώνεται ότι τα περισσότερα νησιά είναι πολύ μικρού μεγέθους και δεν διαθέτουν κτήρια που να πληρούν τις παραπάνω προϋποθέσεις.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ / ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Συνοπτικά οι προτεινόμενες δράσεις ανά κτήριο είναι:

- Καταγραφή παθολογίας όψεων - Επιμετρήσεις - Μελέτες - Έκδοση Άδειας εργασιών μικρής κλίμακας (όπου απαιτείται)
- Αποκατάσταση φθοράς όψεων (αποκαταστάσεις ρηγματώσεων / τοπικές επισκευές – αρμολογήσεις πέτρινων όψεων)
- Αποκατάσταση ιδιαίτερων αρχιτεκτονικών και εμβλημάτων στοιχείων
- Συντήρηση / επισκευή εξωτερικών κουφωμάτων (ξύλινων)
- Χρωματισμός όψεων
- Καθαρισμός / Διαμόρφωση Περιβάλλοντος χώρου
- Αποκατάσταση βλαβών εξωτερικού φωτισμού κτηρίων (και περιβάλλοντος χώρου)

ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ

Άμεσα Ωφελούμενοι λόγω του προγράμματος απασχόλησης

- Άνεργοι
- Ευπαθείς κοινωνικές ομάδες (αποφυλακισθέντες, πρώην χρήστες ναρκωτικών ουσιών)
- Άτομα που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας

Εμέσα Ωφελούμενοι λόγω του αισθητικού και λειτουργικού αποτελέσματος

- Άτομα που εργάζονται εντός των συγκεκριμένων κτιρίων (υπάλληλοι υπηρεσιών, καθαριστές, φύλακες, κτλ)
- Άτομα που επισκέπτονται τα κτήρια για την εξυπηρέτησή τους (εφόσον σε αυτά στεγάζονται και λειτουργούν υπηρεσίες δημοσίου συμφέροντος)
- Οι κάτοικοι και οι επισκέπτες των νησιών στο σύνολο τους καθώς μέσα από τις συγκεκριμένες παρεμβάσεις αναδεικνύεται η αρχιτεκτονική των νησιών και αναβαθμίζεται το αστικό περιβάλλον.

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ

Στον παρακάτω πίνακα κατανέμονται οι ειδικότητες καθώς και ο αριθμός των απασχολούμενων που απαιτούνται για την υλοποίηση των προτεινόμενων Δράσεων / Εργασιών σε ένα μέσου μεγέθους κτήριο, λαμβάνοντας υπόψη εξάμηνη απασχόληση.

ΕΡΓΑΣΙΕΣ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ						ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΑΝΑ ΕΡΓΑΣΙΑ
	ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΤΕ ή ΠΕ	ΜΠΟΓΙΑΤΣΗΣ	ΟΙΚΟΔΟΜΟΣ	ΜΑΡΑΓΚΟΣ	ΚΗΠΟΥΡΟΣ	ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ	
α/α	Αρ.	Αρ.	Αρ.	Αρ.	Αρ.	Αρ.	Αρ.
1 ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ / ΕΠΙΜΕΤΡΗΣΕΙΣ / ΜΕΛΕΤΕΣ / ΑΔΕΙΕΣ / ΕΠΙΒΛΕΨΗ	1						1
2 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΘΟΡΑΣ ΟΨΕΩΝ			2				2
3 ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ							2
4 ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΟΥΦΩΜΑΤΩΝ (ξύλινων)				2			2
5 ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΒΑΨΙΜΟ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ		2					2

6	ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ / ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ					1		1
7	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΒΛΑΒΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΦΩΤΙΣΜΟΣ ΚΤΙΡΙΟΥ/ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ						1	1
ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ ΑΝΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ		1	2	2	2	1	1	9

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΘΑ ΑΠΑΣΧΟΛΗΘΟΥΝ

Όπως έχει αναφερθεί ο συνολικός αριθμός των κτηρίων που προβλέπεται να περιληφθούν στο πρόγραμμα προκύπτει υπολογίζοντας κατά μέσο όρο 1,5 κτήρια ανά νησί της περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου (40).

Η εκτίμηση αυτή λαμβάνει υπόψη την πολυδιάσπαση του νησιωτικού χώρου και το γεγονός ότι πολλά νησιά (11) ανήκουν σε πληθυσμιακή τάξη κάτω των 500 κατοίκων με αντίστοιχα περιορισμένο δομημένο περιβάλλον.

Έτσι με βάση τον συνολικό αριθμό κτηρίων (60) ο συνολικός αριθμός απασχολούμενων για το σύνολο της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου ανέρχεται $60 * 9 = 540$ και κατανέμεται ως προς τις ειδικότητες ως εξής:

Πίνακας συνολικών απασχολούμενων

ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ ΠΕ ή ΤΕ	ΜΠΟΓΙΑΤΖΗΣ	ΟΙΚΟΔΟΜΟΣ	ΜΑΡΑΓΚΟΣ	ΚΗΠΟΥΡΟΣ	ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ
60	120	120	120	60	60	540

ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Επειδή πρόκειται για οικοδομικές εργασίες οι οποίες εκτελούνται σε εξωτερικό χώρο, για την αποδοτικότερη και εμπρόθεσμη εκτέλεση τους απαιτούνται συνθήκες καλοκαιρίας. Ειδικότερα οι εργασίες χρωματισμού ιδανικά τοποθετούνται χρονικά προς το τέλος του καλοκαιριού. Συνεπώς το ιδανικό χρονικό διάστημα για την επιτυχή υλοποίηση του προγράμματος προσδιορίζεται από την 1^η Απριλίου έως και την 30 Σεπτεμβρίου.

ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ

Το πρόγραμμα Αποκατάστασης Όψεων Δημοσίων Κτηρίων ιδιοκτησίας της περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου χωροθετείται στο σύνολο των κατοικημένων νησιών της Περιφέρειας.

ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

540 άτομα X 6 μήνες X 800 ευρώ =2.592.000,00 ευρώ

Σημειώνεται ότι στον προϋπολογισμό του προγράμματος δεν περιλαμβάνεται το κόστος για τα οικοδομικά υλικά ούτε το κόστος χρήσης (ενοικίαση , αγορά) δομικών μηχανημάτων. Οι παραπάνω δαπάνες προτείνεται να καλυφθούν με ίδιους πόρους της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

Πρόγραμμα κοινωφελούς εργασίας 3. ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Στόχος του εν λόγω προγράμματος είναι η διενέργεια δράσεων που αποσκοπούν στον καθαρισμό, αποκατάσταση και συντήρηση του Εθνικού και Επαρχιακού οδικού δικτύου στο επί του οποίου η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου έχει την ευθύνη της κατασκευής, επισκευής & συντήρησης στα διοικητικά όρια του Νοτίου Αιγαίου.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

- Καθαρισμός, αποψίλωση της παρόδιας βλάστησης
- Κλάδεμα των παρόδιων δέντρων και δεντροστοιχιών
- Κλάδεμα και φροντίδα του πρασίνου εντός των διαχωριστικών νησίδων ('Jersey')
- Αποκατάσταση φθορών των διαχωριστικών νησίδων
- Αποκατάσταση φθορών των παρακείμενων πεζοδρομίων (όπου υπάρχουν)
- Αποκατάσταση τοπικών φθορών και βλαβών του οδοστρώματος (ρωγματώσεις, ερπυσμοί, οπές, εκφυλισμοί άκρων κλπ)
- Συντήρηση, αποκατάσταση της κάθετης και οριζόντιας οδικής σήμανσης
- Συντήρηση, αποκατάσταση των μεταλλικών και των εκ σκυροδέματος στηθαίων ασφαλείας
- Συντήρηση, αποκατάσταση, καθαρισμός των μικρών τεχνικών του οδικού δικτύου (πλευρικοί χάνδακες, γέφυρες, τοιχεία αντιστήριξης κλπ)
- Λοιπές μικροεργασίες συντήρησης του οδικού δικτύου.

ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ

- Άνεργοι
- Ευπαθείς κοινωνικές ομάδες (αποφυλακισθέντες, πρώην χρήστες ναρκωτικών ουσιών)
- Άτομα που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ

- Εργάτες για τις βασικές εργασίες συντήρησης
- Γεωπόνοι για την κατάρτιση προγράμματος εργασιών αναφορικά με την φροντίδα του πρασίνου.
- Εργοδηγοί – Επιβλέποντες για τον συντονισμό των εργασιών.
- Χειριστές μηχανημάτων

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ

Λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο το επαρχιακού οδικού δικτύου σε Κυκλάδες και Δωδεκάνησα αλλά και το γεγονός ότι θα πρέπει να υπάρχουν διαφορετικά συνεργεία στα νησιά εκτιμάται ότι θα απαιτηθούν συνολικά **150** Εργάτες, **15** Γεωπόνοι και **18** Εργοδηγοί/Επιβλέποντες σύμφωνα με την ανάλυση που φαίνεται στους παρακάτω πίνακες.

ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Η συντήρηση των δρόμων θα πρέπει να ξεκινήσει πριν τους καλοκαιρινούς μήνες και την προσέλευση τουριστών. Παράλληλα οι χειμερινοί μήνες με τις άσχημες καιρικές συνθήκες δεν ενδείκνυται για αυτές τις εργασίες, κατόπιν τούτου η ιδανική περίοδος υλοποίησης είναι το εξάμηνο 1 Μαρτίου – 31 Αυγούστου.

ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ

Το εθνικό και επαρχιακό δίκτυο των Νησιών της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου όπου απαιτείται συντήρηση.

ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

183 άτομα X 6 μήνες X 800 ευρώ = 878.400, 00 ευρώ

Πίνακας απασχολουμένων για την συντήρηση του οδικού δικτύου Δωδεκανήσου

	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΑΝΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ			ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ
	ΕΡΓΑΤΕΣ	ΓΕΩΠΟΝΟΙ	ΕΡΓΟΔΗΓΟΙ / ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΕ Σ (ΤΕ ή ΠΕ)	
ΝΗΣΙΑ	Αρ.	Αρ.	Αρ.	Αρ.

ΡΟΔΟΣ	15	1	1	17
ΚΩΣ	5	1	1	7
ΚΑΛΥΜΝΟΣ	4	1	1	6
ΛΕΡΟΣ	4	1	1	6
ΚΑΡΠΑΘΟΣ	4	1	1	6
ΠΑΤΜΟΣ	4	1	1	6
ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑ	4	1	1	6

ΝΙΣΥΡΟΣ	4	-	-	4
ΤΗΛΟΣ	4	-	-	4
ΚΑΣΟΣ	4	-	-	4
ΣΥΜΗ	4	-	-	4
ΧΑΛΚΗ	4	-	-	4

ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ	60	7	7	74
----------------------------------	-----------	----------	----------	-----------

Πίνακας απασχολουμένων για την συντήρηση του οδικού δικτύου Κυκλάδων

	ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΑΝΑ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ			ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ
	ΕΡΓΑΤΕΣ	ΓΕΩΠΟΝΟΙ	ΕΡΓΟΔΗΓΟΙ / ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΕΣ (ΤΕ ή ΠΕ)	
ΝΗΣΙΑ	Αρ.	Αρ.	Αρ.	Αρ.

1	ΝΑΞΟΣ	9	1	1	11
2	ΑΝΔΡΟΣ	8	1	1	10
3	ΤΗΝΟΣ	7	1	1	9
4	ΠΑΡΟΣ	5	1	1	7
5	ΚΕΑ	5	1	1	7
6	ΣΥΡΟΣ	4	1	1	6
7	ΑΜΟΡΓΟΣ	4	-	1	5
8	ΦΗΡΑ	4	-	1	5
9	ΜΗΛΟΣ	4	-	1	5
10	ΚΥΘΝΟΣ	4	-	1	5
11	ΜΥΚΟΝΟΣ	4	1	1	5
12	ΣΙΦΝΟΣ	4	-	-	4
13	ΣΕΡΙΦΟΣ	4	-	-	4

14	ΚΙΜΩΛΟΣ	4	-	-	4
15	ΣΙΚΙΝΟΣ	4	-	-	4
16	ΦΟΛΕΓΑ- ΝΑΡΟΣ	4	-	-	4
17	ΑΝΑΦΗ	4	-	-	4
18	ΙΟΣ	4	-	-	4
19	ΘΗΡΑΣΙΑ	4	-	-	4

ΣΥΝΟΛΟ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ	90	8	11	109
--------------------------	----	---	----	-----

Πρόγραμμα κοινωφελούς εργασίας 4. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΦΥΤΩΡΙΟ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

1. Παραγωγή τρακοσίων χιλιάδων (300.000) μελισσοκομικών, κτηνοτροφικών, δασικών και καλλωπιστικών δενδρυλλίων για την ανάπτυξη και την αναβάθμιση της κτηνοτροφίας και της μελισσοκομίας στο Νότιο Αιγαίο όπως επίσης τον εμπλουτισμό και την αναδημιουργία της χλωρίδας στα δάση μας και στους Δήμους των νησιών της Περιφέρειας του Νότιου Αιγαίου.
2. Δενδροφυτεύσεις καλλωπιστικών, μελισσοκομικών, και κτηνοτροφικών φυτών από τους Δήμους της Περιφέρειας μας και από διάφορους φορείς, συλλόγους, κοινωνικές ομάδες κλπ με σκοπό την αισθητική αναβάθμιση της περιοχής και την τουριστική ανάπτυξη.
3. Αναδασώσεις οργανωμένες από την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου σε συνεργασία με φορείς της Περιφέρειας για την αποκατάσταση πυρόπληκτων περιοχών από τις πρόσφατες πυρκαγιές στο νησί μας αλλά και σε όλη την Περιφέρεια.
4. Καθαρισμός, συντήρηση, και ανάπλαση δημόσιων πάρκων, κήπων, νησίδων (jersey) κλπ για τον καλλωπισμό και την αισθητική αναβάθμιση της περιοχής μας.
5. Δωδεκανησιακός Βοτανικός κήπος – ανάπλαση του χώρου, Δημιουργία περιπατητικής διαδρομής περιβαλλοντικής ερμηνείας με ονομασία το Μονόπατι της Βιοποικιλότητας, Σχεδιασμός νέων ενοτήτων παρουσίασης φυτών και Ανάπτυξη βασικών υποδομών για προγράμματα πιλοτικής καλλιέργειας σε μικρή κλίμακα πιστοποιημένου φυτικού υλικού αρωματικών/φαρμακευτικών φυτικών ειδών. Στόχος όλων αυτών είναι:

Τα έργα και δράσεις που άπτονται του αντικειμένου της προστασίας, διατήρησης, ανάδειξης και αειφορικής αξιοποίησης της αυτοφυούς χλωρίδας της Ελλάδας και ειδικότερα στην Περιφέρεια του Νότιου Αιγαίου.

6. Περιβαλλοντικές εκπαιδεύσεις στον χώρο του φυτωρίου και του βοτανικού κήπου σε σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και σε κοινωνικές ομάδες με σκοπό την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση.
7. Οργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων στο χώρο του Περιφερειακού φυτωρίου και του Βοτανικού κήπου (φεστιβάλ , ημερίδες κλπ) για την ψυχαγωγία των πολιτών και την ανάδειξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.

ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ

Το σύνολο του Πληθυσμού της Περιφέρειας του Νότιου Αιγαίου.

Είδος Δράσης	Εκπαιδευτικό επίπεδο	Ειδικότητες και αριθμός
Παραγωγή τρακοσίων χιλιάδων (300.000) μελισσοκομικών, κτηνοτροφικών, δασικών και καλλωπιστικών δενδρυλλίων	ΠΕ ,ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ	Γεωπόνοι ΠΕ,ΤΕ, (2) Δενδροκηπουροί ΔΕ (1) Εργάτες ΥΕ (10)
Δενδροφυτεύσεις καλλωπιστικών , μελισσοκομικών ,και κτηνοτροφικών φυτών	ΠΕ ,ΤΕ, ΥΕ	Γεωπόνοι ΠΕ,ΤΕ (1) Εργάτες ΥΕ (10)
Αναδασώσεις	ΠΕ ,ΤΕ, ΥΕ ΥΕ	Δασολόγοι ΠΕ ΤΕ (1) Χειριστές μηχανημάτων(2) Εργάτες ΥΕ (10)
Καθαρισμός ,συντήρηση, και ανάπλαση δημόσιων πάρκων, κήπων , νησίδων (Jersey κλπ)	ΠΕ ,ΤΕ, ΥΕ ΥΕ	Γεωπόνοι ΠΕ,ΤΕ (1) Εργάτες ΥΕ (10)
Δωδεκανησιακός Βοτανικός κήπος Ανάπλαση του χώρου , Δημιουργία περιπατητικής διαδρομής περιβαλλοντικής ερμηνείας και Σχεδιασμός νέων ενοτήτων παρουσίασης	ΠΕ ,ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ ΥΕ	Γεωπόνοι ΠΕ, ΤΕ (Αρχιτέκτονες τοπίου, Φυτικής Παραγωγής)(3) Συστηματικός βοτανικός (1)

φυτών		Υδραυλικοί (2) Εργοδηγοί (2) Εργάτες (15)
Περιβαλλοντικές εκπαιδεύσεις στον χώρο του φυτωρίου και του βοτανικού κήπου	ΠΕ ,ΤΕ	Γεωπόνοι ΠΕ,ΤΕ (1) Εκπαιδευτικοί (2)
Οργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων στο χώρο του Περιφερειακού φυτωρίου και του Βοτανικού κήπου (φεστιβάλ , ημερίδες κλπ)	ΠΕ ,ΤΕ, ΔΕ	Δημοσιών σχέσεων Μάρκετινγκ ΠΕ,ΤΕ(1) Διοικητικού ΔΕ (1)

Ο συνολικός αριθμός των ωφελουμένων ανέρχεται στα 76 άτομα.

ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

76 άτομα X 6 μήνες X 800 ευρώ = 364.800,00 ευρώ

Πρόγραμμα κοινωφελούς εργασίας 5. ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Σκοπός του προγράμματος είναι η χρηματοδότηση δράσεων που θα επιταχύνουν την εξοικείωση του πληθυσμού με τον νέο ηλεκτρονικό, πλέον, τρόπο παροχής των υπηρεσιών της Περιφέρειας Ν. Αιγαίου καταπολεμώντας την έλλειψη ψηφιακού γραμματισμού και δεξιοτήτων.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

- Εκπαίδευση πολιτών και φορέων για τις δυνατότητες που θα παρέχονται από το έργο «Ηλεκτρονική Περιφέρεια Ν. Αιγαίου».
- Κατ' οίκον βοήθεια ευπαθών κοινωνικών ομάδων (π.χ. ηλικιωμένοι) για την διεκπεραίωση των υποθέσεων τους με την Περιφέρεια Ν. Αιγαίου μέσω των ηλεκτρονικών συστημάτων που θα υλοποιηθούν. Κατ' επέκταση η βοήθεια μπορεί να παρέχεται αργότερα για όλες τις δημόσιες υπηρεσίες οι οποίες θα χρησιμοποιούν διαδραστικές ηλεκτρονικές πλατφόρμες επικοινωνίας.
- Κατ' οίκον βοήθεια ΑΜΕΑ για την διεκπεραίωση των υποθέσεων τους με την Περιφέρεια Ν. Αιγαίου, και κατ' επέκταση με όλες τις δημόσιες υπηρεσίες.

- Δράσεις ενίσχυσης του ψηφιακού αλφαριθμητισμού και δεξιοτήτων.

ΟΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ

- Το σύνολο του πληθυσμού της Περιφέρειας Ν. Αιγαίου

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ

- Απόφοιτοι σχολών ΤΠΕ (ΑΕΙ, ΤΕΙ, ιδιωτικών σχολών ή αντίστοιχων σχολών εξωτερικού)
- Πιστοποιημένο επιστημονικό προσωπικό (ΠΕ ή ΤΕ) σε θέματα ηλεκτρονικών υπολογιστών και διαδικτύου

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ

Λαμβάνοντας υπόψη την πληθυσμιακή κατανομή της Περιφέρειας Ν. Αιγαίου, και τη γεωγραφική έκταση του κάθε νησιού, το προσωπικό που θα χρειαστεί παρουσιάζεται παρακάτω:

1^η Κατηγορία (Ρόδος): 25 άτομα

2^η Κατηγορία Νησιά με πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων (Σύρος, Νάξος, Κως, Κάλυμνος, Σαντορίνη, Άνδρος, Πάρος,) : 6 άτομα ανά νησί 36 στο σύνολο.

3^η. Κατηγορία Νησιά με πληθυσμό μεταξύ 2.000 και 10.000 κατοίκων (Κάρπαθος, Λέρος, Πάτμος, Σύμη, Αμοργός, Κέα, Μύκονος, Τήνος, Μήλος, Σίφνος): 4 άτομα ανά νησί, 40 στο σύνολο.

4^η Κατηγορία- Νησιά με πληθυσμό μεταξύ 1000 και 2000 κατοίκων (Αστυπάλαια, Αμοργός, Αντίπαρος, Ιός, Κύθνος, Σέριφος,). Από 2 άτομα ανά νησί, 12 στο σύνολο.

5^η Κατηγορία- Νησιά με πληθυσμό μικρότερο των 1.000 κατοίκων 1 άτομο ανά νησί, 15 άτομα στο σύνολο.

Ο συνολικός αριθμός των ατόμων που υπολογίζεται να προσληφθούν είναι 128 άτομα.

ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

128 άτομα X 6 μήνες X 800 ευρώ = 614.400,00 ευρώ

Πρόγραμμα κοινωφελούς εργασίας 6. INFO KIOSKS

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου προτείνει την λειτουργία info kiosks (κέντρων πληροφόρησης) σε κεντρικά σημεία των μικρών νησιών και στις πύλες εισόδου (λιμάνια και αεροδρόμια) στα μεγάλα νησιά - τουριστικούς προορισμούς της Περιφέρειας. Το info kiosk είναι ένας νέος τρόπος προώθησης της πληροφόρησης σχετικά με τις επιλογές εναλλακτικού τουρισμού, εστίασης και φιλοξενίας στην περιοχή με την χρήση νέων τεχνολογιών και οθονών αφής που θα παρέχουν στην επισκέπτη μια διαδραστική εμπειρία και θα τον ενημερώνουν για τον τόπο που έχει επισκεφθεί .

Το info kiosk θα παρέχει γενικές πληροφορίες για το νησί στον επισκέπτη, θα γίνεται διανομή εγκεκριμένου ενημερωτικού υλικού τουριστικής προβολής. Παρέχονται χρήσιμες πληροφορίες για τις σημεία ενδιαφέροντος του νησιού, αξιοθέατα που θα μπορούσε να επισκεφτεί. Τοποθεσίες για φαγητό, ποτό, διασκέδαση.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

- Διανομή εγκεκριμένου ενημερωτικού υλικού
- Παροχή γενικών πληροφοριών για το νησί
- Ενημέρωση για δράσεις εναλλακτικού τουρισμού
- Πληροφορίες για χώρους φιλοξενίας, εστίασης, διασκέδασης

ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ

- Άνεργοι
- Ευπαθείς κοινωνικές ομάδες (αποφυλακισθέντες, πρώην χρήστες ναρκωτικών ουσιών)
- Άτομα που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας
- ΑΜΕΑ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ

- ΔΕ με άριστη γνώση Αγγλικής γλώσσας και καλή γνώση μιας δεύτερης ξένης γλώσσας λόγω της φύσης της εργασίας που απαιτεί επικοινωνία με αλλοδαπούς επισκέπτες.

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ

Λαμβάνοντας υπόψη ότι για τους μεγάλους τουριστικούς προορισμούς (Ρόδος, Κώς, Κάλυμνος, Πάτμος από Δωδεκάνησα και Μύκονος, Πάρος, Νάξος, Σαντορίνη για τις Κυκλάδες) είναι η απαραίτητη η λειτουργία δύο info kiosks στις πύλες εισόδου (Λιμάνια, Αεροδρόμια) και προβλέποντας λειτουργία ενός info kiosk σε κεντρικά σημεία στα υπόλοιπα μικρά νησιά θα απαιτηθούν **80 άτομα** για την στελέχωσή τους.

ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ:

ΝΗΣΙΑ	ΔΕ με άριστη γνώση αγγλικών και καλή γνώση δεύτερης γλώσσας	INFO KIOSKS
-------	---	-------------

ΡΟΔΟΣ	4	2
ΚΩΣ	4	2
ΚΑΛΥΜΝΟΣ	4	2
ΛΕΡΟΣ	2	1
ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑ	2	1
ΠΑΤΜΟΣ	4	2
ΝΙΣΥΡΟΣ	2	1
ΤΗΛΟΣ	2	1
ΚΑΣΟΣ	2	1
ΧΑΛΚΗ	2	1
ΚΑΡΠΑΘΟΣ	2	1
ΑΓΑΘΟΝΗΣΙ	2	1
ΣΥΜΗ	2	1

ΚΥΚΛΑΔΕΣ:

ΝΗΣΙΑ	ΔΕ με άριστη γνώση αγγλικών και καλή γνώση δεύτερης γλώσσας	INFO KIOSKS
ΑΜΟΡΓΟΣ	2	1
ΑΝΑΦΗ	2	1
ΑΝΔΡΟΣ	2	1
ΦΗΡΑ	4	2
ΘΗΡΑΣΙΑ	2	1
ΙΟΣ	2	1
ΚΕΑ	2	1
ΚΙΜΩΛΟΣ	2	1
ΚΥΘΝΟΣ	2	1
ΜΗΛΟΣ	2	1
ΜΥΚΟΝΟΣ	4	2
ΝΑΞΟΣ	4	2
ΠΑΡΟΣ	4	2
ΣΕΡΙΦΟΣ	2	1
ΣΙΚΙΝΟΣ	2	1
ΣΙΦΝΟΣ	2	1
ΣΥΡΟΣ	2	1
ΤΗΝΟΣ	2	1
ΦΟΛΕΓΑΝΔΡΟΣ	2	1

ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Τα info kiosks θα λειτουργούν κατά τους καλοκαιρινούς μήνες για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών, ως εκ τούτου θα απαιτηθεί πρόσληψη ατόμων με εξάμηνες συμβάσεις για την περίοδο 1 Μαΐου – 31 Οκτωβρίου

ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ

Τα info kiosks θα βρίσκονται στις πύλες εισόδου (Λιμάνια και Αεροδρόμια) των μεγάλων νησιών και σε κεντρικά σημεία των μικρών νησιών . Τα γραφεία που θα στεγαστούν θα είναι ιδιοκτησίας των αντίστοιχων δήμων.

ΕΚΤΙΜΩΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

80 άτομα X 6 μήνες X 800 ευρώ = 384.000,00 ευρώ

Πρόγραμμα κοινωφελούς εργασίας 7. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ, ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΚΑΙ ΣΗΜΑΝΣΗ ΜΟΝΟΠΑΤΙΩΝ ΣΤΑ ΝΗΣΙΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Τα τελευταία χρόνια οι τοπικοί φορείς με χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων και με υποστήριξη από τον ΕΟΤ και την ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ πραγματοποίησαν την ανακατασκευή, συντήρηση, ανάδειξη, σήμανση και καταγραφή πανέμορφων πεζοπόρων διαδρομών – μονοπατιών.

Παρά τις δράσεις των προγραμμάτων υπάρχουν ακόμα πολλά μονοπάτια σε όλα τα νησιά που χρήζουν ανάδειξη , καθαρισμό , συντήρηση και σήμανση και παράλληλα για να αξιοποιηθούν τουριστικά . Στο κομμάτι αυτό πιστεύουμε ότι πρέπει να αναλάβει δράση η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου βοηθώντας τόσο στην συντήρηση τους όσο και στην ανάδειξη και προώθησή τους.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

- Καθαρισμός - συντήρηση των καταγεγραμμένων μονοπατιών
- Επαρκής σήμανση των διαδρομών.
- Έκδοση – επανέκδοση έντυπου υλικού για την προώθηση των περιπατητικών διαδρομών – μονοπατιών ανά νησί
- Εποχιακή πρόσληψη συνοδών και διεξαγωγή προγραμματισμένων εκδρομών ξεναγήσεων στις διαδρομές των νησιών

ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ

- Νέοι Άνεργοι
- Μακροχρόνια Άνεργοι
- Άτομα που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ

- Πρόσληψη ατόμων για τον καθαρισμό – συντήρηση και σήμανση των μονοπατιών - ΔΕ
- Πρόσληψη συνοδών – ξεναγών για ξενάγηση στις διαδρομές των νησιών – Απόφοιτοι σχολής ξεναγών

ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Για την υλοποίηση προτείνεται η πρόσληψη προσωπικού με εξάμηνες συμβάσεις κατά το διάστημα Μάιος – Οκτώβριος.

Πρόγραμμα κοινωφελούς εργασίας 8. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΜΟΝΟΠΑΤΙΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΡΡΙΧΗΤΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΣΤΑ ΝΗΣΙΑ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Πέρα από τις παραδοσιακές μορφές τουρισμού υπάρχει η πρόθεση από την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου ανάδειξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού που μπορούν να διαφοροποιήσουν και τις παρεχόμενες υπηρεσίες ανά νησί. Μία τέτοια μορφή τουρισμού είναι ο περιπατητικός και ο αναρριχητικός τουρισμός στα νησιά μας. Για αυτό και προτείνονται δράσεις περεταίρω ανάδειξης του σε νησιά που ήδη λειτουργούν αλλά και αξιοποίηση αυτής της μορφής τουρισμού σε άλλα νησιά που η μορφολογία τους επιτρέπει αντίστοιχες δράσεις.

Η ανάπτυξη του περιπατητικού και του αναρριχητικού τουρισμού δίνει προστιθέμενη αξία στο τουριστικό προϊόν των νησιών μας και δεδομένου ότι παρατηρείται τις περιόδους της άνοιξης και του φθινοπώρου, όταν έχει πλέον σταματήσει η τουριστική σαιζόν, συμβάλλει στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

- Εκπόνηση και προώθηση ενημερωτικού υλικού για την περεταίρω προώθηση του περιπατητικού και αναρριχητικού τουρισμού
- επικαιροποίηση και έκδοση σε περισσότερες γλώσσες του είδη υφιστάμενου προωθητικού υλικού
- Πρόσληψη εκπαιδευμένων συνοδών περιπάτου και αναρρίχησης
- Διερεύνηση δυνατοτήτων αξιοποίησης περιπατητικού και αναρριχητικού τουρισμού και σε άλλα νησιά της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ

- Νέοι Άνεργοι
- Μακροχρόνια Άνεργοι
- Άτομα που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ

- Εκπαιδευμένοι συνοδοί

ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Προτείνεται η είτε η πρόσληψη του εξειδικευμένου προσωπικού εποχιακά κατά τις ενδεικνυόμενες περιόδους είτε η δημιουργία Κοι.ΝΣΕΠ σε κάθε νησί με ανέργους νέους που θα εκπαιδευτούν για να διαχειριστούν αυτό το προϊόν.

Πρόγραμμα κοινωφελούς εργασίας 9. ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΕΩΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ ΠΥΡΟΠΛΗΚΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΤΗΣ ΡΟΔΟΥ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Οι δασικές πυρκαγιές που σημειώθηκαν τον Ιούλιο 2013 στην Ρόδο έχουν καταστροφικές συνέπειες στο περιβάλλον και στις δασικές εκτάσεις του νησιού, επιφέροντας τεράστια οικολογική καταστροφή σε πολύτιμα δασικά οικοσυστήματα. Μεταξύ των άμεσων αρνητικών συνεπειών των καταστροφών συγκαταλέγονται η διάβρωση, η απερίμωση, η απώλεια της βιοποικιλότητας και των ενδιαιτημάτων, καθώς επίσης και η υποβάθμιση της ποιότητας του νερού.

Για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση και αποτροπή των παραπάνω φαινομένων υπάρχει επιτακτική ανάγκη άμεσης αποκατάστασης του δασοκομικού δυναμικού και την εισαγωγή των κατάλληλων δράσεων πρόληψης.

Προκειμένου να υλοποιηθούν οι παρακάτω δράσεις είναι ανάγκη να προηγηθεί η σύνταξη μελέτης αποτύπωσης της προϋπάρχουσας και υφιστάμενης κατάστασης. Συγκεκριμένα, η μελέτη θα περιλαμβάνει πληροφορίες και στοιχεία που αφορούν:

- Στο μέγεθος της καταστροφής, χωρισμένο σε τομείς, όπως το περιβάλλον, το παραγωγικό σύστημα πρωτογενούς παραγωγής, δενδρώδεις καλλιέργειες, αμπελουργία, ελαιοκαλλιέργεια, υποδομές, κτλ).
- Κοστολογημένες δράσεις αποκατάστασης των ζημιών (αντιδιαβρωτικά, αντιπλημμυρικά, καθαρισμός, κτλ)
- Αποκατάσταση και ενίσχυση της φυσικής βλάστησης με σπορά καταλλήλων μειγμάτων φυτών που θα εξασφαλίζουν την απαιτούμενη βιοποικιλότητα της περιοχής
- Προτεινόμενα έργα πρόληψης πυρκαγιών

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

1. Αντιδιαβρωτικά Έργα και Προστασία Υδάτινων πόρων

Το μεγάλο πρόβλημα μετά από μια δασική πυρκαγιά και που χρειάζεται άμεση αντιμετώπιση είναι ο κίνδυνος διάβρωσης των εδαφών τα οποία έχουν χάσει το προστατευτικό τους κάλυμμα και οι πλημμύρες που ακολουθούν. Αυτό θα έχει σαν αποτέλεσμα την αύξηση των πλημμυρικών φαινομένων επηρεάζοντας τις αρδευόμενες και καλλιεργούμενες εκτάσεις.

Οι προτάσεις για την αντιμετώπιση του κινδύνου διάβρωσης και υποβάθμισης των εδαφών αναφέρονται:

- σε επεμβάσεις αποκατάστασης και διαχείρισης της χλωρίδας στις γεωργικές και δασικές εκτάσεις, αλλά και στους βοσκοτόπους,
- στην κατασκευή αντιδιαβρωτικών έργων
- σε μέτρα ελέγχου της διάβρωσης, καθώς και
- στη δημιουργία αντιπλημμυρικών έργων.

2. Αποκατάσταση και Προστασία Δασών

- Καθαρισμός δασών και πυρόπληκτων περιοχών (υλοτομία και μεταφορά καμένων δέντρων).
- Οριοθέτηση των καμένων φυσικών εκτάσεων, προκειμένου να αποφευχθούν οι καταπατήσεις
- Προστασία της φυσικής αναγέννησης από τη βόσκηση, ανάλογα με το είδος της δασικής βλάστησης και των ζώων που βόσκουν. Στη διαχείριση των καμένων βοσκοτόπων των πυρόπληκτων περιοχών ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να καταβληθεί σχετικά με τη λήψη μέτρων για απαγόρευση της βόσκησης για όσο χρονικό διάστημα κριθεί αναγκαίο.
- Αναδασώσεις,
- Καθορισμός και διάνοιξη νέων αντιπυρικών ζωνών
- Κατασκευή σημείων υδροδότησης (υδατοδεξαμενές, κλπ)

ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΟΙ

- Νέοι Άνεργοι
- Μακροχρόνια Άνεργοι

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ

(2) ΠΕ Δασολόγοι, (5) ΠΕ Τοπογράφοι Μηχανικοί, (5) ΠΕ Πολιτικοί Μηχανικοί, (2) ΠΕ Περιβαλλοντολόγοι, (2) ΤΕ Δασοπόνοι

ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Για την υλοποίηση προτείνεται η πρόσληψη προσωπικού με εξάμηνες συμβάσεις (2 εξάμηνα) κατά το διάστημα από Οκτώβριο 2013 έως Οκτώβριο 2014.

Στρατηγικός Στόχος 2

- Βελτίωση δεξιοτήτων και χρηματοδοτική ενίσχυση επιχειρήσεων για την απασχόληση γυναικών σε ειδικότητες υψηλής ζήτησης.
- Στοχευμένα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και δια βίου μάθησης για κατά κύριο επάγγελμα αγρότες σε θέματα βελτίωσης της παραγωγής και διάθεσης αγροτικών προϊόντων.
- Συμβουλευτική υποστήριξη για διαφοροποίηση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.
- Στοχευμένα προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης και δια βίου μάθησης για κατά κύριο επάγγελμα αγρότες σε θέματα βελτίωσης της παραγωγής και διάθεσης αγροτικών προϊόντων.
- Αναβάθμιση των επαγγελματικών προσόντων των νέων επιστημόνων μέσω εξειδικευμένων προγραμμάτων κατάρτισης σε θεματικά αντικείμενα και τομείς υψηλής ζήτησης, μέσω χρηματοδότησης του κόστους απόκτησης μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών κλπ
- Αναβάθμιση των επαγγελματικών προσόντων των νέων με χαμηλά τυπικά προσόντα μέσω εξειδικευμένων προγραμμάτων κατάρτισης σε θεματικά αντικείμενα και τομείς υψηλής ζήτησης.
- Σχεδιασμό και υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου προγράμματος, το οποίο θα παρέχει δυνατότητες εκπαίδευσης, κατάρτισης και απόκτησης επαγγελματικής πείρας σε νέους που εγκατέλειψαν πρόωρα το σχολείο και δεν διαθέτουν επαγγελματικούς τίτλους ή επαγγελματική κατάρτιση.
- **Δημιουργία συστηματικού μηχανισμού εντοπισμού, καταγραφής και αξιολόγησης των εκπαιδευτικών αναγκών**

Για τις ανάγκες του σχεδιασμού των προγραμμάτων κατάρτισης κάθε έτους κρίνεται απαραίτητη η κατά τόπους και κατά επαγγελματικό κλάδο καταγραφή των εκπαιδευτικών αναγκών των ωφελούμενων από τις δράσεις κατάρτισης ούτως ώστε η παρεχόμενη κατάρτιση να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του ανθρώπινου δυναμικού στο οποίο απευθύνεται. Για την επίτευξη του παραπάνω στόχου θα συσταθεί ένας μηχανισμός καταγραφής των κατά τόπους και κατά κλάδο εκπαιδευτικών αναγκών ο οποίος θα προκύψει μέσω της λειτουργίας ενός δικτύου με τη συμμετοχή τοπικών και εθνικών φορέων απασχόλησης, επιμελητηρίων, εκπαιδευτικών φορέων και πανεπιστημίων, επαγγελματικών κοινωνικών φορέων, δήμων, κα. Παράλληλα μέσω σχετικής ιστοσελίδας της Περιφέρειας θα υπάρχει ένα ανοιχτό ερωτηματολόγιο όπου θα μπορούν οι ενδιαφερόμενοι-ωφελούμενοι να καταθέσουν τις απόψεις τους και τις προτεραιότητες τους ως προς τις θεματικές στις οποίες θέλουν να εκπαιδευτούν. Με τον τρόπο αυτό το δίκτυο θα λειτουργήσει ως συστηματικός μηχανισμός εντοπισμού, καταγραφής και αξιολόγησης εκπαιδευτικών αναγκών ούτως ώστε να μπορεί να παρέχει

πληροφόρηση ως προς την εκπαιδευτική ζήτηση και τις εκάστοτε και κατά τόπους ανάγκες της αγοράς εργασίας.

- **Παροχή ολοκληρωμένων δράσεων κατάρτισης-προώθησης στην απασχόληση για ανέργους.**

Λαμβάνοντας υπ' όψιν την ολοένα αυξανόμενη ανεργία υπό το καθεστώς της οικονομικής κρίσης και κατ' επέκταση την ανάγκη υποστήριξης των ανέργων, προτείνεται ο σχεδιασμός και η υλοποίηση από την Περιφέρεια Ν. Αιγαίου νέων ολοκληρωμένων δράσεων που θα περιλαμβάνουν Ενέργειες Κατάρτισης, Πρακτικής Άσκησης, Προώθηση σε επιδοτούμενες θέσεις εργασίας παράλληλα με ενέργειες Συμβουλευτικής.

Η ολοκληρωμένη προσέγγιση θα διασφαλίσει την υλοποίηση tailor made ενεργειών οι οποίες θα προσεγγίζουν τις ιδιαίτερες ανάγκες και οικονομικά χαρακτηριστικά του κάθε νησιού και θα στοχεύουν στην απόκτηση και βελτίωση των γνώσεων και επαγγελματικών δεξιοτήτων των ωφελούμενων κυρίως νέων μέσω της θεωρητικής κατάρτισης, στην απόκτηση επαγγελματικής εμπειρίας με την πρακτική τους άσκηση σε πραγματικές συνθήκες εργασιακού περιβάλλοντος, την προώθησή τους σε επιδοτούμενες θέσεις εργασίας σε συνδυασμό με ενέργειες εκπαιδευτικού και επαγγελματικού mentoring και συμβουλευτικής.

- **Ενίσχυση και υποστήριξη της συμμετοχής των εργαζομένων και των αυτοαπασχολούμενων σε προγράμματα αναβάθμισης των δεξιοτήτων τους**

Με δεδομένη την αναγκαιότητα βελτίωσης και προσαρμογής των δεξιοτήτων των εργαζομένων στις επιχειρήσεις όλων των μεγεθών και κλάδων στις νέες συνθήκες παραγωγικής και διοικητικής λειτουργίας και στην ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών και καινοτομιών, προβλέπονται ανάλογες δράσεις κατάρτισης σε αντίστοιχα αντικείμενα, τα οποία δεν θα αναφέρονται αποκλειστικά στις εξειδικευμένες ανάγκες κάθε επιχείρησης, αλλά σε θέματα τα οποία προσιδιάζουν στις ανάγκες ενός ευρύτερου φάσματος επιχειρήσεων, συνιστώντας κατάρτιση γενικής μορφής.

Η ανάπτυξη νέων δεξιοτήτων των αυτοαπασχολούμενων, τόσο εκείνων με προσωπικό, όσο και εκείνων χωρίς προσωπικό, σύμφωνα με τις εκάστοτε ανάγκες της αγοράς εργασίας, αποτελεί βασικό παράγοντα διατήρησης ή και αύξησης των θέσεων απασχόλησης.

Όσον αφορά στους αυτοαπασχολούμενους σε όλους τους παραγωγικούς τομείς, τα προγράμματα κατάρτισης θα εστιασθούν κυρίως σε αντικείμενα που κατοχυρώνουν την επαγγελματική ιδιότητα τους στην αγορά εργασίας και προάγουν τις δεξιότητές τους για την εφαρμογή νέων τεχνολογιών, την ασφάλεια και υγιεινή στην επαγγελματική τους δραστηριότητα και στην παραγωγική τους διαδικασία, την ανάπτυξη πωλήσεων και marketing, οικονομική διαχείριση κ.α.

Η εμπειρία της διεξαγωγής των σεμιναρίων μικρής διάρκειας από μία έως επτά ημέρες έδειξε ότι αυτό το μοντέλο εκπαιδευτικών προγραμμάτων ανταποκρίνεται

πλήρως στις επαγγελματικές απαιτήσεις αλλά και τις εκπαιδευτικές ανάγκες των επαγγελματιών. Συνεπώς προτείνεται σε ετήσια βάση η υλοποίηση στοχευμένων και εξειδικευμένων προγραμμάτων κατάρτισης σε επαγγελματίες σε συνεργασία με Επιμελητήρια, επαγγελματικούς φορείς και συλλόγους, πάντα σύμφωνα με τις καταγεγραμμένες ανάγκες από το μηχανισμό καταγραφής.

- **Αναβάθμιση των δεξιοτήτων των εργαζομένων στο Δημόσιο Τομέα**

Προκειμένου να διασφαλισθεί η επιτυχία των επιδιωκόμενων θεσμικών και οργανωτικών αλλαγών, είναι αναγκαία η προσαρμογή του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης και η αξιοποίηση των δυνατοτήτων του μέσα από κατάλληλη κατάρτιση.

Η αποτελεσματικότητα του δημόσιου τομέα επηρεάζει άμεσα και τον ιδιωτικό τομέα και κατά συνέπεια την οικονομία στο σύνολό της. Η αλληλεξάρτηση του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα στις σημερινές συνθήκες της παγκοσμιοποίησης και των διαρκώς αυξανόμενων απαιτήσεων των πολιτών αναγνωρίζεται σήμερα ευρέως. Γι αυτό η προσαρμογή των δεξιοτήτων των εργαζομένων στο δημόσιο τομέα, ώστε να ανταποκριθούν στις ανάγκες που προκλήθηκαν από τις διαρθρωτικές αλλαγές, είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την αποτελεσματική λειτουργία μίας σύγχρονης οικονομίας.

Η αναγκαία, με βάση τα παραπάνω, κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης θα πραγματοποιηθεί με προγράμματα κατάρτισης σε στελέχη του δημόσιου τομέα και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, με στόχο αυτά να ενισχύσουν τις δυνατότητές τους σε θέματα διοίκησης έργων, Ευρωπαϊκών προγραμμάτων, σε αντικείμενα πληροφορικής για απόκτηση βασικών δεξιοτήτων (Basic Skills), σε θέματα management και διοίκησης ανθρώπινων πόρων, ελέγχων και επιθεώρησης της λειτουργίας της αγοράς εργασίας αλλά και σε λοιπά επί μέρους θέματα που έχουν άμεση σχέση με το αντικείμενο / θέμα ή τομέα το οποίο διαχειρίζονται ή υπηρετούν.

- **Ολοκληρωμένες Παρεμβάσεις Κατάρτισης υπέρ ειδικών μειονεκτουσών ομάδων και υπέρ των ανέργων σε περιοχές ή τομείς υψηλής ανεργίας**

Οι δράσεις του έργου απευθύνονται σε άτομα ορισμένων ευπαθών κοινωνικά ομάδων, που δεν μπορούν ή δεν επιθυμούν να εξυπηρετηθούν από υπηρεσίες που απευθύνονται στον γενικό πληθυσμό και κατά συνέπεια, δεν είναι σε θέση να ενσωματωθούν εύκολα με το γενικό πληθυσμό ανέργων, αλλά απαιτούν ειδική αντιμετώπιση, συνδυασμένη και σχετικά μακρόχρονη παρέμβαση, προκειμένου να αποκτήσουν τις προϋποθέσεις ένταξής τους στην αγορά εργασίας. Οι εν λόγω παρεμβάσεις θα απευθύνονται σε άτομα: με νοητική υστέρηση, με προβλήματα αισθητηρίων οργάνων, ε ψυχικές ασθένειες που διαβιούν εκτός ιδρυμάτων, φυλακισμένοι, με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες (Τσιγγάνοι, Έλληνες Μουσουλμάνοι), πρώην χρήστες ουσιών ή άτομα που βρίσκονται σε διαδικασία απεξάρτησης, οροθετικοί, μακροχρόνια άνεργοι άνω των 45 ετών, λοιπές κατηγορίες ανέργων σε περιοχές ή κλάδους υψηλής ανεργίας.

Οι ολοκληρωμένες παρεμβάσεις περιλαμβάνουν ενέργειες Προκατάρτισης διάρκειας έως 80 ωρών, Κατάρτισης διάρκειας 80-200 ωρών, ενέργειες Προώθησης στην Απασχόληση και παροχής Σ.Υ.Υ.

Ο στόχος των ολοκληρωμένων παρεμβάσεων αφορά στην εξασφάλιση ίσων ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας και στην κατά το δυνατό ενσωμάτωση, εντός του κοινωνικού ιστού, των ατόμων αυτών των ομάδων που αντιμετωπίζουν διαφορετικά και πολυδιάστατα προβλήματα ένταξης και παραμονής τους σε αυτόν. Επίσης, μέσω των ολοκληρωμένων παρεμβάσεων και ιδιαίτερα εκείνων που αφορούν άτομα μειονεκτουσών κοινωνικών ομάδων που κινδυνεύουν με κοινωνικό αποκλεισμό, επιτυγχάνονται πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα, διότι αφενός αμβλύνονται τα αίτια του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας και προωθείται ο στόχος των ίσων ευκαιριών για τα κοινωνικά αποκλεισμένα άτομα, αφετέρου δίνεται η δυνατότητα απεμπλοκής του οικείου περιβάλλοντος από τη φύλαξη και εξυπηρέτηση των ατόμων αυτών και κατά συνέπεια, παρέχεται η δυνατότητα της ένταξής τους στο εργατικό δυναμικό και στην απασχόληση.

Παράλληλα, μέσω των ολοκληρωμένων προγραμμάτων που αφορούν σε ανέργους περιοχών ή τομέων υψηλής ανεργίας, επιτυγχάνεται η τόνωση της ανάπτυξης σε τοπικό ή τομεακό επίπεδο, η αντιμετώπιση και η πρόληψη της επέκτασης παθογόνων κοινωνικών καταστάσεων, καθώς και η συγκράτηση του εργατικού δυναμικού σε τοπικό επίπεδο.

- **Δημιουργία Πλατφόρμας Σύγχρονης Τηλεκατάρτισης σε συνεργασία με εκπαιδευτικούς φορείς**

Η δράση προβλέπει τη δημιουργία διαδικτυακής πλατφόρμας σύγχρονης τηλεκατάρτισης σε συνεργασία με δημόσιους (πανεπιστήμιο αιγαίου, Σχολεία, ΙΕΚ, ΚΕΚ) όσο και ιδιωτικούς φορείς (Εργαστήρια Ελευθέρων Σπουδών, Σχολές, Φροντιστήρια). Το πρόβλημα της νησιωτικότητας και της δύσκολης μετακίνησης τόσο των εκπαιδευτών όσο και των καταρτιζομένων θα μπορούσε να λυθεί με τη δημιουργία της πλατφόρμας αυτής όπου ο εκπαιδευτής διδάσκει το μάθημα έχοντας τη δυνατότητα να χρησιμοποιεί διαφάνειες, εικόνες, video και ιστοσελίδες και οι εκπαιδευόμενοι το παρακολουθούν από τη θέση εργασίας τους.

Οι εκπαιδευόμενοι συμμετέχουν ενεργά υποβάλλοντας ερωτήσεις, δίνοντας προφορικές ή/και γραπτές απαντήσεις, έχοντας τη δυνατότητα να αποθηκεύουν το εκπαιδευτικό υλικό που χρησιμοποιήθηκε στην εκπαίδευση και να επαναλαμβάνουν το μάθημα όσες φορές χρειαστεί.

Για την αξιολόγηση των εκπαιδευομένων παρέχεται η δυνατότητα διενέργειας αξιολογήσεων κατά τη διάρκεια ενός μαθήματος. Επίσης, κατά τη διάρκεια ενός μαθήματος, ο εκπαιδευτής μπορεί να χωρίσει τους αναθέσει συγκεκριμένες εργασίες (case studies), τις οποίες στη συνέχεια μπορούν να τις παρουσιάσουν σε όλους τους εκπαιδευόμενους που θα παρακολουθούν ταυτόχρονα τη διδασκαλία.

Οι κάτοικοι της Περιφέρειας μέσα από την πλατφόρμα αυτή θα έχουν τη δυνατότητα της παρακολούθησης μεγάλου πλήθους σεμιναρίων από την οικεία τους ή την εργασία τους με αξιόλογους εισηγητές με μεγάλη εκπαιδευτική εμπειρία όλο το χρόνο.

- **Δημιουργία πλατφόρμας Ασύγχρονης Τηλεκατάρτισης**

Με τη χρήση μιας Πλατφόρμας Ασύγχρονης Εκπαίδευσης είναι δυνατόν διαδικασίες εκπαίδευσης, ενημέρωσης, πληροφόρησης, κλπ. να λαμβάνουν χώρα χωρίς γεωγραφικούς περιορισμούς των συμμετεχόντων και σε οποιοδήποτε χρόνο.

Η δημιουργία μιας σταθερής, ευέλικτης και αποτελεσματικής πλατφόρμας λογισμικού κατάλληλου για την παροχή υπηρεσιών από απόσταση μέσω της αξιοποίησης τεχνολογιών διαδικτύου θα περιλαμβάνει βάση δεδομένων σεμιναρίων και προγραμμάτων κατάρτισης είτε σε μορφή βιντεομαθημάτων είτε σε μορφή κειμένων και εργασιών και θα επιτρέπει:

- Ανεξαρτησία των εκπαιδευτικών διαδικασιών από τόπο και χρόνο.
- Προσέγγιση ενός πολύ μεγαλύτερου ακροατηρίου.
- Βελτιωμένη και άμεση πρόσβαση στους εκπαιδευόμενους σε εκπαιδευτικές διαδικασίες και μαθήματα που προέρχονται από διάφορες τοποθεσίες με αποτέλεσμα πιο ολοκληρωμένη κάλυψη των εκπαιδευτικών αντικειμένων.
 - Καλύτερα οργανωμένα μαθήματα σε μεγαλύτερο πλήθος εκπαιδευόμενων.
 - Μεγάλο εύρος εναλλακτικών επιλογών, γιατί το παραγόμενο υλικό εκπαίδευσης θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί, να τροποποιηθεί και να προσαρμοστεί κατάλληλα ώστε να ανταποκρίνεται στις παρούσες και τις μελλοντικές ανάγκες εκπαίδευσης των κατοίκων της Περιφέρειας
 - Ταχεία ενημέρωση εκπαιδευτικών μαθημάτων, μέσω της εύκολης παρέμβασης και προσαρμογής του εκπαιδευτικού υλικού έτσι ώστε μια νέα εκπαιδευτική σειρά να είναι σε θέση να προκύψει από μια παλαιότερη με τη μικρότερη προσπάθεια.

- **Πιστοποίηση Επαγγελματικών προσόντων βάσει των Επαγγελματικών Περιγραμμάτων αλλά και δεξιοτήτων και γνώσεων**

Στην πλειονότητα των υλοποιηθέντων προγραμμάτων κατάρτισης σε επαγγελματικές δεξιότητες αιχμής δίδεται μετά τη λήξη του μία απλή βεβαίωση συμμετοχής. Με τη δράση αυτή θα διοργανώνονται προγράμματα κατάρτισης τα οποία θα οδηγούν σε πιστοποίηση για όλα σχεδόν τα επαγγέλματα που σχετίζονται με την οικονομική δραστηριότητα κάθε νησιού, πιστοποίηση που θα είναι σύμφωνη με τα επαγγελματικά περιγράμματα όπως αυτά προβλέπονται από το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων και του ΕΟΠΠΕΠ. Το πλαίσιο αυτό σχεδιασμού και υλοποίησης των προγραμμάτων κατάρτισης θα προσδώσει προστιθέμενη αξία στο θεσμό της επαγγελματικής κατάρτισης καθώς και θα διασφαλίσει την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους καταρτιζόμενους. Υπό το πρίσμα αυτό προτείνουμε αρχικά την υλοποίηση πιλοτικών εξειδικευμένων προγραμμάτων κατάρτισης σε συνεργασία με τον ΕΟΠΠΕΠ στον τομέα του Τουρισμού (υπάλληλος υποδοχής, σερβιτόρος, οροφοκόμος) τα οποία θα παρέχουν στους καταρτιζόμενους πιστοποιημένη υψηλού επιπέδου εκπαίδευση. Για την επίτευξη των προαναφερόμενων θα πρέπει βέβαια να συμβάλλουν οι εργοδοτικοί, επαγγελματικοί και εκπαιδευτικοί φορείς της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου ούτως ώστε να διασφαλίζεται το εκπαιδευτικό πλαίσιο αλλά και να ανταποκρίνεται το γνωστικό περιεχόμενο στις ανάγκες της αγοράς εργασίας έτσι όπως αυτές κάθε φορά διαμορφώνονται.

Εκτός από την πιστοποίηση Επαγγελματικών προσόντων βάσει των Επαγγελματικών Περιγραμμάτων η Περιφέρεια μπορεί να σε συνεργασία με φορείς Πιστοποίησης προσόντων να υλοποιεί σε τακτά χρονικά διαστήματα εξετάσεις που οδηγούν σε απόκτηση πιστοποιητικού σε όλα τα νησιά για άνεργους, εργαζόμενους και αυτοαπασχολούμενους. Εκτός από τα ευρέως διαδεδομένα πιστοποιητικά ξένων γλωσσών και υπολογιστών μπορούν να υλοποιηθούν εξετάσεις για : επικοινωνία και εξυπηρέτηση πελατών, πωλήσεις, μάρκετινγκ, οργάνωση γραφείου, σέρβις ξενοδοχειακών καταλυμάτων και καταστημάτων εστίασης κ.α

Στρατηγικός Στόχος 3

- Παροχή κινήτρων και επιδότηση επιχειρήσεων για την απασχόληση ατόμων άνω των 55 ετών, καθώς και για τη συγκράτηση του προσυνταξιοδοτικού εργατικού δυναμικού.
- Ολοκληρωμένες παρεμβάσεις καταπολέμησης των διακρίσεων, υποστήριξης ατόμων ομάδας στόχου (συμβουλευτική, ψυχολογική υποστήριξη, επαγγελματική υποστήριξη, ευαισθητοποίηση, δημοσιότητα κοινότητας, δράσεις κατάρτισης, προώθησης στην απασχόληση και επιχειρηματικότητα).
- Ενίσχυση της απασχόλησης κοινωνικά ευπαθών ομάδων σε κοινωνικές επιχειρήσεις.
- Ενίσχυση επενδύσεων σε υποδομές για ίδρυση κοινωνικών επιχειρήσεων.
- Επέκταση, αναβάθμιση των υποδομών πρόνοιας.
- Εκστρατείες ενημέρωσης επιχειρηματιών-εργοδοτών/ παροχή κινήτρων στους επιχειρηματίες για την απασχόληση ατόμων με αναπηρία
- Ανάπτυξη προγραμμάτων στέγασης ατόμων με ψυχική αναπηρία (ξενώνες, προστατευμένα διαμερίσματα)/Ενίσχυση της αυτό-εκπροσώπησης των ίδιων των ατόμων με ψυχική αναπηρία/Εκπαίδευση και υποστήριξη της οικογένειας του ατόμου με ψυχική αναπηρία/Ενημέρωση – ευαισθητοποίηση για τον περιορισμό του στίγματος κ.λπ
- Ενίσχυση της ίδρυσης ΚοινΣΕπ παροχής φροντίδας σε ηλικιωμένους και ηλικιωμένους με χρόνια νοσήματα
- Ίδρυση και λειτουργία Κοινωνικών Ιατρείων
- **Υλοποίηση προγραμμάτων ψυχοκοινωνικής εμπύχωσης για τα παιδιά και ηλικιωμένους που διαβιούν σε κέντρα φροντίδας**

Τα άτομα που διαβιούν σε κέντρα φροντίδας τόσο τα παιδιά όσο και οι ηλικιωμένοι έχουν την ανάγκη ψυχοκοινωνικής εμπύχωσης καθώς αντιμετωπίζουν προβλήματα εγκλεισμού και ιδρυματοποίησης. Η ψυχοκοινωνική εμπύχωση αποτελείται από ένα σύνολο δράσεων και πρακτικών οι οποίες εφαρμόζονται σε ομάδες ανεξαρτήτου μεταβλητών όπως είναι η ηλικία, το εκπαιδευτικό επίπεδο κ.α., η οποία συμβάλλει σημαντικά τόσο σε επίπεδο ατομικό ως μέσο έκφρασης και αναγνώρισης των συναισθημάτων, ανάγκες έκφρασης και δημιουργίας, σύνδεση με τον εξωιδρυματικό κόσμο όσο και σε επίπεδο ομάδας καθώς τα μέλη της διαρκώς μεταβάλλονται. Πρόσφατες καταγραφές καταδεικνύουν ότι η απουσία συλλογικότητας και συνεργατικής δράσης σε συνδυασμό με την έλλειψη ατομικότητας που εμφανίζουν τα άτομα που διαβιούν σε ιδρύματα αλλά και η απουσία πολλαπλών ερεθισμάτων από τον εκτός ιδρύματος χώρο απαιτούν δράσεις ψυχοκοινωνικής εμπύχωσης σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο.

Στο πλαίσιο του παρόντος επιχειρησιακού προτείνεται η υλοποίηση πιλοτικών προγραμμάτων ψυχοκοινωνικής εμπύχωσης προτείνεται να υλοποιηθεί στο Κέντρο Παιδικής Μέριμνας της Ρόδου, στο Ορφανοτροφείο Σύρου, καθώς και στα γηροκομεία που εδρεύουν στη Ρόδο, στη Σύρο, στη Νάξο, στην Άνδρο, στην Τήνο, στην Κάλυμνο, καθώς

και στο Κρατικό θεραπευτήριο Λέρου. Το πρόγραμμα θα περιλαμβάνει δραστηριότητες δημιουργικής απασχόλησης (χειροτεχνία, κατασκευές, γλυπτική/ κεραμική, ζωγραφική, θεατρικό παιχνίδι με βιωματικές και μουσικο-κινητικές ασκήσεις κ.α.), επαφή με τη φύση, ομάδες ανάγνωσης βιωματικές ομάδες ενώ στην περίπτωση των ιδρυμάτων που φιλοξενούν παιδιά θα προβλέπονται και δράσεις εκπαιδευτικής προετοιμασίας για την ένταξη των παιδιών αυτών στις σχολικές δραστηριότητες.

Στόχος των πιλοτικών προγραμμάτων είναι να προσφέρει στους ωφελούμενους από την ψυχοκοινωνική εμψύχωση ένα πακέτο δραστηριοτήτων και εμπειριών μέσω των οποίων θα δημιουργηθούν και θα ισχυροποιηθούν οι δεσμοί μεταξύ τους και θα συμβάλλει στην ανάπτυξη αυτών των δεξιοτήτων, προσωπικών και κοινωνικών. Οι δραστηριότητες θεωρούνται ένα πολύ αποτελεσματικό μέσο και εκπαιδευτικό εργαλείο για τα παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας, καθώς προσφέρουν την αφορμή να μιλήσουν οι συμμετέχοντες για τον εαυτό τους, τις εμπειρίες τους, τα θέλω και τους φόβους τους, τις σκέψεις και τα όνειρά τους. Παράλληλα, μέσα από τις δραστηριότητες αυτές αναπτύσσουν κοινωνικές και προσωπικές δεξιότητες, όπως η αυτογνωσία, η αυτοεκτίμηση, η επικοινωνία, η συνεργατικότητα, η δημιουργική σκέψη, η κοινωνικοποίηση, η αυτονόμηση, ικανότητες διεκδίκησης, συμμόρφωση σε κανόνες και όρια κτλ. Τέλος, όσον αφορά στα παιδιά η υλοποίηση του πιλοτικού αυτού προγράμματος θα συμβάλλει τα μέγιστα στην ενσωμάτωση των παιδιών στα Κέντρα που διαβιούν, στη δημιουργία δεσμών μεταξύ των παιδιών που διαβιούν εκεί καθώς και στην προετοιμασία και την ομαλή ένταξη των παιδιών στις σχολικές τους δραστηριότητες.

- **Ίδρυση και λειτουργία Κοινωνικών Παντοπωλείων στις περιφερειακές ενότητες του Νοτίου Αιγαίου σύμφωνα με το πρότυπο του Κοινωνικού Παντοπωλείου της Ρόδου**

Η οικονομική κρίση έχει οδηγήσει πολλούς συμπολίτες να έχουν βρεθεί σε δεινή οικονομική κατάσταση και το βιοτικό τους επίπεδο να έχει μειωθεί σημαντικά, κάποιοι εξ αυτών ακόμη και σε επίπεδο ένδειας. Η ολοένα αυξανόμενη ανεργία, σήμερα σε ποσοστό 24,3% για το Ν. Αιγαίο, καθώς και η συρρίκνωση των εισοδημάτων των νοικοκυριών έχει ως αποτέλεσμα την μη κάλυψη των βασικών αναγκών διαβίωσης για ολοένα και μεγαλύτερο ποσοστό του πληθυσμού.

Στη Ρόδο δημιουργήθηκε το Κοινωνικό Παντοπωλείο από την Περιφέρεια Ν. Αιγαίου και σήμερα εξυπηρετεί περίπου 400 οικογένειες εκ των οποίων πολλές έχουν ανήλικα παιδιά καθώς και μοναχικά και ηλικιωμένα άτομα. Δικαιούχοι είναι όσοι η Δ/ση Κοινωνικής Μέριμνας της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, μετά από αίτησή τους και βάση στοιχείων, επιλέγει ως ευρισκόμενους σε κατάσταση ένδειας. Τα είδη βασικής διατροφής (λάδι, γάλα, όσπρια, ζυμαρικά κ.α.), διατίθενται δωρεάν στους δικαιούχους και προσφέρονται εθελοντικά στο Κοινωνικό Παντοπωλείο από το σύνολο της κοινωνίας μας.

Σήμερα το ποσοστό των ατόμων που δυσκολεύονται ή αδυνατούν να καλύψουν τις βασικές ανάγκες διατροφής της οικογένειάς τους ολοένα και αυξάνει. Έχοντας την εμπειρία της λειτουργίας του Κοινωνικού Παντοπωλείου στη Ρόδο προτείνουμε την ίδρυση και λειτουργία ακόμη 12 Κοινωνικών Παντοπωλείων ώστε να καλυφθούν και οι υπόλοιπες περιφερειακές ενότητες (9 στο Ν. Κυκλάδων και 3 στο Ν. Δωδεκανήσου). Τα Κοινωνικά Παντοπωλεία θα στεγάζονται σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους που θα παραχωρήσουν οι δήμοι - έδρες των περιφερειακών ενοτήτων και η δράση τους θα

καλύπτουν και τα υπόλοιπα νησιά που βρίσκονται στη διοικητική τους αρμοδιότητα. Στόχος τους είναι η παροχή βασικών ειδών διαβίωσης όπως τρόφιμα μακράς διάρκειας, είδη ένδυσης και υπόδησης και βασικά είδη οικιακού εξοπλισμού όπως κουβέρτες, παπλώματα, κρεβάτια, παιχνίδια και βιβλία, είδη για βρέφη και νήπια κλπ. Παράλληλα με την παροχή αγαθών εκτιμάται ότι είναι αναγκαία η στελέχωση του Κοινωνικού Παντοπωλείου με Κοινωνική Λειτουργό ο οποίος θα παρέχει στους εξυπηρετούμενους την απαραίτητη ψυχοκοινωνική υποστήριξη και ενημέρωση σε θέματα πρόνοιας και άλλων διοικητικών πράξεων που τους αφορούν, θα καταγράφει περιστατικά και θα επισκέπτεται περιστατικά κατ' οίκον όταν αυτά αδυνατούν να προσέλθουν στο Κοινωνικό Παντοπωλείο, κ.α. Τα είδη που θα διανέμονται στους ωφελούμενους θα προκύπτουν από δωρεές μεμονωμένων πολιτών, επιχειρηματιών καθώς και συλλόγων, ΜΚΟ, και άλλων ευαισθητοποιημένων ομάδων.

- **Λειτουργία βιωματικών εργαστηρίων υποστήριξης γονέων και παιδιών που αντιμετωπίζουν προβλήματα λόγω της οικονομικής κρίσης**

Η γενικότερη επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης και κατ' επέκταση των οικονομικών των νοικοκυριών, ιδιαίτερα τον τελευταίο χρόνο, βρίσκεται σε άμεση συνάρτηση με την ποιότητα της ζωής των παιδιών, καθώς η φτώχεια αποτελεί έναν κρίσιμο παράγοντα για την πλήρη ανάπτυξη των δυνατοτήτων και τη εξασφάλιση της υγείας και ευημερίας των παιδιών. Η απώλεια της εργασίας του ενός ή και των δύο γονέων και η μείωση των εισοδηματικών πηγών της οικογένειας επιφέρει αλλαγές που έχουν επιπτώσεις και στην καθημερινότητά των παιδιών. Παράλληλα, υπάρχει έντονο στρες στην οικογένεια καθώς οι γονείς αγωνίζονται να κρατήσουν τα παιδιά μακριά από τα πραγματικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν κάθε μέρα και να συνεχίσουν να τους παρέχουν το ίδιο επίπεδο ασφάλειας όπως στο παρελθόν.

Στόχος της δράσης είναι η λειτουργία βιωματικών εργαστηρίων υποστήριξης παιδιών και γονέων, μέσω 2 κινητών μονάδων επιστημόνων, μία ανά νομό, οι οποίες θα παρέχουν ψυχοκοινωνική υποστήριξη και υπηρεσίες συμβουλευτικής τόσο στα παιδιά όσο και στους γονείς τους που έρχονται αντιμέτωποι με έναν νέο τρόπο καθημερινότητας λόγω της οικονομικής κρίσης. Οι συναντήσεις με τα παιδιά, με τους γονείς αλλά και σε μικτές ομάδες γονέων και παιδιών θα διεξάγονται σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο σε σχολικές μονάδες και θα παρέχουν δράσεις και ενέργειες ώστε αφενός να παρέχουν στα παιδιά τις απαιτούμενες «ορθές» απαντήσεις που τα παιδιά χρειάζονται για αυτά που συμβαίνουν γύρω τους με απλά λόγια και προσαρμοσμένα στην ηλικία τους, καθώς πρέπει και έχουν το δικαίωμα να γνωρίζουν, να συμμετέχουν σε όλα αυτά που βιώνουν. Παράλληλα, στις συναντήσεις με τους γονείς θα παρέχονται συμβουλές και μέθοδοι αντιμετώπισης του άγχους καθώς και τρόπους διασφάλισης ότι μπορούν να εξασφαλίσουν στα παιδιά τους τα απαιτούμενα επίπεδα ασφάλειας για την ψυχική τους υγεία, να αποκτήσουν αυτοί και τα παιδιά τους τη ψυχική ανθεκτικότητα έτσι ώστε να αντιμετωπίζουν τις αντιξοότητες.

Στις συνθήκες που διαμορφώνονται όπου γονείς και παιδιά βιώνουν καθεστώς μεγάλης αβεβαιότητας και ανασφάλειας είναι κρίσιμη η παροχή υποστηρικτικών μηχανισμών και δράσεων καθώς η ψυχική υγεία των παιδιών και των γονέων αποτελεί έναν σημαντικό παράγοντα αλλά και μία εύθραυστη μεταβλητή η οποία θα πρέπει να διαφυλαχτεί για να αντιμετωπίσει η οικογένεια τις δυσκολίες και τις αντιξοότητες της ζωής και οι γονείς να

είναι ήρεμοι και υποστηρικτικοί και να διαχειρίζονται τις προσδοκίες των παιδιών με ειλικρινή και αισιόδοξο τρόπο.

- **Εκμάθηση κυκλοφοριακής αγωγής σε παιδιά και εφήβους**

Το πρόβλημα των τροχαίων ατυχημάτων και δυστυχημάτων φαίνεται να αυξάνεται ολοένα και περισσότερο στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Γενικής Αστυνομικής Διεύθυνσης Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, το μήνα Μάιο 2013 σημειώθηκε αύξηση σε όλες τις κατηγορίες των καταγεγραμμένων ατυχημάτων και δυστυχημάτων.

Επισημαίνεται από την προαναφερόμενη υπηρεσία ότι οι κύριες αιτίες των τροχαίων ατυχημάτων καθώς και οι παράγοντες που επιτείνουν τις συνέπειες τους είναι:

- Η υπερβολική ταχύτητα
- Η απόσπαση της προσοχής του οδηγού κυρίως λόγω της χρήσης κινητού τηλεφώνου
- Η παραβίαση της προτεραιότητας
- Η οδήγηση υπό την επήρεια αλκοόλ
- Η κίνηση στο αντίθετο ρεύμα
- Η οδήγηση χωρίς χρήση κράνους και προστατευτικής ζώνης

Όλοι οι παραπάνω παράγοντες που οδηγούν σε ατυχήματα ή και δυστυχήματα καταδεικνύουν την έλλειψη της κυκλοφοριακής αγωγής, η οποία είναι πολυπαραγοντικό αποτέλεσμα.

Κυριότερα αίτια έλλειψης της κυκλοφοριακής αγωγής είναι :

α) Η έλλειψη κυκλοφοριακής διαπαιδαγώγησης των μικρών παιδιών και των εφήβων. Η σημασία της εκπαίδευσης των μικρών παιδιών στην ασφάλεια της οδικής κυκλοφορίας είναι πολύ μεγάλη γιατί αφενός προστατεύονται κατά την παιδική τους ηλικία αλλά προστατεύονται τα παιδιά και για το υπόλοιπο της ζωής τους. Είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι εκείνος ο οποίος δεν θα εκπαιδευθεί δεν θα μάθει και δεν θα μεταβάλει σε συνήθειες, τους κανόνες κυκλοφορίας από την παιδική ηλικία, θα εξακολουθήσει να τους αγνοεί και να τους παραβαίνει και ως μεγάλος, αφού δεν δημιούργησε αρχές, πεποιθήσεις και συνήθειες.

β) Η μη ύπαρξη μαθήματος για θέματα οδικής ασφάλειας στα σχολεία όλων των βαθμίδων.

Για την αντιμετώπιση του παραπάνω προβλήματος προτείνεται η υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων κυκλοφοριακής αγωγής σε παιδιά όλων των εκπαιδευτικών βαθμίδων. Τα μαθήματα θα γίνονται σε συνεργασία των σχολικών τροχονόμων και των εκπαιδευτικών των εκάστοτε σχολικών μονάδων όπου θα υλοποιηθεί η εν λόγω δράση ενώ

παράλληλα θα μπορέσουν να κάνουν χρήση και των πάρκων κυκλοφοριακής αγωγής στη Ρόδο και στην Ερμούπολη της Σύρου. Στόχος της δράσης είναι η ενημέρωση και η εκπαίδευση των παιδιών και των εφήβων σε θέματα οδικής ασφάλειας και προστασίας όπου υπό την εποπτεία και την καθοδήγηση των παιδαγωγών και των σχολικών τροχονόμων, θα γνωρίσουν τους βασικούς κανόνες κυκλοφοριακής αγωγής και σωστής οδικής συμπεριφοράς, που πρέπει να ακολουθούν ως πεζοί, ως ποδηλάτες, ως επιβάτες ΙΧ και αργότερα στη ζωή τους ως οδηγοί.

Τέλος, εκτιμάται ότι η εξοικείωση των παιδιών με τους κανόνες κυκλοφοριακής αγωγής και προώθηση της οδικής ασφάλειας θα λειτουργήσει πολλαπλασιαστικά από τα παιδιά στους γονείς τους και στους δασκάλους τους. Αυτό πιστεύουμε ότι θα οδηγήσει σε αριθμητικά λιγότερα ατυχήματα στο δρόμο ενώ ταυτόχρονα τα ίδια τα παιδιά θα αποτελέσουν στο μέλλον οδηγούς και πεζούς με ορθή οδική συμπεριφορά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4^ο

Για την υλοποίηση των προαναφερθέντων στρατηγικών στόχων για την απασχόληση και την κοινωνική ενσωμάτωση θα γίνει χρήση όλων των διαθέσιμων πόρων. Όλα τα χρηματοδοτικά μέσα θα πρέπει να χρησιμοποιούνται όσο είναι δυνατόν αποτελεσματικότερα. Στα στοιχεία που εξασφαλίζουν την κατάλληλη ποιότητα των δαπανών θα πρέπει να περιλαμβάνονται η ευελιξία, τα θετικά κίνητρα, η συγκέντρωση πόρων σε μέτρα ενίσχυσης της ανάπτυξης, η έμφαση στα αποτελέσματα, η απλούστευση της εκτέλεσης και η κατάλληλη χρήση των χρηματοδοτικών μέσων.

Εντός της επόμενης περιόδου, οι δαπάνες πρέπει να χρησιμοποιηθούν για τη στήριξη της ανάπτυξης, της απασχόλησης, της ανταγωνιστικότητας και της κοινωνικής συνοχής, σύμφωνα με τη στρατηγική «Ευρώπη 2020». Η αξία κάθε ευρώ που δαπανάται πρέπει να εξετάζεται προσεκτικά, ώστε να διασφαλίζεται η προστιθέμενη αξία και η ποιότητα των δαπανών στο πλαίσιο των διαθέσιμων πόρων, συμβάλλοντας κατά τον τρόπο αυτό στην αποτελεσματικότερη ή ταχύτερη επίτευξη των συμφωνημένων κοινών στόχων πολιτικής.

Οι ελλείψεις και τα ανεπαρκή επίπεδα δεξιοτήτων, η μη ικανοποιητική απόδοση των ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας και των εκπαιδευτικών συστημάτων, ο κοινωνικός αποκλεισμός περιθωριοποιημένων ομάδων και η χαμηλή κινητικότητα του εργατικού δυναμικού, απαιτούν πρωτοβουλίες πολιτικής και συγκεκριμένες υποστηρικτικές ενέργειες.

Αν δεν αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά, θα αποτελέσουν σημαντική πρόκληση για την κοινωνική συνοχή και την ανταγωνιστικότητα. Είναι, συνεπώς, ουσιώδες οι επενδύσεις που ευνοούν την ανάπτυξη στους τομείς των υποδομών, της περιφερειακής ανταγωνιστικότητας και της επιχειρηματικής ανάπτυξης να συνοδεύονται από μέτρα υποστήριξης της δημιουργίας βιώσιμων θέσεων εργασίας στους τομείς της πολιτικής της αγοράς εργασίας, της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, της κοινωνικής ένταξης, της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών, καθώς και της διοικητικής ικανότητας.

4.1. Πολιτική Συνοχής 2014-2020

Ένας σημαντικός στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι η προαγωγή της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής και της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών. Η πολιτική για τη συνοχή αποτελεί το βασικότερο εργαλείο για τη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των περιφερειών της Ευρώπης.

Τα ταμεία της πολιτικής συνοχής (το ΕΚΤ, το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής), καθώς και το ΕΓΤΑΑ και το ΕΤΘΑ αποτελούν σημαντικές πηγές επενδύσεων για την τόνωση της βιώσιμης ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης.

Η πολιτική συνοχής αποτελεί μείζονος σημασίας εργαλείο για τις επενδύσεις, την ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας σε ενωσιακό επίπεδο και για τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις σε εθνικό επίπεδο. Αντιπροσωπεύει σημαντικό μερίδιο των δημόσιων επενδύσεων στην Ε.Ε., συμβάλλει στην εμβάθυνση της εσωτερικής αγοράς και, ως εκ τούτου, διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην προαγωγή της οικονομικής μεγέθυνσης, της απασχόλησης και της ανταγωνιστικότητας. Εξάλλου, η πολιτική συνοχής θα συμβάλει στη στρατηγική

«Ευρώπη 2020» για μια έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) και του Ταμείου Συνοχής (ΤΣ) θα επιδιώξει τους ακόλουθους στόχους: «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» στα κράτη μέλη και τις περιφέρειες, που θα υποστηριχθούν από όλα τα Ταμεία, και «Ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία», που θα υποστηριχθεί από το ΕΤΠΑ.

Η συμβολή του **Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)** στη δημιουργία θέσεων εργασίας κατά την περίοδο 2014-2020 θα ενισχυθεί με την προτεινόμενη επικέντρωση των πόρων στην έρευνα, την τεχνολογική ανάπτυξη και την καινοτομία, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και τη στήριξη της μετάβασης προς την οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της ενεργειακής αποδοτικότητας. Το ΕΤΠΑ θα επενδύσει επίσης στον τομέα των ΤΠΕ και συμπληρώνει τη χρηματοδότηση του ΕΚΤ για την προώθηση της απασχόλησης και την υποστήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού, χρηματοδοτώντας, για παράδειγμα, την εκπαίδευση, τις υποδομές των υπηρεσιών κατάρτισης και απασχόλησης, καθώς και τη στήριξη της αυτοαπασχόλησης και της σύστασης επιχειρήσεων. Θα στηρίζει επίσης τις επενδύσεις στην υγεία και τις κοινωνικές υποδομές.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού για το ΕΤΠΑ, στο πλαίσιο των θεματικών στόχων το Ταμείο υποστηρίζει τις ακόλουθες επενδυτικές προτεραιότητες (αναφορικά με την απασχόληση, τις ΜΜΕ και την εκπαίδευση-κατάρτιση):

Θεματικός Στόχος 3 «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ»:

- προαγωγή της επιχειρηματικότητας, ιδίως με τη διευκόλυνση της οικονομικής εκμετάλλευσης νέων ιδεών και ενίσχυση της δημιουργίας νέων εταιρειών
- ανάπτυξη νέων επιχειρηματικών μοντέλων για ΜΜΕ, ιδίως για τη διεθνοποίηση.

Θεματικός Στόχος 8 «Προαγωγή απασχόλησης και υποστήριξη κινητικότητας εργατικού δυναμικού»:

- ανάπτυξη φυτωρίων επιχειρήσεων και επενδυτική στήριξη για αυτοαπασχόληση και δημιουργία επιχειρήσεων
- τοπικές πρωτοβουλίες ανάπτυξης και ενίσχυση για μηχανισμούς που παρέχουν υπηρεσίες σε επίπεδο γειτονιάς για τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης.
- επενδύσεις σε υποδομές για δημόσιες επιχειρήσεις απασχόλησης.

Θεματικός Στόχος 9 «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας»:

- επενδύσεις στις υποδομές υγείας και τις κοινωνικές υποδομές που συμβάλλουν στην εθνική, περιφερειακή και τοπική ανάπτυξη, μειώνοντας τις ανισότητες όσον αφορά την κατάσταση στον τομέα της υγείας και τη μετάβαση από θεσμικές υπηρεσίες σε υπηρεσίες σε δημοτικό επίπεδο
- στήριξη για φυσική και οικονομική αναζωογόνηση υποβαθμισμένων αστικών και αγροτικών κοινοτήτων
- υποστήριξη για κοινωνικές επιχειρήσεις.

Θεματικός Στόχος 10 «Επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση»:

- επενδύσεις σε εκπαίδευση, δεξιότητες και διά βίου μάθηση με την ανάπτυξη υποδομής κατάρτισης και εκπαίδευσης.

Το **Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)** υποστηρίζει τη διαφοροποίηση της εργασίας με την ανάληψη μη γεωργικών δραστηριοτήτων και την ανάπτυξη μικρών γεωργικών επιχειρήσεων, επενδύοντας στις δεξιότητες, τη μεταφορά γνώσης και τη βοήθεια προς νεοσύστατες επιχειρήσεις νέων αγροτών.

Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας, που θα ενσωματωθεί την περίοδο 2014-20 σε ένα ενιαίο **Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας (ΕΤΘΑ)**, υποστηρίζει τη μετάβαση στη βιώσιμη αλιεία, καθώς και τη διαφοροποίηση των τοπικών οικονομιών, μεταξύ άλλων μέσω της κατάρτισης και της στήριξης μικρών επιχειρήσεων.

4.2. Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) συγχρηματοδοτεί μέτρα ενεργοποίησης της αγοράς εργασίας, όπως είναι οι επιδοτήσεις πρόσληψης, τα μαθήματα επαγγελματικής και επιχειρηματικής κατάρτισης, τα προγράμματα μικροχρηματοδότησης, καθώς και ο σχεδιασμός και η εφαρμογή των πολιτικών απασχόλησης σε ολόκληρη την Ε.Ε..

Το ΕΚΤ υποστηρίζει πολιτικές και προτεραιότητες που έχουν στόχο την επίτευξη προόδου προς την πλήρη απασχόληση, τη βελτίωση της ποιότητας και της παραγωγικότητας στην εργασία, την αύξηση της γεωγραφικής και επαγγελματικής κινητικότητας των εργαζομένων ανά την Ένωση, τη βελτίωση των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και την προαγωγή της κοινωνικής ένταξης, συμβάλλοντας μέσω αυτών στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή.

Στην Ελλάδα, οι χρηματοδοτήσεις από το ΕΚΤ κατά την τρέχουσα και τις προηγούμενες προγραμματικές περιόδους, συνέβαλαν σε σημαντικό βαθμό στη δημιουργία βασικών δομών και υποδομών στους χώρους της Εκπαίδευσης και της Απασχόλησης. Ίσως ακόμα πιο σημαντική ήταν η συμβολή του ΕΚΤ στον τομέα της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Όπως προαναφέρθηκε, το σχέδιο κανονισμού ΕΚΤ για το 2014-2020 προτείνει να εστιαστεί το ΕΚΤ σε τέσσερις «θεματικούς στόχους» σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση: (i) προαγωγή της απασχόλησης και της κινητικότητας των εργαζομένων· (ii) επένδυση στην εκπαίδευση, την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση· (iii) προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας· (iv) ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας και αποτελεσματικής δημόσιας διοίκησης. Κάθε θεματικός στόχος μεταφράζεται σε κατηγορίες παρέμβασης ή «επενδυτικές προτεραιότητες».

Για την περίοδο 2014-2020, το ΕΚΤ θα διαθέσει πόρους προκειμένου να καλυφθούν οι επενδυτικές προτεραιότητες, όπως η πρόσβαση στην απασχόληση για όσους αναζητούν εργασία και για τα άτομα χωρίς εργασία, η βιώσιμη ένταξη στην αγορά εργασίας των νέων που ούτε σπουδάζουν ούτε εργάζονται ούτε ακολουθούν κάποια κατάρτιση, μεταξύ άλλων με τις

«Εγγυήσεις για τους νέους», η αυτοαπασχόληση, η επιχειρηματικότητα και η δημιουργία επιχειρήσεων, καθώς και οι επενδύσεις στην εκπαίδευση και την κοινωνική ένταξη και η ανάπτυξη ικανοτήτων στη δημόσια διοίκηση.

Τουλάχιστον 20% των συνολικών πόρων του ΕΚΤ σε κάθε κράτος μέλος διατίθενται για τον θεματικό στόχο «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας»

Το σχέδιο κανονισμού προτείνει περιορισμένο αριθμό ειδικών κανόνων επιλεξιμότητας για τη διευκόλυνση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση και το ΕΚΤ για μικρότερους δικαιούχους και παρεμβάσεις και για τον συνυπολογισμό του διαφορετικού χαρακτήρα των παρεμβάσεων του ΕΚΤ και του διαφορετικού τύπου των δικαιούχων του ΕΚΤ σε σύγκριση με άλλα ταμεία. Για να διασφαλιστεί ότι η απλούστευση θα φθάσει έως τους δικαιούχους, το σχέδιο κανονισμού προτείνει την επέκταση της χρήσης των απλουστευμένων επιλογών κόστους, συμπεριλαμβανομένης της υποχρεωτικής χρήσης τους για μικρότερες παρεμβάσεις. Οι εν λόγω διατάξεις θα μειώσουν τη διοικητική επιβάρυνση για τους δικαιούχους και τις διαχειριστικές αρχές, θα ενισχύσουν τον προσανατολισμένο στα αποτελέσματα χαρακτήρα του ΕΚΤ και θα συμβάλουν στη μείωση των ποσοστών σφαλμάτων.

4.3. Κοινωνικά Προγράμματα

4.3.1 Πρόγραμμα Κοινωνικής Αλλαγής και Καινοτομίας

Στόχος του προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την κοινωνική αλλαγή και την καινοτομία είναι να συμβάλει στην υλοποίηση της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», των πρωταρχικών στόχων της και των ολοκληρωμένων κατευθυντηρίων γραμμών της, με την παροχή χρηματοδοτικής στήριξης για την επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά την προαγωγή ενός υψηλού επιπέδου απασχόλησης, τη διασφάλιση επαρκούς κοινωνικής προστασίας, την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και της φτώχειας, καθώς και τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας.

Το πρόγραμμα βασίζεται σε τρεις ήδη υπάρχοντες άξονες:

- το πρόγραμμα Progress, το οποίο στηρίζει την ανάπτυξη, την εφαρμογή, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της πολιτικής για την απασχόληση, της κοινωνικής πολιτικής και της νομοθεσίας για τις συνθήκες εργασίας της Ένωσης και προάγει την τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής και την καινοτομία, σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους, τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη.
- το EURES, το οποίο στηρίζει τις δραστηριότητες που αναλαμβάνονται στο πλαίσιο του δικτύου EURES, δηλαδή, τις ειδικευμένες υπηρεσίες για την ανάπτυξη της ανταλλαγής και της διάδοσης πληροφοριών, καθώς και άλλων μορφών συνεργασίας για την προώθηση της γεωγραφικής κινητικότητας των εργαζομένων.
- τον ευρωπαϊκό μηχανισμό μικροχρηματοδοτήσεων Progress για την απασχόληση και την κοινωνική ένταξη, ο οποίος διευκολύνει την πρόσβαση των επιχειρηματιών στη

χρηματοδότηση, ιδίως εκείνων που είναι οι πλέον απομακρυσμένοι από την αγορά εργασίας, και των επιχειρήσεων κοινωνικής οικονομίας.

Οι γενικοί στόχοι τους οποίους επιδιώκει το πρόγραμμα είναι οι εξής:

α) Ενίσχυση της οικειοποίησης των στόχων της Ένωσης στον τομέα της απασχόλησης, στον κοινωνικό τομέα και στον τομέα των συνθηκών εργασίας από τους βασικούς αρμόδιους για τη χάραξη πολιτικής σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, καθώς και από άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, έτσι ώστε να ασκείται συγκεκριμένη και συντονισμένη δράση τόσο σε επίπεδο Ένωσης όσο και σε επίπεδο κρατών μελών.

β) Υποστήριξη της ανάπτυξης κατάλληλων, προσιτών και αποτελεσματικών συστημάτων κοινωνικής προστασίας και αγορών εργασίας και διευκόλυνση της πολιτικής μεταρρύθμισης, με την προαγωγή της χρηστής διακυβέρνησης, της αμοιβαίας μάθησης και της κοινωνικής καινοτομίας.

γ) Εκσυγχρονισμός της νομοθεσίας της Ένωσης σύμφωνα με τις αρχές της «έξυπνης νομοθεσίας» και διασφάλιση ότι η νομοθεσία της Ένωσης σε θέματα σχετικά με τις συνθήκες εργασίας εφαρμόζεται αποτελεσματικά.

δ) Προώθηση της γεωγραφικής κινητικότητας των εργαζομένων και αύξηση των ευκαιριών απασχόλησης με την ανάπτυξη αγορών εργασίας εντός της Ένωσης, ανοιχτών για όλους και προσπελάσιμων από όλους.

ε) Προώθηση της απασχόλησης και της κοινωνικής ένταξης με την αύξηση της διαθεσιμότητας μικροχρηματοδότησης και της προσβασιμότητας σ' αυτήν για τις ευάλωτες ομάδες και τις πολύ μικρές επιχειρήσεις και με την αύξηση της πρόσβασης στη χρηματοδότηση για τις επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας.

Οι πιστώσεις για την εφαρμογή του προγράμματος για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2014 έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020 ανέρχονται σε 815 εκατ. ευρώ (σε σημερινές τιμές).

4.3.2. Εγγύηση για τη Νεολαία

Με τις «εγγυήσεις για τη νεολαία» καταβάλλεται μέριμνα για την ομαλή μετάβαση από το σχολείο στην εργασία, την ενσωμάτωση στην αγορά εργασίας και εξασφαλίζεται ότι δεν αποκλείεται κανένας νέος. Το μέτρο αυτό αποτελεί ανταπόκριση στην επιδείνωση της απασχόλησης των νέων σε όλη την Ευρώπη, όπου όλο και περισσότεροι νέοι βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης. Η επένδυση που απαιτείται για τον εγγυητικό μηχανισμό πρέπει να εκτιμηθεί σε σύγκριση με το υψηλό κοινωνικό και οικονομικό κόστος που θα έχει μακροπρόθεσμα η ευρεία ανεργία των νέων.

Η σύσταση ορίζει κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή των μηχανισμών εγγυήσεων για τη νεολαία, με έμφαση σε ορισμένες βασικές γραμμές δράσης, όπως:

- σύμπραξη δημόσιων και ιδιωτικών υπηρεσιών απασχόλησης, εργοδοτών, κοινωνικών εταίρων και αντιπροσώπων των νέων,
- στρατηγικές εκτός δομών για τους νέους, ιδιαίτερα τους πλέον ευάλωτους,
- στήριξη της ένταξης των νέων στην αγορά εργασίας με ενίσχυση των δεξιοτήτων,
- ενθάρρυνση των εργοδοτών να προσφέρουν απασχόληση στους νέους και προαγωγή της κινητικότητας της εργασίας,
- αξιολόγηση και συνεχή βελτίωση των προγραμμάτων,
- αξιοποίηση των κονδυλίων της ΕΕ για την υποστήριξη της θέσπισης των μηχανισμών αυτών.

Χάρη στη νέα αυτή πρωτοβουλία θα διατεθούν 6 δισ. ευρώ για την περίοδο 2014-2020, ώστε οι περιφέρειες με ποσοστά ανεργίας των νέων πάνω από 25% να μπορέσουν να εφαρμόσουν μέτρα υπέρ της απασχόλησης των νέων, όπως οι εγγυήσεις για τη νεολαία.

Το μισό του ποσού αυτού θα προέλθει από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το άλλο μισό από ειδική γραμμή του προϋπολογισμού.

Πέρα από τη χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό της Ένωσης, η ΕΕ θα υποστηρίξει τους μηχανισμούς με την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, την παρακολούθηση των μέτρων των κρατών μελών και την υποστήριξη δραστηριοτήτων αύξησης της ευαισθητοποίησης.

4.3.3. Πρόγραμμα Cosme

Το πρόγραμμα COSME για τις Μικρομεσαίες επιχειρήσεις και η διάσταση της Καινοτομίας που εντάχθηκε στο πρόγραμμα HORIZON 2020 και αφορά την έρευνα και την καινοτομία, αποτελούν τα διάδοχα προγράμματα του τρέχοντος προγράμματος 2007-2013 για την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία (Entrepreneurship and Innovation Programme – EIP).

Ο διττός γενικός στόχος της πρότασης είναι να τονώνει τις δυνατότητες τόσο της ανταγωνιστικότητας όσο και της επιχειρηματικότητας, ιδίως όσον αφορά την ίδρυση και την ανάπτυξη ΜΜΕ, στην ευρωπαϊκή οικονομία. Ειδικοί στόχοι είναι η βελτίωση του πλαισίου προϋποθέσεων για την ανταγωνιστικότητα και τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων της ΕΕ, η προώθηση της επιχειρηματικότητας, η βελτίωση της πρόσβασης σε χρηματοδότηση και η βελτίωση της πρόσβασης σε αγορές.

Κατά τη διάρκεια του προγράμματος αναμένεται να διατεθούν πάνω από 2 δισ ευρώ για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της βιωσιμότητας των 23 εκατ. ΜΜΕ που υπάρχουν στην Ε.Ε.

Συνολικός στόχος της πρότασης είναι να συμβάλει στην επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» αντιμετωπίζοντας τους συγκεκριμένους περιορισμούς στην ανάπτυξη της ευρωπαϊκής οικονομίας. Λόγω της σημασίας της για την επίτευξη των στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020», η βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος για τις ΜΜΕ αναφέρεται σε έξι από τις επτά εμβληματικές πρωτοβουλίες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»: Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης, Ένωση καινοτομία, Νεολαία

σε κίνηση, Ψηφιακό θεματολόγιο για την Ευρώπη, Μια Ευρώπη που χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τους πόρους, Ατζέντα για νέες δεξιότητες και θέσεις εργασίας. Ιδιαίτερη σημασία για το νέο πρόγραμμα έχει η εμβληματική πρωτοβουλία «Μια βιομηχανική πολιτική για την εποχή της παγκοσμιοποίησης», η οποία περιγράφει μια νέα στρατηγική προσέγγιση, εξετάζοντας την ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα καθώς και την ίδρυση και την ανάπτυξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων και την προώθηση επιχειρηματικής νοοτροπίας.

Το προτεινόμενο νέο πρόγραμμα θα παράσχει επίσης ένα εργαλείο, το οποίο μπορεί να εξυπηρετήσει και άλλους στόχους πολιτικής. Το δίκτυο Enterprise Europe Network θα αποτελέσει μέσο για τη σύνδεση με άλλα προγράμματα και πρωτοβουλίες, όσον αφορά τη διάδοση πληροφοριών από την κορυφή προς τη βάση, την προώθησή τους, καθώς και τη συλλογή σχολίων και παρατηρήσεων από τους ενδιαφερομένους από τη βάση προς την κορυφή. Θα εξακολουθήσει να παρέχει πληροφορίες, συμβουλές και υποστήριξη στις ΜΜΕ όσον αφορά τα περιβαλλοντικά προγράμματα και τη συμμόρφωση. Θα μεγιστοποιηθούν οι συνέργειες με άλλα προγράμματα. Για παράδειγμα, οι δραστηριότητες εγγυοδοσίας που προτείνονται στο νέο πρόγραμμα θα λειτουργήσουν παράλληλα με τις δραστηριότητες εγγυοδοσίας οι οποίες χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων της Ένωσης και του μηχανισμού μικροχρηματοδοτήσεων Progress. Τα μέσα επιχειρηματικών κεφαλαίων θα συμπληρώσουν εκείνα που παρέχονται στο πλαίσιο του Ορίζων 2020 – του νέου προγράμματος-πλαίσιου για την έρευνα και καινοτομία. Το πρόγραμμα θα αποφύγει επίσης τις αλληλεπικαλύψεις με άλλα προγράμματα, ιδίως στους τομείς της προώθησης της επιχειρηματικότητας και των δεξιοτήτων. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί επίσης στη συμπληρωματικότητα του νέου προγράμματος με τον προτεινόμενο μηχανισμό εταιρικής σχέσης.

Το πρόγραμμα συμβάλλει στην επίτευξη των γενικών στόχων που περιγράφονται κατωτέρω, αποδίδοντας ιδιαίτερη προσοχή στις συγκεκριμένες ανάγκες των ΜΜΕ σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο:

- ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων στον κλάδο του τουρισμού·
- ενθάρρυνση επιχειρηματικής νοοτροπίας και προώθηση της ίδρυσης και της ανάπτυξης ΜΜΕ.

Οι ειδικοί στόχοι του προγράμματος είναι οι ακόλουθοι:

- βελτίωση του πλαισίου προϋποθέσεων για την ανταγωνιστικότητα και τη βιωσιμότητα των επιχειρήσεων της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων στον κλάδο του τουρισμού
- προώθηση της επιχειρηματικότητας, μεταξύ άλλων σε συγκεκριμένες ομάδες-στόχους
- βελτίωση της πρόσβασης των ΜΜΕ σε χρηματοδότηση υπό μορφή μετοχικού κεφαλαίου και δανείων
- βελτίωση της πρόσβασης σε αγορές εντός της Ένωσης και παγκοσμίως.

4.4. Ίδιοι Πόροι

4.4.1. Χρηματοδότηση θέσεων απασχόλησης

Στόχος των προγραμμάτων θα είναι η επιδότηση προσλήψεων εργαζομένων αποκλειστικά από πόρους της Περιφέρειας, με τους κύριους δικαιούχους τις επιχειρήσεις και τα νομικά πρόσωπα της Περιφέρειας.

Η διαδικασία θα πραγματοποιείται στα πρότυπα αντίστοιχων προγραμμάτων επιχορήγησης επιχειρήσεων, του ΟΑΕΔ και θα προϋποθέτει την υποχρέωση του εργοδότη να διατηρεί τον εργαζόμενο μετά το πέρας του έτους για τουλάχιστον τρεις μήνες.

Ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες της Περιφέρειας τα εν λόγω προγράμματα θα απευθύνονται σε:

- Άτομα που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση
- Άνεργους πτυχιούχους ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων πανεπιστημιακού και τεχνολογικού τομέα
- Νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας για απόκτηση εργασιακής εμπειρίας
- Άνεργους που βρίσκονται στο στάδιο της σύνταξης
- Νέους επιστήμονες

Για την εκπόνηση των εν λόγω προγραμμάτων θα απαιτηθεί η συνεργασία:

- με τους αρμόδιους επαγγελματικούς φορείς όπως τα Επαγγελματικά, Βιοτεχνικά και Βιομηχανικά Επιμελητήρια Αθηνών και Πειραιώς, προκειμένου να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά και εξειδικευμένα το φαινόμενο της ανεργίας και η προώθηση της επιχειρηματικότητας.
- με επιστημονικούς φορείς εξειδικευμένους σε θέματα απασχόλησης όπως η ΙΝΕ-ΓΣΕΕ, με πανεπιστημιακά ιδρύματα και με κρατικούς φορείς, όπως ο ΟΑΕΔ, για την εκπόνηση ενός έκτακτου σχεδίου για την καταπολέμηση της ανεργίας στην Αττική.

4.4.2. Χορήγηση Μικροδανείων

Οι ΜΜΕ αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας μας. Απαραίτητη προϋπόθεση για το ξεκίνημα μιας επιχείρησης είναι η πρόσβαση στη χρηματοδότηση.

Η οικονομική κρίση μείωσε σημαντικά τη δανειοδότηση από τράπεζες, επιδεινώνοντας με τον τρόπο αυτόν τα διαρθρωτικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι ασθενείς κοινωνικές ομάδες όταν επιχειρούν να αποκτήσουν πρόσβαση σε τραπεζικές υπηρεσίες.

Η μικροχρηματοδότηση και ειδικότερα η μικροπίστωση, δηλαδή τα δάνεια ύψους κάτω των 25.000 ευρώ, είναι μια λύση. Το νέο Μέσο Χρηματοοικονομικής Τεχνικής, θα χρηματοδοτείται κατά 100% από την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, σε συνεργασία με χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και τραπεζικά ιδρύματα. Μέσω της λειτουργίας του μηχανισμού στήριξης, πρόκειται να βοηθηθούν οι φορείς επιχειρηματικότητας που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αυτοαπασχόλησης και ΜΜΕ στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου, οι οποίοι, αντιμέτωποι με σοβαρά προβλήματα ρευστότητας, θα μπορούν να χρηματοδοτήσουν τις επιχειρηματικές δραστηριότητες τους, με ευνοϊκούς όρους.

Το εν λόγω χρηματοδοτικό μέσο θα αποσκοπεί στην στήριξη των πολύ μικρών και μικρών επιχειρήσεων των νησιωτικών περιοχών και στην κάλυψη των κενών ρευστότητας της χρηματοπιστωτικής αγοράς, με επιδίωξη την αναβάθμιση του προϊόντος τους και ειδικότερα:

- στην αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στις νησιωτικές περιοχές,
- στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς των επιχειρήσεων,
- στην καλύτερη ανταπόκριση της τουριστικής περιόδου και
- στην, εν τέλει, εξασφάλιση προοπτικών βιωσιμότητας.

Επωφελούμενοι του Προγράμματος θα είναι:

- υπό σύσταση επιχειρήσεις
- νέες επιχειρήσεις
- υφιστάμενες επιχειρήσεις, πολύ μικρού και μικρού μεγέθους.

Μέσω των μικροπιστώσεων θα χρηματοδοτούνται:

- Δαπάνες βελτίωσης, επέκτασης και εκσυγχρονισμού των επιχειρήσεων
- Λειτουργικές δαπάνες
- Αμοιβές έμμισθου προσωπικού
- Επισκευές και συντηρήσεις
- Αγορές εξοπλισμών και πρώτων υλών

4.5 Κοιν.Σ.Επ

Η αύξηση των ποσοστών της ανεργίας και της φτώχειας στην Ευρώπη, λόγω της χρηματοπιστωτικής κρίσης που ξέσπασε το 2008, καθώς και η διεύρυνση του κοινωνικού αποκλεισμού επηρέασαν σημαντικά την ζήτηση των υπηρεσιών-παροχών του κοινωνικού κράτους. Τα προαναφερόμενα αποτέλεσαν την αφετηρία ανάπτυξης του τομέα της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας. Η Κοινωνική Οικονομία θεωρείται σημαντικό μέσο για την προώθηση της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας καθώς και της κοινωνικής ενσωμάτωσης ατόμων που ανήκουν σε ευπαθείς ομάδες.

Οι Κοινωνικοί Συνεταιρισμοί συνδυάζουν τα καλύτερα στοιχεία των συμβατικών συνεταιρισμών και των μη-κυβερνητικών οργανώσεων, δημιουργώντας ευκαιρίες για εισόδημα, απασχόληση και κοινωνική συνοχή στην πόλη και την ύπαιθρο.

Η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν.Σ.Επ.) είναι αστικός συνεταιρισμός κοινωνικού σκοπού με περιορισμένη ευθύνη των μελών του και αποτελεί σχετικά νέα για την ελληνική πραγματικότητα μορφή επιχείρησης (Νόμος 4019 «Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα και λοιπές διατάξεις» που δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 216 στις 30/09/2011).

Σύμφωνα με τον ορισμό που δίνεται στο άρθρο 1, παρ. 1 του Ν. 4019/11 για την Κοινωνική Οικονομία και την Κοινωνική Επιχειρηματικότητα: «"Κοινωνική Οικονομία" είναι το σύνολο των οικονομικών, επιχειρηματικών, παραγωγικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, οι οποίες αναλαμβάνονται από νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων, των οποίων ο καταστατικός σκοπός είναι η επιδίωξη του συλλογικού οφέλους και η εξυπηρέτηση γενικότερων κοινωνικών συμφερόντων.».

Η Κοιν.Σ.Επ. προβλέπει στο καταστατικό της την κοινωνική ωφέλεια, μέσω της παραγωγής αγαθών ή της παροχής υπηρεσιών συλλογικού και κοινωνικού χαρακτήρα. Δίνει προτεραιότητα στην αύξηση της απασχόλησης, με έμφαση στις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού και όχι στη συσσώρευση κεφαλαίου. Κατά τη διαδικασία λήψης επιχειρηματικών αποφάσεων, εφαρμόζεται η αρχή «ένα πρόσωπο – μια ψήφος», ανεξάρτητα από τον αριθμό των μερίδων που κατέχει κάθε μέλος της επιχείρησης. Το κέρδος της Κοιν.Σ.Επ. προκύπτει από δράσεις που εξυπηρετούν κυρίως το κοινωνικό συμφέρον και η διανομή του γίνεται για την εξυπηρέτηση των καταστατικών σκοπών και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Μέλη της Κοιν.Σ.Επ. μπορεί να είναι φυσικά πρόσωπα ή εταιρίες, οι τελευταίες μέχρι το 1/3 των μελών. Κάθε μέλος διαθέτει τουλάχιστον 1 υποχρεωτική συνεταιριστική μερίδα και έως 5 προαιρετικές συνεταιριστικές μερίδες. Μέλος μιας Κοιν.Σ.Επ. δεν μπορεί να μετέχει σε άλλη Κοιν.Σ.Επ. που έχει έδρα στην ίδια Περιφερειακή Ενότητα και τον ίδιο καταστατικό σκοπό. Στο συγκεκριμένο τύπο επιχείρησης δεν μπορούν να συμμετέχουν ως μέλη Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης ούτε Ν.Π.Δ.Δ. που υπάγονται σε Ο.Τ.Α. με εξαίρεση τις Κοιν.Σ.Επ. Ένταξης. Κάθε μέλος της Διοικούσας Επιτροπής είναι υποχρεωτικά και μέλος της επιχείρησης.

Στα πλαίσια της δράσης για τη στήριξη των ΚοινΣΕπ, η ΠΝΑΙ μπορεί να προβεί σε πιλοτική δράση για την επιδότηση νέων επιχειρηματιών που θα ιδρύσουν **Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις** (ΚοινΣΕπ). Στο πλαίσιο της επιδοτούμενης δράσης για τις ΚοινΣΕπ, θα επιχορηγηθούν νέοι ηλικίας 18 έως 29 ετών, προκειμένου να προχωρήσουν στη σύσταση τέτοιων επιχειρήσεων. Οι ενδιαφερόμενοι που θα ενταχθούν θα λάβουν 15.000 ευρώ για ένα έτος. Η χρηματοδότηση θα γίνει με κονδύλια της ΠΝΑΙ.

Η δράση στοχεύει στη **δημιουργία Κοιν.ΣΕπ** και επομένως νέων θέσεων εργασίας. Με τη δράση αυτή γίνεται αποφασιστικό βήμα προς την εναρμόνιση με το κοινοτικό πλαίσιο, καθώς η χώρα μας είναι από τα λίγα κράτη-μέλη της ΕΕ που δεν έχει ενισχύσει τη νομική μορφή των ΚοινΣΕπ.

Το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί με την άμεση χρηματοδότηση ΚοινΣΕπ που ιδρύονται βάσει του Ν.4019/2011, όπως αυτός ισχύει και με την παράλληλη δημιουργία μηχανισμών υποστήριξης κάθε φάσης λειτουργίας των ΚοινΣΕπ. Σημειώνεται, ότι η ίδρυση ΚοινΣΕπ, πάντα στο πλαίσιο του ίδιου νόμου, μπορεί να χρηματοδοτηθεί και από πρόγραμμα του υπουργείου Ανάπτυξης που αναμένεται να ενεργοποιηθεί το Μάρτιο.

Το ποσό των 15.000 (Start Up Επιχορήγηση των αρχικών επιχειρηματικών σχεδίων των Κοιν.Σ.Επ.) ευρώ που θα χορηγηθεί, προβλέπεται να καλύψει δαπάνες για πληροφόρηση, αρχική συμβουλευτική, coaching, mentoring στους υποψήφιους κοινωνικούς επιχειρηματίες, την εκπόνηση του επιχειρηματικού σχεδίου, αλλά και κατάρτιση, αν είναι αναγκαίο, στο αντικείμενο δραστηριότητας της επιχείρησης

Για την προώθηση της «κοινωνικής οικονομίας της αγοράς με υψηλό βαθμό ανταγωνιστικότητας» η Επιτροπή έχει θέσει την κοινωνική οικονομία και την κοινωνική καινοτομία στο επίκεντρο του προβληματισμού της, τόσο από την άποψη της εδαφικής συνοχής όσο και της αναζήτησης πρωτότυπων λύσεων για τα κοινωνικά προβλήματα, και ιδίως την καταπολέμηση της φτώχειας και του αποκλεισμού, όπως εκφράζεται στη στρατηγική της «Ευρώπη 2020», στην εμβληματική πρωτοβουλία «Ένωση Καινοτομίας», στην Ευρωπαϊκή πλατφόρμα για την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού και στην «Πράξη για την Ενιαία αγορά» (ΠΕΑ).

Το δυναμικό ανάπτυξης και διάδοσης του μοντέλου των κοινωνικών επιχειρήσεων στην εσωτερική αγορά δεν έχει ακόμη αποτελέσει αντικείμενο πλήρους εκμετάλλευσης. Στόχος της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου είναι να παρέχει ένα ολοκληρωμένο φάσμα υπηρεσιών για την ανάπτυξη, τη στήριξη και την προαγωγή του θεσμού των Κοιν.Σ.Επ, μέσω της παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών, καθώς και μέσω της επιχορήγησης για την έναρξη της δραστηριότητας τους με κύριο κριτήριο επιλογής τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης. Μία από τις κύριες ανάγκες είναι να υπάρχει γρήγορη και εύκολη πρόσβαση σε πληροφορίες που διατίθενται για τις κοινωνικές επιχειρήσεις.

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου λαμβάνοντας υπόψη το εθνικό κανονιστικό πλαίσιο, τις προτάσεις και κατευθύνσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο και αξιοποιώντας το ευρύ δίκτυο συνεργατών που διαθέτει, στο οποίο περιλαμβάνονται περιφέρειες από τα περισσότερα κράτη μέλη της Ε.Ε., θα επιδιώξει την ανταλλαγή εμπειριών, την ενημέρωση και στήριξη των ενδιαφερομένων ομάδων του πληθυσμού, τον εντοπισμό και την διάδοση των βέλτιστων πρακτικών και των αναπαραγόμενων μοντέλων αναφορικά με τις κοινωνικές επιχειρήσεις, προκειμένου να δημιουργήσει μια δημόσια βάση δεδομένων, για την καλύτερη δυνατή πληροφόρηση των ενδιαφερομένων.

4.6 Τα νέα Προγράμματα Κοινωνικού Χαρακτήρα:

Σύμφωνα με τον Ν. 4152/2013: Επείγοντα μέτρα εφαρμογής των νόμων 4046/2012, 4093/2012 και 4127/2013, ο οποίος θεσπίζει τα νέα προγράμματα Κοινωνικού Χαρακτήρα, το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλειας και Πρόνοιας δημοσίευσε στις 24 Σεπτεμβρίου και 12 Νοεμβρίου τις Δύο από τις Τέσσερις Δημόσιες Προσκλήσεις που αφορούν στη διαδικασία προσλήψεων προσωπικού για την προώθηση της απασχόλησης σε δημόσιους φορείς.

Σύμφωνα με την Υποπαράγραφο ΙΔ.1. του νόμου, για την άμεση ανάσχεση της ανεργίας, ως έκτακτο μέτρο, ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού καταρτίζει Προγράμματα Κοινωνικού Χαρακτήρα, συγχρηματοδοτούμενα από τους πόρους του ΕΣΠΑ, για την κάλυψη κοινωνικών αναγκών, με απασχόληση των ανέργων απευθείας σε Δήμους και περιφέρειες ή άλλες δημόσιες υπηρεσίες, όπως σε σχολεία και νοσοκομεία.

- Το ΑΣΕΠ εποπτεύει την τήρηση των αρχών της αντικειμενικότητας και της διαφάνειας των διαδικασιών επιλογής για την πρόσληψη των ωφελουμένων ανέργων και ελέγχει τη νομιμότητα αυτής. Εάν κατά τον έλεγχο διαπιστωθεί ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις πρόσληψης ή δεν αποδεικνύονται τα κριτήρια βάσει των οποίων ο υποψήφιος κατατάχθηκε στον Οριστικό Πίνακα Κατάταξης Ανέργων, η πρόσληψη ανακαλείται υποχρεωτικά, με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του δικαιούχου φορέα.

- Οι ωφελούμενοι απολύονται αυτοδικαίως με τη λήξη του προγράμματος, χωρίς καμία αποζημίωση και χωρίς να απαιτείται η έκδοση διαπιστωτικής πράξης.

«Οι καθαρές αμοιβές ορίζονται κατά παρέκκλιση της ισχύουσας νομοθεσίας, σε 19,6 ευρώ ημερησίως και όχι μεγαλύτερες από 490,00 ευρώ μηνιαίως για ωφελούμενους ηλικίας 25 ετών και άνω και σε 17,1 ευρώ ημερησίως και όχι πάνω από 427,00 ευρώ μηνιαίως για ωφελούμενους ηλικίας κάτω των 25 ετών. Εκτός από τα παραπάνω καταβαλλόμενα ποσά, οι δικαιούχοι φορείς δεν υποχρεούνται να καταβάλλουν οποιαδήποτε άλλη παροχή ή ενίσχυση στους ωφελούμενους».

«...επιλέξιμη δαπάνη ορίζεται το μη μισθολογικό κόστος που αντιστοιχεί στις ασφαλιστικές εισφορές του εργαζομένου και εργοδότη (ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) και το οποίο για τους ανέργους άνω των 25 ετών δεν υπερβαίνει το ποσό των 258,00 € και για τους ανέργους κάτω των 25 ετών το ποσό των 225,00 €».

- Οι ωφελούμενοι υπάγονται στην ασφάλιση του ΙΚΑ -ΕΤΑΜ - ΕΤΕΑ.

Ο σκοπός του προγράμματος είναι διττός:

Αφενός να προωθηθεί η βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των ανέργων με προτεραιότητα στους ανέργους που διαβιούν σε οικογένειες χωρίς κανέναν εργαζόμενο. Αφετέρου να προωθηθεί η κάλυψη κοινωνικών αναγκών και παράλληλα να βελτιωθούν και να αναβαθμιστούν οι παρεχόμενες υπηρεσίες προς τους πολίτες.

Ωφελούμενοι:

50.000 περίπου άνεργοι σε όλη τη χώρα εγγεγραμμένοι στα μητρώα του ΟΑΕΔ:

1. εγγεγραμμένοι άνεργοι στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ, μέλη οικογενειών, στις οποίες δεν εργάζεται κανείς και οι σύζυγοι αυτών είναι εγγεγραμμένοι άνεργοι στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ,
2. εγγεγραμμένοι άνεργοι στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ, μέλη μονογονεϊκών οικογενειών, στις οποίες δεν εργάζεται κανείς,
3. εγγεγραμμένοι νέοι άνεργοι (18 έως 29 ετών) στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ,
4. εγγεγραμμένοι μακροχρόνια άνεργοι στα μητρώα ανέργων του ΟΑΕΔ,
5. άνεργοι πτυχιούχοι ΑΕΙ – ΤΕΙ εγγεγραμμένοι στα μητρώα ανέργων του Ο.Α.Ε.Δ

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου και το Πρόγραμμα Κοινωνικού Εργασίας

Η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου καλείται να συμμετέχει ως επιβλέπων φορέας στο Πρόγραμμα «Πρωτόσημη της απασχόλησης μέσω προγραμμάτων κοινωνικού χαρακτήρα»:

Επιβλέποντες Φορείς είναι οι φορείς οι οποίοι θα προσλάβουν (Δήμοι, Περιφέρειες, Διευθύνσεις πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και άλλες Δημόσιες Υπηρεσίες), θα απασχολήσουν τους άνεργους και θα πιστοποιούν την απασχόληση τους στον Ο.Α.Ε.Δ, προκειμένου να καταβληθεί το μισθολογικό και μη μισθολογικό κόστος (ασφαλιστικές εισφορές).

Αριθμός Απασχολούμενων

Με την υπ' αριθμ. 4/2013 πρόσκληση του ΟΑΕΔ, στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αναλογούν **52 ωφελούμενοι** ΥΕ Γενικών Καθηκόντων για το σύνολο 12 Περιφερειακών Ενοτήτων (Άνδρου, Θήρας, Καλύμνου, Καρπάθου, Κέας-Κύθνου, Κω, Μήλου, Νάξου, Πάρου, Ρόδου, Σύρου και Τήνου).

Με την υπ' αριθ. 5/2013 πρόσκληση του ΟΑΕΔ στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου αναλογούν **131 ωφελούμενοι** για το σύνολο 13 Περιφερειακών Ενοτήτων (Άνδρου, Θήρας, Καλύμνου, Καρπάθου, Κέας-Κύθνου, Κω, Μήλου, Μυκόνου, Νάξου, Πάρου, Ρόδου, Σύρου και Τήνου).

Αναμένεται να εκδοθούν δημόσιες προσκλήσεις για ακόμη 374 ωφελούμενους ΠΕ,ΤΕ και ΔΕ κατηγορίας σε επερχόμενες προσκλήσεις καθώς μέχρι σήμερα δεν έχουν προκηρυχθεί και οι 50.000 θέσεις ωφελουμένων.

Ανάλυση ωφελουμένων ανά Περιφερειακή Ενότητα

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ 4/2013		
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ
ΠΕ ΑΝΔΡΟΥ	Υ.Ε.	3
Π.Ε. ΘΗΡΑΣ	Υ.Ε.	3
Π.Ε. ΚΑΛΥΜΝΟΥ	Υ.Ε.	4
Π.Ε. ΚΑΡΠΑΘΟΥ	Υ.Ε.	3
Π.Ε. ΚΕΑΣ-ΚΥΘΝΟΥ	Υ.Ε.	2
Π.Ε. ΚΩ	Υ.Ε.	4
Π.Ε. ΜΗΛΟΥ	Υ.Ε.	3
Π.Ε. ΝΑΞΟΥ	Υ.Ε.	4
Π.Ε. ΠΑΡΟΥ	Υ.Ε.	2
Π.Ε. ΡΟΔΟΥ	Υ.Ε.	20
Π.Ε. ΣΥΡΟΥ	Υ.Ε.	2
Π.Ε. ΤΗΝΟΥ	Υ.Ε.	2
ΣΥΝΟΛΟ	-	52

*Η διαδικασία επιλογής των ατόμων έχει ολοκληρωθεί

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ 5/2013

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ
ΠΕ ΑΝΔΡΟΥ	Δ.Ε.	8
Π.Ε. ΑΝΔΡΟΥ	Τ.Ε.	5
Π.Ε. ΑΝΔΡΟΥ	Π.Ε.	3
Π.Ε. ΘΗΡΑΣ	Δ.Ε.	21
Π.Ε. ΘΗΡΑΣ	Τ.Ε.	12
Π.Ε. ΘΗΡΑΣ	Π.Ε.	12
Π.Ε. ΚΑΛΥΜΝΟΥ	Δ.Ε.	27
Π.Ε. ΚΑΛΥΜΝΟΥ	Τ.Ε.	26
Π.Ε. ΚΑΛΥΜΝΟΥ	Π.Ε.	12
Π.Ε. ΚΑΡΠΑΘΟΥ	Δ.Ε.	13
Π.Ε. ΚΑΡΠΑΘΟΥ	Τ.Ε.	10
Π.Ε. ΚΑΡΠΑΘΟΥ	Π.Ε.	6
Π.Ε. ΚΕΑΣ-ΚΥΘΝΟΥ	Δ.Ε.	6
Π.Ε. ΚΕΑΣ-ΚΥΘΝΟΥ	Τ.Ε.	6
Π.Ε. ΚΕΑΣ-ΚΥΘΝΟΥ	Π.Ε.	7
Π.Ε. ΚΩ	Δ.Ε.	33
Π.Ε. ΚΩ	Τ.Ε.	11
Π.Ε. ΚΩ	Π.Ε.	19
Π.Ε. ΜΗΛΟΥ	Δ.Ε.	8
Π.Ε. ΜΗΛΟΥ	Τ.Ε.	14
Π.Ε. ΜΗΛΟΥ	Π.Ε.	6

Π.Ε. ΜΥΚΟΝΟΥ	Δ.Ε.	8
Π.Ε. ΜΥΚΟΝΟΥ	Τ.Ε.	8
Π.Ε. ΜΥΚΟΝΟΥ	Π.Ε.	5
Π.Ε. ΝΑΞΟΥ	Δ.Ε.	12
Π.Ε. ΝΑΞΟΥ	Τ.Ε.	11
Π.Ε. ΝΑΞΟΥ	Π.Ε.	8
Π.Ε. ΠΑΡΟΥ	Υ.Ε.	4
Π.Ε. ΠΑΡΟΥ	Δ.Ε.	19
Π.Ε. ΠΑΡΟΥ	Τ.Ε.	16
Π.Ε. ΠΑΡΟΥ	Π.Ε.	10
Π.Ε. ΡΟΔΟΥ	Υ.Ε.	2
Π.Ε. ΡΟΔΟΥ	Δ.Ε.	42
Π.Ε. ΡΟΔΟΥ	Τ.Ε.	28
Π.Ε. ΡΟΔΟΥ	Π.Ε.	32
Π.Ε. ΣΥΡΟΥ	Υ.Ε.	4
Π.Ε. ΣΥΡΟΥ	Δ.Ε.	25
Π.Ε. ΣΥΡΟΥ	Τ.Ε.	17
Π.Ε. ΣΥΡΟΥ	Π.Ε.	19
Π.Ε. ΤΗΝΟΥ	Δ.Ε.	7
Π.Ε. ΤΗΝΟΥ	Τ.Ε.	4
Π.Ε. ΤΗΝΟΥ	Π.Ε.	5
ΣΥΝΟΛΟ	-	551

*20 Νοεμβρίου ολοκληρώθηκε η υποβολή αιτήσεων των ενδιαφερομένων. Εκτιμάται πως μέχρι τον Ιανουάριο θα ολοκληρωθεί η διαδικασία επιλογής και ο διορισμός των ατόμων. Από τις 551 θέσεις που αφορούν το σύνολο των δημόσιων υπηρεσιών των νησιών μας 131 αντιστοιχούν στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Η εργασία σ' ένα μεταβαλλόμενο παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον αποτελεί βασικό αγαθό της ανθρώπινης ύπαρξης. Η απουσία της οδηγεί σε ρήξη του κοινωνικού-οικονομικού συστήματος, όπου σε πολλές περιπτώσεις φτάνει σε επίπεδα παθογένειας, εάν όχι σε ακραίες καταστάσεις.

Είναι πλέον σαφές πως τα δεδομένα στον τομέα της απασχόλησης έχουν αλλάξει, το σταθερό εργασιακό περιβάλλον έχει αρχίσει να αποτελεί παρελθόν ακόμα και σε ισχυρές οικονομίες και η ανεργία έχει εξελιχθεί σε μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε ως κοινωνία.

Η αντιμετώπιση της ανεργίας με την ενίσχυση της απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο αποτελεί ένα από τα μεγάλα μας στοιχεία. Ξέρουμε πως η μόνη λύση είναι να πάρουμε τις τύχες του τόπου μας στα χέρια μας. Για να επιτευχθούν οι προαναφερθέντες στόχοι για την απασχόληση είναι επιτακτική ανάγκη να λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαιτερότητες κάθε περιοχής και η εδαφική διάσταση, η οποία επιτρέπει στις τοπικές και περιφερειακές αρχές να διαθέτουν την απαιτούμενη ευελιξία κατά τον καθορισμό των προτεραιοτήτων τους και κατά τη χάραξη των κατάλληλων δράσεων πολιτικής

Η αποτελεσματική αντιμετώπιση του φαινομένου επιβάλλει την κινητοποίηση κάθε δυνατού πόρου και προσπάθειας, καθώς και την ευρύτερη δυνατή συστράτευση των πολιτικών και παραγωγικών δυνάμεων του τόπου. Για να επιτύχουμε χρειάζονται αλλαγές και μεταρρυθμίσεις, καλύτερος συντονισμός σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, καλύτερη δικτύωση των συνεργειών μεταξύ των διαφορετικών φορέων, αποτελεσματικότερη χρήση των διαθέσιμων πόρων, και στρατηγική αναδιοργάνωση των υφιστάμενων δομών και των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Είναι πολύ σημαντικό να υπάρξει αναδιάρθρωση των πολιτικών και υπηρεσιών σε κεντρικό επίπεδο και η αποκέντρωση να αφορά και παρεχόμενες υπηρεσίες, όπως είναι π.χ. τα περιφερειακά γραφεία του ΟΑΕΔ. Δεν δύναται τα γραφεία αυτά να μην ανήκουν στις περιφέρειες και να μην αποτελούν εργαλεία στον περιφερειακό σχεδιασμό για την απασχόληση.

Επίσης, τα γραφεία επιθεώρησης της εργασίας (ΣΕΠΕ) θα πρέπει να στελεχωθούν με επιπλέον προσωπικό προκειμένου να υπηρετούν αρτιότερα και αποτελεσματικότερα το σκοπό της λειτουργίας τους. Γιατί όσο και να ασκούνται και να επιδοτούνται πολιτικές για την απασχόληση, εάν δεν υπάρξει αυστηρότατος έλεγχος και σαφώς και επιβολή ποινών στην παράνομη εργασία, δυστυχώς το πρόβλημα θα γιγαντώνεται συνεχώς. Η παράνομη απασχόληση, η μαύρη εργασία και εκμετάλλευση των εργαζομένων είναι καταδικαστέα και σαφώς απαιτεί ισχυρούς μηχανισμούς ελέγχου (προληπτικού και κατασταλτικού).

Ως προς τα χρηματοδοτικά εργαλεία είναι σημαντικό οι πόροι για το Πρόγραμμα «Εγγυήσεις των νέων» να διατεθούν στις τοπικές και περιφερειακές αρχές, προκειμένου να έχουν περισσότερες δυνατότητες υλοποίησης πρωτοβουλιών για την απασχόληση και την πρακτική άσκηση των νέων κατά τρόπο προσαρμοσμένο στις τοπικές ιδιαιτερότητες.

Για το σκοπό αυτό εμείς ως περιφερειακή αρχή για να είμαστε έτοιμοι για την απορρόφηση αυτών των κονδυλίων ξεκινάμε άμεσα με τη ΙΝΕ-ΓΕΣΕΕ συνεργασία προκειμένου να μας χαρτογραφήσουν την ανεργία στο Νότιο Αιγαίο, ούτως ώστε να μπορέσουμε να αποδείξουμε εν της πράγμασι πως το Νότιο Αιγαίο αντιμετωπίζει υψηλό ποσοστό ανεργίας, ειδικά στους νέους.

Η ανάπτυξη περιφερειακών πολιτικών για την απασχόληση, η δημιουργία κατάλληλων χρηματοδοτικών εργαλείων για τη μόχλευση πόρων, η ενίσχυση καινοτόμων μορφών απασχόλησης, και η κατάρτιση και ανάπτυξη δεξιοτήτων αποτελούν τις βασικές μας προτεραιότητες. Στόχος είναι να δημιουργηθεί ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για την καταπολέμηση της ανεργίας και την προαγωγή της κοινωνικής συνοχής, μέσω της υλοποίησης ενός πλέγματος δράσεων που θα έχουν το μέγιστο δυνατό αποτέλεσμα, τις ευρύτερες δυνατές θετικές επιπτώσεις, με το ελάχιστο ποσό διάθεσης πόρων.

Είναι πολύ σημαντικό να αναδείξουμε τα συγκριτικά πλεονεκτήματα των νησιών μας και να στραφούμε στην ανάπτυξη ποιοτικών και όχι ποσοτικών υπηρεσιών. Να διασυνδέσουμε τα παραγωγικά μας πλεονεκτήματα με μια δυναμική σχέση αλληλεπίδρασης και αλληλοτροφοδότησης, προκειμένου μέσα από τη βελτίωση αλλά και τη διασύνδεση των νευραλγικών μας κλάδων, όπως είναι η Γεωργία, ο Τουρισμός, οι Υπηρεσίες και οι Κατασκευές, να δημιουργηθεί μία δυναμική βέλτιστης οικονομικά και κοινωνικά απόδοσης.

Θα πρέπει να τονιστεί ακόμη μια φορά ότι, στο πλαίσιο της αναπτυξιακής μας στρατηγικής είναι αδήριτη η ανάγκη της συνεργασίας μας με όλους τους φορείς που συμβάλλουν στην οικονομική και κοινωνική αναπτυξιακή διαδικασία της ΠΝΑ. Είναι πολύ σημαντικό όλοι μαζί, Περιφέρεια, Δήμοι, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Παραγωγικοί φορείς, Κοινωνικοί εταίροι, επιχειρήσεις, ΜΚΟ, ΟΑΕΔ, κλπ, να οικοδομήσουμε από κοινού ένα είδος «Κοινωνικού Συμβολαίου» με σκοπό τη χάραξη και εφαρμογή δράσεων για την απασχόληση σύμφωνα με τις ανάγκες των τοπικών μας κοινωνιών και τα χαρακτηριστικά της περιφερειακής μας οικονομίας.

Όλοι μαζί θα καταφέρουμε να χτίσουμε ένα νέο αναπτυξιακό υπόβαθρο στο Νότιο Αιγαίο, αξιοποιώντας ότι πιο πολύτιμο διαθέτουμε: το Ανθρώπινο Κεφάλαιο που αποτελεί τον βασικό πυλώνα της αναπτυξιακής μας διαδικασίας. Το έμπυχο δυναμικό της Περιφέρειας μας σε συνδυασμό με τα συγκριτικά πλεονεκτήματα των νησιών μας θα αποτελέσουν τη ατμομηχανή της περιφερειακής μας ανάπτυξης,

Στόχος μας είναι να συμβάλλουμε στη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, στην ανάπτυξη καινοτόμων επιχειρήσεων και στη στήριξη του τομέα της κοινωνικής οικονομίας με τη δημιουργία νέων μορφών απασχόλησης. Θέλουμε όσο το δυνατό περισσότεροι ενεργοί πολίτες να έχουν δουλειά, προσδοκάμε ο δείκτης της ανεργίας στην Περιφέρεια μας να πέσει σε μονοψήφιο αριθμό, καθώς η απασχόληση αποτελεί αναφαίρετο δικαίωμα όλων μας.

Η προσπάθεια που ξεκινάμε σήμερα, με το παρών στρατηγικό σχέδιο, είναι δύσκολη, αλλά αναγκαία. Παρόλα αυτά είμαι πεπεισμένος πως με τη συμμετοχή όλων μας θα επιτύχουμε.

Ελευθερία Φτακλάκη

**Αντιπεριφερειάρχης Τουρισμού- Απασχόλησης-
Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Περιφερειακών Θεσμών και Διεθνών Συνεργασιών**

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΟΥ

Συντονιστής

Στεργίου Γεώργιος

Μέλη ομάδας

Χριστοφάκης Κωνσταντίνος

Ψαράς Αντώνιος

Παπανικολάου Μαρία

Κολιάδης Αντώνιος